

29 Kasım 1985
29. November 1985
Nummer: 71

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- BF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

Pasaport soygununa karşı tepkiler artıyor

İşçiler hararetle harç sorununu tartışıyor... Konsolosluklarda eylemler...
Binlerce imza toplanıyor...

T.C. Konsolosluklarının takliti zor yeni pasaportların çıkarılmasını fırsat bilip pasaport harçlarını aşırı şekilde yükseltmelerine karşı tepkiler giderek genişliyor. Federal Al-

manya ve diğer Batı Avrupa ülkelerindeki işçilerimiz düzenledikleri toplantılarda pasaport soygununu kınıyorlar. FİDEF'in başlattığı imza kampanyası büyük ilgi gördü. Da-

ha şimdiden binlerce işçi imzalamış durumda. İşçiler konsolosluk içi ve dışında harç skandalını protesto eden eylemler düzenliyor. Konsolosluk görevlilerinin

harca karşı çıkan işçileri "bölücü" ve "vatan haini" olarak göstermeye çalışmalarına karşılık, işlemleri yaptırmak için konsoloslukta bulunan işçiler protesto edenlere sahip çıkıyor ve yetkililerin önünde imza formüllerini imzalıyorlar. Bu çerçevede 16 ve 29 Kasım günlerinde Stuttgart Konsoloslukunda yapılan eylemler çok başarılı oldu. Eylemlerde gazetemiz Türkiye Postası'na da ilgi büyük. Önümüzdeki günlerde harç skandalını protestonun daha büyük boyutlara varması bekleniyor.

Konsoloslukların bu yeni harç uygulamasına göre beş kişilik bir alienin pasaport ücretleri uzatmasıyla birlikte Federal Almanya'da 1000 markın üstünde.

Yazısı Sayfa 5'de

Foto: EPA

Gorbaçov-Reagan zirvesi başarılı oldu, ama...

Dünya halkları şimdi somut adımlar bekliyor

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov ile ABD Başkanı Ronald Reagan arasında uzun süredir sabırsızlıkla beklenen ve tüm dünya kamuoyunun dikkatlerini üzerinde toplayan zirve başarıyla sona erdi.

Farklı politik sistemlere sahip iki büyük devletin liderlerinin, zirve toplantısı sonunda silahsızlanma yolunda somut bir

adım atılamamış da olsa, bu gergin ortamda biraraya gelmeleri, sorunları açık bir dille tartışmaları yeni bir Doğu-Batı diyalogunun başlaması ve politik yumuşamanın yeniden uluslararası ilişkilere hakim olması yolundaki umutları artırdı. Şimdi barış güçlerine daha büyük görevler düşüyor.

Yazısı Sayfa 9'da

"Haklı bir isteği kim ileri sürerse sürsün destekliyoruz"

Avrupa Milli Görüş Teşkilatları FEBAG'ın 26 Ekim

müddetince çalışma yer ve izinlerinin korunması gibi Almanya'dan isteklere aynen katıldığını" vurgulamıştı. AMGT adına konuşan Genel Sekreter Ali Efendioğlu ile FEBAG toplantısının akabinde bir mülakat yaptı. Efendioğlu görüşmemizde bedel sorunun yanı sıra karşılıklı sıcak ilişkilerin önemi üzerinde durdu.

Yazısı Sayfa 6'da

1985 tarihinde düzenlediği sempozyumda bedelzede gençlerin, "askerlik bedelinin indirilmesi ve bedeller ile vatanımızda işyerlerinin açılması gibi Türkiye'den isteklere ve bedel ödeyemeyenlerin askerlik

Federal hükümet ve işverenlerin iş hukukunu patronlardan yana değiştirmek istemesi üzerine

İşçiler grev hakkını savunuyor

Türkiye'de silah sanayi kurma yolunda

İşçiler grev hakkını savunuyor

Federal Almanya'daki gerici Kohl hükümetinin işverenlerin istemleri doğrultusunda işçilerin grev hakkını yok etmeye ve sendikaları zayıflatmaya yönelik yasa tasarısının bu yıl bitmeden karar alınacağına açıklaması üzerine sendikalar harekete geçti. Çalışmayı Teşvik Yasası'nın (AFG) 116. maddesinde yoğunlaşan bu değişiklik planlarına göre "soğuk lokavta" uğrayan işçilere la-

şma daireleri ödeme yapmayacak. Hükümet Federal Almanya tarihindeki bu en büyük saldırısıyla sendikaların toplu sözleşme görüşmelerindeki manevra olanaklarını ellerinden almayı amaçlıyor. Sendikalar ise olağanüstü bir hareketlenmeyle grev hakkını koruma kararlılıklarını dile getiriyorlar.

IG Metall tüm maaşlı kadrosunu Frankfurt'ta topladı.

Neyin karşılığı ?

YENİ pasaportları stadyumun kapısına dikilmiş bir karaborsacı umursamazlığıyla en fahiş fiyatla satmaya girişen hükümet karşı tepkiler yayılmaya başladı. İşçi dernekleri harekete geçiyorlar. Cumartesi günleri konsolosluklarını önlerinde dağıtılan bildiriler, içerde bekleyenler arasında yürütülen tartışmalar herkesin dikkatini buluyor. Bugünden belli ki, bu dava enerjik bir şekilde ele alınırsa kısa zamanda bütün konsolosluklar birer an kovani gibi uğuldamaya başlayacak ve Ankara'da hükümet kol-tuklarını işgal edenler bile bu seslere kulaklarını tıkayamayacaklardır.

BEDEL ile başladılar, pasaport harcı ile devam ediyorlar. Bunun ardından daha yenilerinin geleceğinden kimsenin şüphesi olmasın. Ya Türkiye'de yaptıkları? Zamlar, vergiler birbirini kovalıyor. Halktan toplanan bu milyonlar, milyon ne kelime, milyarlar, nereye gidiyor?

BU sorunun cevabı bir sır değil. Bütçenin yarısı borç ödemesiyle silah alınmasına harcanıyor. Hükümet tekel maddelerine yapılan son zamlarla vergilerde son artışların yeni kurulan "savunma fonu" için olduğunu açıkladı. Türkiye'ye gelip giden Amerikan generallerince ordunun modernizasyonu için çıkartılan fatura on ile yirmi milyar dolar arasında oynuyor.

MADEM ki bize ödetilmek isteniyor, bu hesabın nasıl, neye dayanarak hazırlandığını araştırmak da hakkımızdır.

BARİSTAN, silahsızlanmadan yanayız. Bir gün gelecek, insanlık savaş denen felaketi de yenecek. Ordular, silahlar tarih kitaplarının sayfalarında, müzelerin vitrinlerinde kalacak. Barış insanlığın temel yasası olacak.

NE var ki henüz o çağa yaşamıyoruz. Medeniyetin o düzeyine daha ulaşamadık. Yeryüzünde silahtan, ordu- dan geçilmiyor. O halde, bugünkü şartlar içinde Türkiye'nin silahsız savunmasız bırakılmasını hiçbir yurtsever istemez. Bütün gücümüzle barışı, silahsızlanmayı savunuyoruz, fakat silahsızlanmanın bütün ülkelerde ve karşılıklı olarak gerçekleştirilmesini istiyoruz. Bu mümkün olmadıkça ordunun da silahın da gerekli olduğunu biliyoruz.

Türkiye Postası

devami 2. sayfa

Yazısı Sayfa 5'de

Özal'ın son yurtdışı gezisi neye hizmet ediyor?

Başbakan Turgut Özal geçtiğimiz günlerde yurtdışında temaslarda bulundu. Özal'ın 13-15 Kasım Fransa ve 22-23 Kasım Federal Almanya ziyaretleri bu ülkelerde yaşayan işçilerimizin bitmek bilmeyen sorunlarının çözümü doğrultusunda ol-

ması, tersine tanınmış gerici ve yabancı düşmanlarıyla, silah tükellerinin patronlarıyla görüşmeler yapması dikkati çekti. Özal İslam ve Batı Derneği'nin davetlisi olarak Paris'te bir konferansta konuşuktan sonra seçim kampanyasında yabancılarla karşı düşman tavrıyla göze batan Paris Belediye Başkanı Jacques Chirac'la bir araya geldi. Başbakan daha sonra silah fabrikatörlerinin temsilcileri buluştu. Federal Almanya'da ise yabancılar politikasının sertleştirilmesinin başını çeken CSU partisinin 40. kuruluş yıldönümü toplantısına katıldı ve Strauss'la "doğru" bir görüşme yaptı. Özal FAC'de de silah patronlarıyla ilişki kurdu. Özal'ın gezisi Fransa'da protesto edildi.

Yazısı Sayfa 7'de

Yazısı Sayfa 4'de

Bu sayıda

Barış Derneği ile uluslararası dayanışma dünyamızın dört bir yanından ses veriyor.

Sayfa 3'de

İşverci Sendikacı bakan Ase Akerstedt Enver Türkoğlu'nun Türkiye'de topağa verilisi anlatıyor

Sayfa 3'de

Turgut Holding'in sahibi Kaya Turgut'u tanyor musunuz?

Sayfa 7'de

Tercüman dosyasını açıklamaya devam ediyoruz.

Sayfa 8'de

Rallis Sarantis Yunanistan'daki genel grev garetimiz için değerlendirdi.

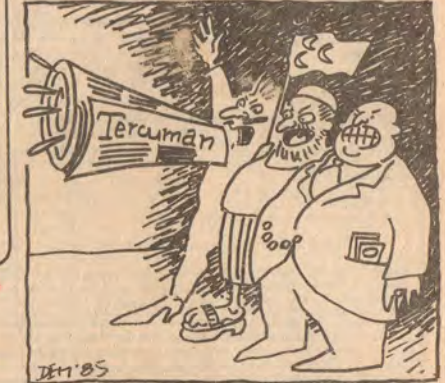
Sayfa 9'da

Son günlerin korkulu rüyası AIDS hastalığı hakkında Dr. Tülin Tarakçıoğlu'ndan bilgi aldık.

Sayfa 10'da

Yazısı Sayfa 4'de

Yazısı Sayfa 11'de

böyle tercüman etsik ola...!

GERİYE SAYIŞ BAŞLADI...

Türkiye Postası, 1985 Uluslararası Gençlik Yılı Yarışması'na katılma süresinin bitimine 32 gün kala...

Haydi gençler, son fırsatı değerlendirin!

kurma yolunda son adımlar

Türkiye'de oluşturulması kararlaştırılan silah endüstrisini finanse etmek amacıyla "Savunma Sanayii Destekleme Fonu" adı altında bir fon kuruldu. Fonun gelirlerinin önemli bir bölümü, tüketim maddelerinde konan yeni vergilerden oluşacak ve bu yolla 400 milyar liralık bir kaynak yaratılacak ve böylece silah sanayinin yükü de yığınları sırtına bindirilecek.

Kurulacak silah endüstrisinin ortakları arasında, başını ABD'nin çektiği emperyalist dünyanın önde gelen silah tükelleriyle Türkiye'nin büyük holdingleri ve ayrıca OYAK ve ordu vakıfları aracılığıyla, cunta şefleri ve ordu üst yönetimi var.

Türkiye'nin silahlanma harcamalarını tırmırdıran ve ekonomiyi daha da bağımlı hale getiren bu tasarı ile ABD'nin dayatmalarına "hayır" demek de güçleşecek.

Tek tek bağırarak yetmiyor, birlikte şarkı söylemek gerekli

1985 Nobel Barış Ödülünü kazanan Uluslararası Nükleer Savaşı Önleme Hekimler Birliği (IPPNW)'nin Almanya sek-siyonu 5. kongresini yaptı.

Türkiye Postası bu sayısında bu girişim içinde etkinlik gösteren Dr. Serol Teber ile yaptığı röportajı yayınlıyor.

Batı Avrupa barış hareketinin önde gelen temsilcilerinin demeciklerinde de bulunduğu bu röportajı iç sayfa-larımızda bulabilirsiniz.

Neyin karşılığı ?

Baştarafı 1. sayfa

GÜNÜMÜZDE Türkiye'nin orduya, ordunun da silaha ihtiyacı var. Bu gerçek ortada, tartışılmaz. Tartışılması gereken nokta, ne kadar ve niçin silah lazım olduğudur. Meselenin bu yönü mutlaka ve mümkün olduğu kadar geniş şekilde tartışılmalıdır. Bu sorunun cevabı NATO'nun, Amerikan uzmanlarının ve bizdeki Amerikan paşalarının tekeline bırakılmaz. Bırakılmaz, çünkü bu soruya verilecek cevap yurdumuzun kaderini belirleyen en önemli etkenlerden biridir.

MODERN savaş biliminin kurucusu olarak tanınan Alman generali Clausewitz bundan 150 küsur yıl önce yazdığı ve bugün de dünyanın her yerinde harp akademilerinde klasik eserlerden sayılan **"savaş hakkında"** isimli kitabında **"savaşın özü, esası nedir?"** sorusunu ortaya atıyor ve şöyle cevap veriyor: **"Savaş politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir."** Bu ne demek? Bu şu demek, her savaşın ve dolayısıyla her ordunun temelinde belli bir politika yatar. General Clausewitz diyor ki: **"Nasıl bir politika izlediyin diye, nasıl bir savaşla karşılaşılabileceğini dolayısıyla nasıl bir orduya ihtiyacın olabileceğini söyleyelim."**

SAVAŞ biliminin bu temel kuralını aklıda tutarak Türkiye'ye bakalım: NATO'nun, Pentagon'un ve bizdeki militarist çevrelerin ordunun modernizasyonu lazım diyerek istedikleri on milyonlarca dolar, Türkiye'nin ulusal savunmasını bedeli değil, Ortadoğu'da İran Şahından boşalan yeri doldurmanın bedelidir.

CUMHURİYETİN ilk yıllarında olduğu gibi bağımsız, tarafsız bir Türkiye, komşularıyla dostça ilişkileri, bölgede ve bütün dünyada barış ve karşılıklı güvenlik ilkelerini dış politikasının temel taşı yapan bir Türkiye ulusal savunmasını çok daha ucuza ve kimseye muhtaç olmadan sağlayabilir. Üstelik böylece tasarruf edilecek kaynaklarla ülke kalkındırılıp toplumsal ve ekonomik sorunlar da hafifletileceğinden ulusal birlik gelişir, Türkiye'nin savunma gücü büsbütün artar.

BUNA karşılık Ortadoğu'da Amerikan jandarmalığına karşın, dört bir köşesine NATO ve ABD üsleri yerleştirilen, çevresi için sürekli bir tehdit kaynağı haline getirilen bir Türkiye'nin silah ihtiyacı bitmez tükenmez. Mil-yarlarca dolar harcansa da ulusal güvenlik sağlanamaz.

BEDEL paralarıyla, pasaport harçlarıyla, yeni yeni vergilerle peşpeşe gelen zamlarla **"savunma fonu"** kuraçağız, ordunun silah ihtiyacını karşılayacağız diyorlar. Baş yıl önce Evren **"petrolümüz yok ama buğdayımız var, onu ihraç edip her ihtiyacımızı karşılayacağız"** diyor-du. Bugün ise ülkemiz değil buğday satıp para kazanmak, buğday ithal etmek zorunda kalıyor.

BUNLARIN sözünün değeri işte bu kadardır.

YOK bedeli, yok pasaport harcı, yok savunma fonu-ydu diye gittikçe hıznalan soygunu durdurabilmek için yurdumuzun ABD'nin planlarına alet edilmesini önlemek

OKUYUCU POSTASI

Türkoğlu ailesine

Türkoğlu ailesi ve Türkiye halkı en seçkin evlatlarından birini yitirdi. Allenizin ve tüm halkımızın acısı büyüktür. Hepimizin hakkı olarak öğün kaynağı olan, mümtaz insan **Enver Türkoğlu'nun** aramızdan bir yıldız gibi kayıp göçüşü bizi birlerce kilometre öteden canevimimiz varacak derin üzüntüye boğmuştur.

Onun beklenmedik bir anda yakalandığı hastalıktan kurtulmayarak aramızdan ayrışışı acımızı daha da katmerleştiriyor.

Ama o aramızdan geçip geçmedi, göçmeyecek. O daima aramızda, yanımızda, yüreğimizde ve bilincimizde yaşıyor, yaşayacak.

Allenizin ve tüm halkımızın sarılması mümkün olmayan derin yarısını ancak bir mektupla paylaşırsam mazur görün. Acınızı en derin ve içten taziyelerimle paylaşıp, size ve tüm Türkiye halkına başınız sağ olsun derken, yeni doldurulması olanaksız Türkiye halkının seçkin evladına Vallahtan mağfiretler dilerim.

Vehbi Baysal/İsviçre-Basel

İnek kimdir?

Gazetelerin son sayılarında inek sözdür diye duyuyor. Değerli işademi Vehbi Koç ikide bir birlerine **"İnek"** diyor. Gazeteler bunu manşet yapıyor. Ne yöteticisinin, ne savcısının sıkıkmıyor. Ne diyor Vehbi Koç: **"Dikkat edin İneğin süti kuruma özüne"** Hangi İneğin? Kimin İneği?

Vehbi Koç'un inek besiciliği yapıp yapıp, bu nedenle inek sağmasını bilemeyeceğini düşünüp geçebiliriz. Arkadan bir beyanat daha. Gazeteci Emin Çölaşan soruyor **"Sizin meşhur bir lafınız var. İneğin süti bitmek özüne dediniz. Bence tarihi bir söz bu. Şimdi ne düşünüyorsunuz?"** Büyük işadaminin pişkin pişkin sintiyor, **"O o zaman, şimdi İneğin süti var"** diyor. Evren'in, Özal'ın giki çıkmıyor. Çünkü destekçileri onlara yol göstermiş, **"dikkat edin"** diyor. Onlar için kötü birsey yok **"Bu süti beraber sağıp içiyorum aman dikkat"** Babaca bir nasihat bu. Cobanlığı güzel yapın diyor.

Bu inek kim, inek yerine কোন kim? Biziz, bizim inek söylüyor. Halkın gözü önünde, gözünün içine bakarak, utanmadan, çekinmeden, asrıca zıkkıncı niyetler gizlisiz, saklısız, en asgılıyıcı sözlerle söylüyor. Sizi soyup soğana çeviriyoruz, skıy-sa sesinizi çıkarın diyoruz. Gözümüzde sağlancak İneketin farkınız

güçlerinin işbaşına geçebilmesi için birliğin nasıl sağlayabiliriz? Bu sorunların sonuçları pratikte almamda her türlü terör, zorbalık ve aşşallanmayla karşı karşıyayız.

Basel'den bir okuyucumuz

Kim vatan haini?

Gepenlerde Hamburg'da bir dostumun düğününde görüldüğü acı perçei size de duyurmak istiyorum. Düğün neşeli ve güzel geçti. Tam neşeli anında ve oyun esnasında hayatım boyunca unutamayacağım bir olaya tanık oldum.

İsmi vermek istemiyorum. Olay işçi sınıfı mücadelesine canını adanmış, inandığı dava uğruna kendine **"vatan haini"** dedirtilmiş sendikacı bir dostumuzu ilgil.

Bizler oymarken kendi yörelerimizden oyun havalan istedik. O arada Konya oyun havaları canlaya başladı. O hava calarken o dostumuzu gözleri güneş işi gibi parladı. Gözleri şu gibi ber-rak **"Konya benim memleketim"** deyiş kulaklarında halâ yankı yapıyor.

Beni onun sözleri gerçektan çok duygulandırdı. Oylesine dürüst ve kararlı bir sendikacı dostumuzu

Sayın **Türkiye Postası**, izinden dönen, her vatandaş gibi ben de sizlere ülkemdeki olup bitenleri öğrendüğüm kadariyla anlatmak istiyorum. Aslında sizlere sık sık mektup yazmayı kendi sorumluluğumda hissediyorum. Zamanının sınırlı olması nedeniyle bu görevimi yerine getiremiyorum. Özgür derim.

12 Eylül 1980'de cunta yönetime geldiğinde izindiydim. Generaler şöyle diyorlardı: **"Anarşiyi önleyeceğiz, ülkeyi ekonomik bunalımdan kurtaracağız, rüşveti önleyeceğiz, huzur ve can güvenliğini sağlayacağız."** Buna benzer daha ne boş vaatler.

Aradan tam beş yıl geçti. Bu yıl yine izine gittim. Soygun daha Frankfurt Havaalanında başladı. Bilet başına katma değer vergisi 17 mark aldılar. Türkiye'de ne alırsan al herşey katma değeri yanı ek zamlı. Hayat her yerde içler acısı. Köylüler ürettiğinin karşılığını alamıyor. Köyde yediden yetmişe herkes **"kör ol-sun Özal"** diyor. Şehirde yaşama daha da zor. En ucuz ev kirası 15-20 bin. Devlet dairelerinde iş yaptırmak ölümden beter. Memurlar çalışma koşulları çok zor. Esnafın vergiden kışkayığı. Dükkanın kapatan kapata. Sağlık hizmetleri yok denecek kadar az. Özel hastaneler ateş pahası. SSK ve Devlet hastanelerinde hastalar arasında rehlin alınlar bile var. TRT insanları uyutmayı ön plana almış. Bütün filmler yabancı. Hitler faşizmin bile haklı göstermeye çalışıyor. Yurtta ve yurt dışında olup bitenleri halktan gizlemek için çok az haber veriyorlar. İnsanlara hep 12 Eylül

Bu işin sonu nereye varacak

Konya ilinin Yunak ilçesine bağlı bir köydeki yakın akrabamın bana yolladığı bir mektubu sunmak istiyorum. 1981 yılında açtığı dükkanı 1982 yılında kapamak zorunda kalan bu akrabam mektubunda şunları söylüyor: **"Arkadaşım Mehmet, Benim o vergi davası için son aralarda çok sıkıştım, yollar.**

Geleceğin garantisi

lül öncesini hatırlatıyorlar. Sanki bugün mapushanelerde işken-ceyle öldürülen, sakat bırakılan, acıklan ölen insanlar azmış gibi. Sokakta simit satan, ayakkabı boyayan ve satılan çocuklar, işsizler ordusu Evren-Özal ikilisi hiç ilgilendirmiyor. İlgilendikleri tek şey halkın başından balyozu etkisi atmeye. İnsanları biralet, gibi kullanmak. Ülkeyi baştan aşağıya Amerikan mandalığına çevirmek.

Bunun için çareyi polis devleti kurmakta buldular. Türkiye'de iş-

kence yapıldığını herkes biliyor. Buna rağmen insanlar boş durmak da istemiyor. Türkiye'de çalışmak çok ağır, bilgilenme olanakları çok az. Biz yurt dışındaki demokratlar ülkemizden kopuk olmadığımız göre nerede ve nasıl olsun olsun onlarla dayanışmayı bir namus borcu bilmiyoruz. Eğer bir atom savanına yok olmak istemiyorsak başın için savaşmalıyız. 3-5 kuruş birlik-tirmekte geleceğimizi garanti edemeyiz. Geleceğin garantisi kalıcı bir banştır.

OKUYUCU ŞİİRLERİ

Anımsama

Karankatir ülkesinden gelen kara bir haberle kırk yıl yüreğimi ihanet yasası kabul edildi.

Sorgusuz yargısız havası susuz insanlarının

biraktıkları emdi kırk yıllık daracağı

yıldırma dı kobay gibi kullanılan insanlarını

Taze yürek yalım yürek gün be gün bilenecek uyanır kör gecelere bu yasa da sökmeyecek.

Sessizliğin sessiz dinliyorum birlerce damartta yüreklerimiz.

Çağırışılın çağırışını cınlatır kulaklarımız bir yanda idam sehpası bir yandan ihanet yasası.

Bilirim üç adımda olsa volta yeride

voltadadır mutlaka yoldaşlardan biri

"anımsamayı kim anımsar" diye, sorarsa biri bilirim, çokkuyula çarpıp ürperir yürekleri.

Çam Çelikk

Kanlı ekim

O kanlı ekimden sonra Sulandı yurtseverlerin

Ekilen tohumları tarlaya Övme korkunc

Zulüm, açlık Bağtacı oldu Yoksul halka

Düşmanı yenmek Ve talancıyı kovmak

Zorlu günler var ölümdüze ama gönül dünden güçlü gönül yarımları soyunuk gündüzleri karartılan

Bunun için gidiyoruz, gidilecek dıhaçok ölümlere.

Ölüm köl gezmesin üzerlerinde göle oynaya büyüsünler yaşıyan tomurcuğu

çocuklarımız kül olup soımsınlar...

Bunun için gidiyoruz, gidilecek dıha çok ölümlere.

Yaşamak, deryada bir balık gibi yaşamak deryalara sığınarak aşmak karankatirlerin aşmak ölümlü bile.

Onlar, ölercek yeniyorlar ölümlü yaşıyan ölümler yanıtımsın seni.

Sessizliğin sessiz dinliyorum sessizlik ses veriyor

ipe çekiyorlar sessizliği sessizliğin sesi yokedilemez ki.

Daracağı yakıldı, yakılacak...

Yeni ayı gittiğiniz huzurlu huzurlu bir yurdumuzun ABD'nin planlarına alet edilmesini önlemek de gerekliydi. Ulusal bağımsızlık, barış ve halkın lokması- nı savunulması, üçü de birbirine bağlı.

Türkiye Postası

ermis verlag

YOL ve AMAÇ
10. Sayısı Çıktı!

Mihail Gorbacov'un SBKP MK Plenumu'nda yaptığı konuşma/ Söz işçileri, parti üyeleri, demokratlar, 24 Ocak kararları ve enflasyon sürecinde yeni aşama M. Özgören/ Dünya kapitalizminin para ve maliye sistemindeki bunalımın derinleşmesi, Türkiye'nin dış borç sorunu ve 24 Ocak politikasının açmazı Z. Treil/ Alternatif ekonomik politika arayışları üzerine D. Dinc/ Militarizm Heyri Bu tehlikeli gelişmelerin durdurulmadık! M. Fraiz/ ABD silah tedariki General Dynamics/ Türkiye ajansının müdahalesi bildirir E. Toroslu/ Daha çok girişimcilik, daha çok yaratıcılık A. Dalan/ MD Dünnyä Kadın Önyılı Sonuç Konferansı/ Mayıs'ta gelen M. Esenbek/ Yölgösterici İki yazı, iki eskiklik A. İncesu/ bir belge: EYK Üyesi sosyalist liderlerin uluslararası gelişme stratejilerine katkı önerileri.

Fiyat: 5,- DM

İsteme Adresi: Ermis Verlag, Postfach 10 10 16, 43 Essen 1. **Ödeme:** Sparkasse Essen, Ermis Verlag, BLZ 360 50 105, Konto-Nr. 712 703. **Not:** Tüm yayınlarımızı edindik isteyen okuyucularımız toplam yayın tutarlarını banka hesabımıza yatırmak, havale makbuzunun bir kopyasını bize ulaştırıldıkları gün, yayımlar adreslerine gönderilir. 100,- DM'yi apan siparişlere yüzde 25 indirim yapılır.

Türkiye Postası

Abone Fişi

6 aylık (12 sayı) ☐

1 yıllık (24 sayı) ☐

Adı-Soyadı:

Adres:

Ükresi:

Abone Ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, Sparkasse Dulsburg-Kaiserberg hesabına yatırmak ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuza Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1 adresine postalayınız.

Abone bedeli

	F.Alm	Belçika	Danimk	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsvç
6 aylık	30 DM	600 BF	120 Km	85 FF	8,40 £	35 G	95 Km
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 Km	170 FF	16,80 £	70 G	190 Km

Türkiye Postası: 15 güncel bir çıkar Hemenajere; Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaust. 1, 1000 Berlin 40 Verantwortlicher Redakteur: A. Söylmez/Red. Adres: 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel.: (0203) 340397 Hemenajere; Informed. 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Druck: Plambach & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenstr. 7 **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Dulsburg-Kaiserberg Abone Kuyuları: Federal Almanya ve Berlin'te 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Tel. Adresleri:** Fransa-Paris Tel: 1-2582690 İsvçire-Basel Tel: 061-2211591 Hollanda-Den Haag Tel: 070-8900136 İngiltere-London Tel: 01-8816151 Danimarka-Kopenhag Tel: 01-707506 İsvç-Stokholm Tel: 08-367576 Batı Berlin Tel: 030-62246092.

Yeni ayı gittiğiniz huzurlu huzurlu bir yurdumuzun ABD'nin planlarına alet edilmesini önlemek de gerekliydi. Ulusal bağımsızlık, barış ve halkın lokması- nı savunulması, üçü de birbirine bağlı.

Demokrasi güçleri biraraya gelmedikçe faşist cunta ve işbirlikçilerin bu sözleri işite- ceğiz, işitmeye devam edeceğiz. Her demokratın, yurtervisin kendine sorması gereken soru- lar var. Faşist cunta ve destek- çileri bu güçlerini nereden alı- yorlar? Halkın güçsüzlüğünün kaynağı ne? Ben tek başıma güçsüzüm. Nasıl güçlenebiliriz? Nasıl güçlenebiliriz? Demokrasi

Sevinç Duruşum/ Hürum

DÖKÜMANTASYON VE BİLGİ MERKEZİ İÇİN ÇAĞRI

«En küçük bildirimin kitaba kadar ilercil-gerici, eski-yeni her türlü kaynağı için alane bir dökümantasyon ve bilgi merkezi oluşturduk. «Türkiye'nin farklı dillerden: Türkiye'nin sorunlarını ve yaşadığınız ülkenin Türkiye'yle ve yabancılarla ilgili tüm sorunlarını yan- sıtan her kaynağı göndermeniz rica ederiz.

Türkiye Postası, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, Tel: (0203) 34 03 97 Telex: 855705 Inmed d

İLÂN

Halkın uluslararası yürekli türkülerde çiçeklenen Ruhlu Su'yu anıyoruz.

Düzenleyen: Türkiye Öğret- menler Derneği. Biletler ağı ve iki dilde anma kitapçıları aşığı- daki adresten sağlanabilir.

Eifelstr. 35
5000 Köln 1
Tel: 0221-316670

Program:

- Renan Demirkan
- Melike Demirağ
- Tülay German
- Fuat Saka
- Tahsin İncirli ve Kreuz- berg'i Doctlar
- Öhan Temur ve Grubu
- Nedim Hazer ve Grup Ya- nışınan
- Prof. Dr. Server Tanıtılı

21 Aralık 1985 Saat: 19.00
Stadthalle Köln-Mülheim

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1. Karab Denizinde ABD tarafından işgal edilerek karşı devrim yapılan bir ülke - (Ters) Bir erkek ismi. 2. Kimyada radyoaktif bir element - Sözlük kısas anlamına gelen bir bağlaç. 3. Devletin piyasaya sürdüğü para, tahvil, senet miktarı. 4. Dağırlıcağıç - Elma'nın ortası - (Ters) Gramerde bir soru eki. 5. Nu- mara - Avrupa ve Asya kıtalarının birbirinden ayrıran bir sıradağ - (Ters) Pamuk, yün gibi maddeleri eğirmekte kullanılan bir alet. 6. Gökten atışı çalarak insanlığı getirdiği için tanrıların tarafından cezalandırılan bir mito- lojik kahraman - Bir zaman birimi. 7. Gramerde erkek cinsinden - (Ters) 'Aslı'nın ortası - Babanın kız kardeşi. 8. Eşek anıması - Bir şeyin olacağını ummaktan doğan güven duygusu. 9. Gönülden sevilen - Asker - Utanma duygusu. 10. "İnsan bazen susmalı, birşeyler aramalı kendinde..." mısralarının yazarı bir şairimiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Bu yıl bir gemileri Fransız ajanları tarafından batırılan, nükleer denemelere karşı çıkan ve çevre kirlenmesi konusunda kamuoyu yarattama çalışan bir örgüt. 2. İrkliliği ve ıslahatı söndürme, kahrmanları Vietnam'daki tutsak Amerikanları tek başına kurtaran bir Amerikan filmi - Süddi Arabistan'ın başkenti. 3. (Ters) Verd'in bir operası - Matematikte bir sayı (3,1416) - (Ters) Ayı yuvası. 4. (Ters) Nazım Hikmet'in bir şiirinde "İnci dişi kanayanım" diye söz ettiği Amerikalı bir zenci şarkıcı. 5. Para olarak değil madde olarak verilen - 'Onca'nın ortası. 6. Müsteb. 7. Eski dilde göz - Resmi olarak. 8. Yaban armutu - Sovyetler Birliği'nin İngilizcele kısa yazılışı. 9. (Ters) Hitler tarafından kurşuna diz- dirilen KPD Başkanı. 10. (Ters) Amerikan Gizli Haber Alma Örgütü - Evcil olmayan hayvanları yakala- ma ya da vurma işi. 11. (Ters) Yerleşim merkezlerinde su suları makinesi için yer altında açılan ark - Bir nota. 12. Suç ve suçlulukla ilgili.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Romeschandra. 2. Ela - Asit. 3. Fe. 3. Haydi - Nane. 4. Anaerikl - Nan. 5. Kleptomani. 6. Spot - kA. 7. Vivazapeti. 8. Aks - iböl - Rio. 9. Nakil - Karo. 10. Pirene - İlik. **YUKARIDAN AŞAĞIYA:** 1. Rehavisvan. 2. Olan - Pikip. 3. Mayakovski. 4. Delta - Ir. 5. Saire - Zile. 6. Cs - Kp. 7. Hiti - pozE. 8. At - Lokal. 9. Mat - Ki. 10. Diana - Aral. 11. Renan - İri. 12. endiroK.

Örgütü'nün Türkiye'de iş-kence raporu hala inandırıcı yanıt bekliyor ve Batı İttifakı içinde olduğu farzedilen bir ülke üzerinde kocaman bir leke oluşturuyor."

Yukarıda Ali Simen ve Reha İsvan Barış Demerçi davasında savunma yapıyorlar. Solda İsvan'a İngilizlere'den mektup yazan Enma ve Gemma kardeşler

Refah Partisi İzmir il yöneticileri istifa etti

Cumhuriyet Başsavcısı tarafından suçlu bulunan İzmir İl Başkanı ve yöneticilerinin Refah Partisi'nden 30 gün içinde ihraç edilmelerine savcılıkta istemleri üzerine İzmir İl yönetimi istifa etti.

Bilindiği gibi İzmir'de düzenlenen "Refah Gecesi"nde lakıllıkla aykırı konuşmalar yapıldığı gerekçeyle soruşturma açılmış ve sorumlular partilerinden siyasi partiler yasasına göre ihraç istenmişti. Genel Merkez bu isteme uymadığı takdirde partinin kapatılması tehdidi altındaydı.

çakşak parti olmanın anlamı yok. Genel Merkezimizden Cumhuriyet Başsavcılığı'na isterseniz 'Anayasaya Makhemesine' gidin demesini beklerdik. Bir parti kapandı, yenisi kurulur. Atatürk'ün partisini, Halkevleri'nin, Türk Dil ve Türk Tarih Kurumu'nun kapatırlar Atatürk'ü de biz değil miyiz?"

İşkencecilerin cenneti mi?

Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde görevli komiser Mehmet Yılmaz, aranan Sultan Yücesan'ın kardeşleri Enver ve Orhan Yücesan'a yaptığı işkencenin karşılığında 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Söz konusu olayda aranan bir kişinin yakınına gözaltına alınıyor, o kişilere her türlü aşağılayıcı muamele yapılıyor, falakadan geçiriliyor, gülmeye elektrik veriliyor. Ve bu insanlık suçunu işleyen işkenceci 10 ay hapis cezası kesilerek sanki adalet yerini buluyor.

Aklımda baki baştan kokuyor. Milletin temsilcisi olarak mecliste bulunan general ekisi Sunalp'de 12 Mart'ın işkencecilerinden. Bugüne kadar cezalandırılmadığı gibi, yayın organlarında rahatlıkla demere de veriliyor. Geçenlerde "Nokta" dergisinde bir açıklaması çıktı. İşkenceci general o dönem işkence merkezi olan İstanbul Zihni Paşa Köşkü'nde tim işkenceciler bizzat kaidiğini belirterek şöyle diyor.

"Yine bir kızı, çokla tecavüz edildiği iddia edilmişti. İddia eden kişi de ciddi şekilde komünistti. Özgür dilekçesi şuydu: 'Orum taş gibi delikanlı oğlanlar var elimizde yirmi yaşımda yirmibir yaşında... yani kâküp da bir kız bu yoldan işkence yapacaksa, çok mirasat etme ihtiyacı var biseder mi?'"

12 Mart döneminin bu işkenceci genelinin açıklaması Refah

stokomani olarak bilinen bir diplomatik olarak bilgileri öğrenmenin elçiliği işi olmadı. Bir temsilcinin 8 saat, kağıdı almak için bekletilmesi üzerine İsveç Dışişleri Bakanı ile temasa geçildi. Fakat cenazenin geçeceği uçak malesef kalkmıştı.

Elçiliğin oyunu açıldı. Herhangi bir anma ve cenaze töreni yapılmasına meydan vermeden tabutu gizlice Türkiye'ye göndermek ve polis tarafından göndermek.

Bu durumda Enver'in ailesi ve arkadaşları tabutu Türkiye'ye göndermek için tehlikeli bir girişimde bulunmaya karar verdiler. Bir İsveç vatanı kadın tabutla birlikte Türkiye'ye gidecek tabutun gümrükten geçmesini,

hergün jargonlu, dağınık, dağınık olarak oldu. İstanbul havalları polis kayınlıyor. Enver Türkoglu'nun İstanbul'daki arkadaşları çok sıkı bir sorgudan geçirildiler. Kendilerinin hiçbir konuşma ve herhangi bir gösteri yapılmayacak garantisi alındıktan sonra, arkadaşlarına cenazeyi teslim ettiler.

Aynı anda bir başka arkadaş grubu havaalanında beni karşıladı. Yolda giderken diğer grupla karşılaştık ve tabutun hazır olduğunu öğrendik. Ancak pazar günü nüfus sayımı olduğu için sokağa çıkma yasası vardı. Bu yüzden cenaze töreni pazartesi günü olacaktı. Enver Türkoglu'nun arkadaşları ile birlikte bir plan yaptık.

Şüphe çekmemek için cami-

etele dönememi, dikkat çekmedi. Ama bu güttüğün yeni oteli de o bayan bilmiyordu. İhtimale karşı onun söylediği otelin resepsiyonuna gittiğim otelin adını bıraktım. Butün arzumu notumun ona ulaştırıyordum.

Tam üç gün geçti, 6 milyonluk şehirden birbirimizi kaybetmiştik. 3 gün matem elbiselerimle doluştım. İsveç'e dönmeye günden sabahı İsveç konsolosluğuna telefon ederek canımı sordum. Çantam bir gece evvel sessizce oraya bırakılmıştı.

Enver Türkoglu'nun arkadaşlarını bir daha hiç görmedim. Fakat onun, dostluklarını ve yaşamlarını çok düşünüyorum, her akıldım çıkmıyorlar. İşte bugünün Türkiye'si."

Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim

Dilruba YENEN

Burjuvazinin her zaman korkulu rüyası, işçi sınıfının kulp atalarının yoğun olarak duyulduğu İstanbul'da da 19 Kasım 1985 tarihinden itibaren sıkıyönetim kalmırdı. Yedi yıla yakın bir süreden beri sıkıyönetim yasasına göre yönetilen bu ilimizdeki Olanüstü Hal Yasası hükümleri sürecekti. Ülkede çıkanlar bir dizi yasa ile sıkıyönetimsiz sıkıyönetim koşulları yaratılarak, özellikle polis yasasının koruyuculuğunda İstanbul yeni bir döneme giriyor.

Sıkıyönetim yasasının sivil görünümü bir kopyası olan Olağanüstü Hal Yasası ilde tüm yetkili valiyi veriyor. Bu yasa gereği insanlar yine sokaklarda kimlik kontrolünden geçebilecek, vali isterse sokağa çıkma yasakı koyabilecek, grevleri erletebilecek, hatta gece görüldüğünde düzenleyecek operasyonlar için asker birliklerden yardım alabilecek. Üstelik güvenlik kuvvetleriyle askeriyenin ortak eylemlerinde hareketin komutası askerlerde olacak.

Yine bu yasaya göre güvenlik kuvvetlerinin silah kullanma yetkisi de var. Daha önce komutanlara yürütülen keyfi işlemler şimdi hükümetin doğrudan temsilcisi valiler eliyle hayata geçirilecek. İstanbul şimdi yeni yasanın buyuruculuğunda yeni yeni uygulamalara gebe.

Ancak eskiden sıkıyönetim görevlerinin bir bulunduğu basın kuruluşları da değişikliktir sonra valilerin keyfi davranışları karşısında aynı sessizliği sürdürecekler mi? Rejimin yönlendirmesiyle hareket edecek olan valilere karşı muhalefet partilerinin tutumu nasıl olacak? Emir komuta zincirinin olmadığı idari bir yapıdan demokrasi güçleri ne oranda yararlanabilecek? İstevlere görecek.

Ama ne olursa olsun valilerce yürütülecek her anti-demokratik uygulama hükümet temsilcisi valiyi ve ona bağlı olarak hükümeti açmazsa sokacaktır. Ve basını görevini tam yaptığı sürece uygulamaları ve tartışmaları halktan saklamak şimdi daha zor olacaktır.

Yasal engeller bulunsa da, sıkıyönetimin kaldırdığı diğer illerde olduğu gibi İstanbul'da da demokrasi güçlerini şimdi daha önemli görevler düşmektedir.

Analar genel politik af istiyor

12 Eylül 1980'den sonra tutuklanan, işkencelerden geçen, davası sonuçlanıp hüküm giyen ve davasının sonuçlanmasını bekleyen binlerce politik tutuklu faşist diktatörlüğün zindanlarında. Ancak günden güne toplumun saran istem, genel politik af çeşitli biçimlerde yükseliyor. Kasım ayı içinde iki ayrı şehirde İstanbul'da ve Adana'da politik tutukluların yakınları, özellikle analar zindan duvarlarının arındıkları çocuklarını, yakınlarının sorunlarını, uygulanan baskıları dile getirdiler ve genel af istediler.

14 Kasım günü çocukları hapiste olan bir grup anne İstanbul Tabip Odası'na dilekçe verdiler. Dilekçe, işkence, baskı ve keyfi davranışlar nedeniyle tutuklularında mide hastalıkları, organlarda ık kanama, ödemler, cilt hastalıkları, saç ve kırpık dökülmesi, görme bozukluğu, romatizma gibi hastalıkların çok fazla arttığı belirtildi. Bunlara somut örnekler de verildi. Ali Can'ın tedavisi görmediği iddia edildi. Hüseyin Aydın'ın yıllardır mide hastalığının bilindiği halde tedavisi görmediği ve tahliye olmaksızın 1 ay sonra öldüğü, Hakkı Hocaoğlu'nun da psikolojik olarak rahatsız olduğu bildirildiği halde ön-

lem alınmaması nedeniyle intihar ettiği vurgulandı.

Tutuklu yakınları dilekçede, "insanlığa onarılmaz yaralar açan bu şartların bilinmesi ve her kuruluş, organ ve bireyin bu yarayı onarmakta katkısının bulunmaması gerektiği"ni vurgulayarak işkence, baskı ve keyfi davranışlara karşı durulmasını Tabipler Odası'nın çaba göstermesini istediler. Ayrıca yakınlarında getirdikleri yakınlarının çeşitli zamanlarda çekilmiş fotoğraflarını da Tabipler Odası'na yetkililerine vererek, doktor gözyüklemelerini istediler.

Adana SODEP İl Merkezi'nin düzenlediği basın toplantısında da politik tutuklu yakınları işkence, baskılar ve haksız uygulamaları anlatıyor. Bir tutuklu yakını dört aydır Adana Cezai'nin yakınıyla görüşemediğini, sağlıklarında şüphe ettiği anlatıldı. İstanbul'da Adana Cezai'ndeki kız çelen bir anne de hâlâ kızını hücre cezası almış bir işçi göremediğini belirtti. Genç bir kişi elinde ve sırtında işkence izlerini gösterdi. SODEP MKYK İyşive Tevlik Çavdar okuduğu af bildirisinde işkence ve baskılarından, giderek işkenceci genel politik af istemini vurguladı.

Mehmet KAYA

Cumhuriyet Başsavcısı'nın başlatığı soruşturma üzerine Fethiye'de yaptığı konuşmada İl Başkanı Mehmet Kaya, "Cumhurbaşkanı TV'den ayet okudu. Adam kalkıyor TV'de ayet okuyor ona dava açmıyor, biz hak dedik diye gidenler de sürünüyor. Yasalar herkeste eşit uygulanmalı... Bugün Türkiye'yi yöneten zihniyet emperyalizmin ve holdinglerin uşağı bir zihniyettir..." dedi. (3 Kasım 1985, Cumhuriyet)

Mehmet Kaya il yöneticileri birlikte istifasını şöyle açıkladı: "Biz bu memleketle inançlarımızı yasalara önlendik savunmaya-

Özal Fransa ve FAC'de sağcı parti liderleriyle ve silah tüccarlarıyla görüştü

Özal işçi düşmanlarıyla elele

Başbakan Turgut Özal İslam ve Batı Derneği'ne düzenlenen "İslam ve Batının Yeni Ekonomik Dönüşümü" konulu bir konferansa katılmak üzere 13 Kasım 1985 günü Paris'e gitti. Özal Paris'te konferansın yanında silah fabrikatörleri, bankacılar ve RPR Partisi ve Paris Belediye Başkanı Jaques Chirac ile görüştü.

15 Kasım günü Paris'ten ayrılarken gazetecilere verdiği demeçte Özal "Chirac'la görüşmemizde en önemli kazanımların silah fabrikatörleri, bankacılar ve RPR Partisi ve Paris Belediye Başkanı Jaques Chirac ile görüşme olduğunu" dedi.

Fransa'da yaşayan göçmen işçiler için bu sözler Özal'ın emekçi düşmanı kimliğiyle bir kez daha açığa çıkardı. Zira Chirac yabancılara düşmanlığı konusunda faşist parti lideri Le Pen'den hiç aşağı kalmamaktadır ve Fransa'da gitgide yükselmekte olan yabancı düşmanlığı Chirac'ın başbakanlığı zamanında hız kazanmaya başlamıştır.

Yine Chirac dört ay sonra yapılacak milletvekili seçimleri için açtığı seçim kampanyasının temelini yabancı düşmanlığına oturtmuştur. Göçmenlerin geri gönderilmesi ve sürekli kontrol altında tutulması için tüm önlemlerin en sert biçimde alınması gerektiğini söylemektedir.

Diğer tüm göçmen işçilerle birlikte Türkiyeli işçilerin de sağ partilerin iktidara gelmesi durumunda karşılaşılabilecek baskıların düşünerek kaygı ile beklemedikleri bir ortamda Özal'ın Chirac'ın seçim kampanyasında göreceli alması gibi konuştukları dikkatlerden kaçmadı.

Özal, CSU Genel Başkanı Strauss'a hediyesini verirken

Özal'ın Paris'te görüştüğü diğer kişiler silah fabrikatörleri oldu. Bu görüşmelerin sonucunu aynı demecinde "Savunma sanayii konusunda Fransa ile işbirliği yapabiliriz" diyerek şöyle açıkladı: "Fransız firmalarının kısıtlamaları kaldırıldı. Artık Türkiye'deki devlet ihalelerine rahatça girebilirler." Özal böylece Fransa'nın Türkiye'deki idamlara, işkencelere, baskılara, onbinlerce politik tutuklunun varlığına karşı sesini çıkarmaması pahasına Türkiyeli emekçilerin geleceğinin gözden çıkarıldığını açıklamış oldu. Türkiye'nin kapıları barış düşmanı Fransız silahlanma sanayine açıldı. İşsizlikle, ailelerini getirme konusunda karşılaşılan sayısız güçlüğü, gitgide yükselen yabancı düşmanlığı ile karşı karşıya olan Türkiyeli emekçilerin

sorunlarına yönelik tek kelime bile Özal'ın açıklamalarında yer almadı.

Katil, Fransa'dan dışarı

Özal'ı karşılayanlar yalnız silah tüccarları ve Chirac olmadı. 14 Mayıs günü İslam ve Batı Derneği'nin düzenlediği konferansa katılan Özal'a karşı, konferansın yapıldığı UNESCO salonunun kapısında çok sayıda Fransız ve Türkiyeli demokratlar Türkiyeli baskıları sergileyen bildiriler dağıttılar. Alınan önlemlere rağmen salona giren Fransız Komünist Öğrenciler Birliği militanları "Katil Fransa'dan dışarı" diye bağırarak Özal'ı protesto ettiler. Protestolar sonucu Özal UNESCO'nun resepsiyonuna katılmadı.

Özal Federal Almanya'da

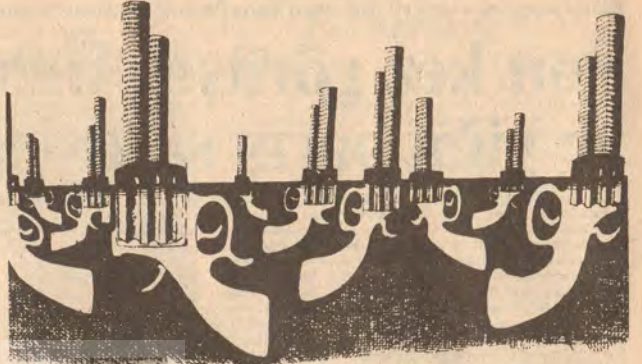
Turgut Özal 22 Kasım günü Alman Hristiyan Sosyal Birlik Partisi CSU'nun 40. kuruluş yıldönümü toplantısına katılmak üzere Federal Almanya Cumhuriyeti'ne geldi.

CSU Genel Başkanı, koalisyon ortağı ve Bavaria Eyaleti Başbakanı Franz Josef Strauss, Özal anıruna işadamlarının da hazır bulunduğu bir yemek verdi. Özal silah sanayii temsilcileri ile görüşmelerde bulundu.

Gazetemizin dizgiye girdiği günlerde süren bu ziyarette de Özal Fransa'da olduğu gibi Federal Almanya'daki Türkiyeli göçmen işçilerin sorunları ile ilgilennmedi. Tam tersine Federal Almanya'da göçmen işçiler aleyhine çalışmalarına tanınan Strauss'un "onur konuğu" oldu.

Bilindiği gibi, zihinlere CSU'lu bakan Zimmermann'ın adıyla yerleşen yeni yabancılar yasası için öngörülen gerici değişiklikler ve sığınma yasadındaki sığınmacılar aleyhine değişiklik önerileri Strauss tarafından yapılmıştı. İşte Strauss ve partisinin istediği değişikliklerden birkaç örnek: Sığınma yasaları sertleştirilmedi, göçmen işçiler konut yetersizliği ve işsiz kalmama gibi durumlarda hükümlerine geri gönderilmedi, Bavaria'da uygulanacak asıl birleşimlerinde 3 yıl beklemlisi şartı tüm FAC'de uygulanmadı, Almanya'ya getirilen işçi çocuklarının yaş sınırı 6'ya indirilmedi.

Ayrıca Strauss'un faşist MHP Genel Başkanı Türkeş ile yakın ilişkiler içinde olduğu da biliniyor.

Türkiye'de silah sanayi kurma yolunda son adımlar atılıyor

Özlem ÖZGÜR

Türkiye'de bir "silah sanayii" kurma ve buna dayalı olarak, bir "Askersel Sanayi Kompleksi" oluşturma girişimleri, son günlerde iyice hızlandı ve bu konuda, son adımlar atılmaya başlandı. F-16 bombardıman uçaklarının Türkiye'de yapımıyla ilgili olarak atılan ilk adımdan sonra, bir yandan, kurulacak silah sanayii'nin finansman etekleriyle, "Savunma Sanayii Destekleme Fonu" kurulurken, diğer yandan da, Türkiye'de oluşturulması düşünülen "Askersel Sanayi Kompleksi"nin ortakları, kompleksin niteliği ve amaçları, iyice açığa çıkmaya başladı.

Türkiye'de oluşturulması planlanan silah sanayii, başını ABD'nin çektiği emperyalist dünyanın

büyük silah tükelleri, yerli holdingler, OYAK ve ordu vakıfları eliyle, cunta şefleri ve ordu üst yönetiminin ortaklığı temelinde kurulacak ve bu sanayii kolunun temel niteliği "montajcılık" oluşturacak ve böylece, Türkiye'nin savunma sistemi, silahlı kuvvetler ve ordunun tüm silah gereksinimi bütünüyle ABD ve öteki emperyalist dünyanın "Askersel Sanayi Kompleksi"ne teknoloji, yedek parça, lisans, montaj parçaları ve benzeri yollarla bağlanmıştır. Bu durum, ister istemez, gerici bakımda, Türkiye'nin iç ve dış politikasını, ordunun ve tekelci sermayenin yapısını olumsuz yönde etkileyecek, ekonomi militaristleşecek, Türkiye'nin silahlanma harcamaları önemli oranda artacak, ekonomi daha da bağımlı kılınacak ve asıl öngörülen, bu bağlamda ABD'nin dayatmalarına "hayır" demek oldukça güçleşecektir.

Yeni ve hızlı adımlar

F-16 bombardıman uçaklarının Türkiye'de yapımını ve bu anlaşılan çerçevede, bazı savaş araç ve gereçlerinin üretimini gerçekleştirecek olan ABD'nin General Dynamics, ITT ve General Electric tekel-

dolayındaki yeni vergilerin yanı sıra, talih ve şans oyunlarından elde edilen gelirlerin yüzde 40'ı, ordu vakıfları eliyle bağış ve yardımlar ile bedelli askerlikten alınan paralar, Savunma Sanayii'nin Destekleme Fonu'nda toplanacak ve yapılan açıklamaya göre, fona yalnızca bu kaynaktan yılda 400 milyar lira tutarında gelir sağlanacak.

Ayrıca, ilgili yasaya göre, ordu vakıflarının bütünü para ve mal varlıkları ile gelirlerinin yanı sıra, devlet bütçesinden belli bir miktar para sürekli fona aktarılacak, ordu vakıflarının vakıflarına "son verilecek", "Savunma Sanayii'nin Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı" adı altında yeni bir örgütlenmeye gidilecek ve fonun yönetimi de, bu örgüt tarafından olacaktır. Daha açığı, ordu vakıfları ortadan kaldırılmıyor, bunların hepsi biraraya getirilerek ve fonun yönetimi de bunlara bağlanarak, her anlamda daha güçlü bir örgütlenmeye gidiliyor ve örgütün yönetimi, parasal olanakları, bütünüyle ordu üst yönetiminin eline teslim ediliyor.

Öte yandan, boyalı basın, cunta şefleri ve tekelci sermayenin sözcükleri, "Savunma Sanayii'nin milli-leştiriyoruz", "Savunma sanayii-mizi kuruyoruz" sloganlarıyla olayı

Onlar bizim dostumuz

Hafize ÇAKAR

-Yunan harbini biz Ruslardan gelen altınlarla, silahlarla kazandık. Biz Ruslarımız dostumuz.

-Hadi canım, böyle olsaydı tarih kitabı yazardı. Demek ki sen bilmiyorsun.

-Senin kitabında ne yazat bilmem, ben gözlerime göre düğümü bilirim. Gelen silahları ben taşıdım. Ruslar bize yardım etmeseydi hala Yunan'ın elinde olurdu. Allah bize bir daha savaş göstermesin.

yardım etmeyeceği hala Yunanistan elinde olurdu. Allan bize bir daha savas gösteremedi.

Henüz ilkokuldayken dedemeyle böyle tartışırdı. Ben öğretmenin herseyi bildiği, kitapların en doğrusu yazdığı inancıyla bilgilik tasdikde dedem Kurtuluş Savaşındaki Sovyet yardımını, İnebolu'ya gelen silahları nasıl taşıdıklarını anlatırdı. **Dedemin** yalan söylediğini hiç duymamıştım. Komünist sözcüğünü duyduğunda kulakları peker, üç kez tahtaya vurup, "evlerden dışarı" derdi. Ama komünist olduğu söylenen Rusların bizim dostumuz olduğunu da anlatırdı.

Peki o zaman tarih kitabımız niye bunları yazıyormuş? Aklim kanşır, çelişkiyi çözmeye çalışırdım. Büyüdükçe, ders kitaplarının dışında da kitaplar okudukça, yaşlıların içindeki Sovyet tehlikesi masalının iktidarların yutturmacası olduğunu, "Ruslar geliyor" diyerek ülkeyi saldıran asıl tekrar emperyalizmin boyunduruğuna sokulduğunu daha iyi anladım.

Aradan geçen yıllar hiçbir şeyi değiştirmişti. Pardon, değişen birşey var. İrticadan şikayet eden Evren Paşa'nın devrinde artık okul kitapları yalnızca gerçekleri gözlemiyor. Yemekten sonra üç kez parmakların yalanması gerektiği gibi adabi muşeret (İ) kurallarıyla da içeriyor. Antisovyetizm daha da hızlandı. İki Sovyetler Birliği'nin Türkiye'yi istila planlarını açıklamaya kadar vardırdı. ABD kaynaklı bir açıklamaya göre güya Sovyetler Birliği iki yıllık bir istila planı yapmış. Bu nedenle de sınırlarımıza biten iki demiryolu yapıyormuş, Kafkasya'da askeri taktiklat yapıyormuş vs...

Ergun Göze'nin 29 ekim günlü Tercüman gazetesinde yayınlanan yazısında belirttiği göre de Sovyetler Birliği bu amaçla Suriye'yi silahlandırmış, yine bu amaçla Bulgaristan soydaşlarımızın imhasına girmiş...

Sovyetler Birliği'nin yaptığı taktiklatı Türkiye'de de davet ettiğini, Suriye ve Bulgaristan için girişilen kampanyaları anlatıyormuş. Yalnızca Ergun Göze'ye kendi yazısında bir gün önce yine kendi gazetesinde yayınlanan Prof. Fahir Armaoğlu'nun yorumunu okumasını salık vereceğim. Şöyle yazıyordu Armaoğlu:

"...Amerika ile Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması'nın müzakereleri arifesinde, CIA ve onunla bağlantılı olan birtakım kuruluşların Türkiye'ye karşı bir korkutma kampanyası içine girdikleri de gözden kaçmamaktadır. Böyle zamanlarda daima alışılagelmiş gibi Sovyetler'in Türkiye'yi istila planları, Sovyetler'in Kafkasya'da büyük manevralar yaptıkları, büyük kuvvetler yığıldıkları, Türkiye'ye yönelik bilmem ne kadar füze vs. yine piyasaya sürülmeye başlanmıştır..."

Armaoğlu'nun sözlerine yerli ve yabancı şirketlere silah üretme izni verilmesi için hazırlanan kanun tasarılarını eklemek gerekiyor. Tasarıya göre üretilecek katilacak tekeller bütçe dışından oluşturulacak 400 milyar lirak bir fondan desteklenecek. **Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Necdet Üçer**'ün Sovyetler Birliği'ne yaptığı gezinin sonuçları halktan gizlendi. ABD kaynaklı haberler anlatıyor pullanıp yorulanarak yayınlanırdı, ortaklık toza dumanla boğuldu. Bu toz duman arasında Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması bir yıl daha uzatıldı.

Özal'ın Avrupa Parlamentosu kararını umursamaz görünüştürün arısında da ABD'ye biraz daha bağlanmış olmanın verdiği rahatlık yatırmıy mı?

Armaoğlu'nun da dediği gibi, yıllardır süren oyun tekrarlardı. Hem ABD'ye yeni ödünler verildi, hem halkın cebinden 400 milyar daha tekellere peşkeş çekildi. Ulusal çıkarlarımız ABD çıkarlarına bir kez daha fedai edildi. Yanı alavere dalavere Kürt Memet nöbete. Bu oyun böyle daha ne kadar sürdürebilir dersiniz?

Dedemin seni hala kulaklarımda. "Ben gözümle gördüğüme inanırım, Ruslar bizim dostumuz..."

Amerikan usulü kahvaltısı...

Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (SLA) uzatıldı

ABD ile 1980 yılında imzalanan ABD ile Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması Türk hükümetine yasal süre içinde feshet halinde bulunulmaması nedeniyle otomatikman bir yıl daha uzatılmış oldu.

Değişik yetkililer bir tarafından anlaşmanın uzatıldığını iddia ederken, diğer yandan "Biz ABD'yi görüşmeye davet ederken katı davranmak istemedik. O yüzden feshet maddesini koymadık. Biz esnek davranınca da ABD işi uzatma imkânını buldu," diyerek görüşleri ortaya koymak zorunda kaldılar.

Bilindiği gibi bir süredir ABD ile yeni bir Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması üzerinde görüşmeler devam ediyordu. ABD anlaşmasının aynen uzatılmasını istiyordu.

tiyordu. Evren-Özal ikidarı ise ve-receği yeni ödünlerle karşılık birşeyler ister görünümden idi. Bu konuda Özal New York'ta Cumhuriyet gazetesine verdiği özel demeçte:

"Ben ona üslur veriyorsam, karşılığında ticaretimin artmasını isterim. Yoksa hep el açmak durumunda kalırdı. ABD'ye ihracatımız 400 milyon, ithalatımız ise 1 milyar 300 milyon" diyerek ilk ülke aradına ticareti teşvitsizli ortaya koyarken, aynı günlerde yeni bir ödün daha verildi. ABD'ye ham bez ve yapaş iplik ihracatında gö-nüllü kısıtlamaya giddi. Böylece Özal'ın sözleri ile davranışları arasındaki çelişki bir kez daha gözler önüne serildi.

Özal aynı demecinde süresi uzatılan anlaşmanın geçmişte Türkiye halkına ne getirdiğini de şu

sözlerle dile getirdi: "Türkiye'deki maddafaa paklı dolayısıyla askeri tesisler meşesli, NATO veciheleri, bu tesislerin kullatması esaslan anlaşmanın önemli bir kısmını meydana getiriyor. Türkiye'nin buna karşılık alacağı kendi silahlı kuvvetlerini güçlendirecek imkan-lardır. Burada söylenen belli rakamlara bağlanmış değil. Çaba gösterilecek deniliyor anlaşmada. Savunma sanayii ile ilgili hükümler vardı, bunlar işlemedi."

Tüm bunlar bilindiği halde yine de anlaşma uzatıldı. ABD'ye yeni ödünler vermenin önu açıldı. Evren-Özal ikidarının bu ulusal çıkarlarına hiç sayan tutumuna ABD'nin ilk cevabı Türkiye'den gömlek ithalini durdurmak oldu. Sümerbank'ın ABD'ye ihrac edilmeye üzere bağlanmış yaptığı 1 milyon 300 bin gömlek depoları kaldı.

Değişik kaynaklardan aynı yalanlar

ABD ile Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması görüşmeleri sürerken, bir yandan da gazetelerde Sovyetler Birliği aleyhine haber ve yorumlar alabildiğine arttı. İşte bunlardan birkaç örnek. 25 ekim günlü Tercüman'da FAC'de yayınlanan Die Welt kaynaklı gösterilerle "Rusya'nın Suriye'de Türkiye'ye karşı cephe oluşturdğu" haberi yayınlanırken, aynı haber Die Welt'te de Tercüman gazetesi kaynaklı gösterilerle yayınlanı-yordu.

İşbirliği ürettiğini göstererek olan ABD'nin General Dynamics, ITT ve General Electric (tekel)lenenden sonra, ABD'nin büyük silah tekelilerinden Westinghouse firmasının da Türkiye'de faaliyete geçireceği açıklandı. Yapılan açıklamaya göre, Westinghouse tekel, Türkiye'de F-16 bombardıman uçaklarına katılacak radarların yapımının yanı sıra, Hava Kuvvetleri'ni destekleri bakımını ve yenilemesini yapacak, ayrıca yer radarları, savas uçakları ve mikrodalga radyolink sistemlerinin üretimini gerçekleştirecek.

Bu alanda faaliyet gösterecek olan Westinghouse firmasının, Türkiye'de Alarko Holding, Koç Holding, Asil Nadir Şirketler Grubu, Vakıflı Holding, OYAK ve ordu vakıflarına ortak şirketler kuracakları açıklandı ve bu savas araç ve gereçlerinin üretimi için, 1 milyar dolarlık (560 milyar lira) yatırım yapılacak belirtildi.

Ayrıca, Türkiye'de silah sanayii kuma planı çerçevesinde, Asil Nadir Şirketler Grubu'nun İngiltere'nin önu gelen silah tekelileri "British Aerospace" ve "Plesay" ile "Know-how" anlaşması imzalandığı açıklandı ve bu anlaşma çerçevesinde, Türkiye'de "Rapiet British" füzeletirici ve "Vickers" tankları'nın üretileceği belirtildi. Asil Nadir Şirketler Grubu tarafından yapılan açıklamaya göre, Türkiye'de üretilecek olan "Vickers" tankları ve "Rapiet British" füzeletirici Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yanısıra, Ortadoğu ülkelerine pazarlanacak ve bunların üretimi gerçekleştirilecek amacıyla kurulacak şirketlere, bazı yerli holdinglerle ordu vakıfları ortak edilecek.

"Destekleme fonu" neyin neşi?

Ankac Türkiye'de de kurulumla kanıastırılan "silah sanayii'nin boyutlarının, bunlardan çok daha geniş kapsamlı olduğu, 7 Kasım 1985 tarihinde TBMM'de kabul edilen "Savunma Sanayii Destekleme Fonu Yasası" ve bu çerçevede yapılan açıklamalar sonucu ortaya çıktı. İlgili yasaya göre, Türkiye'de kurulumla kanıastırılan silah sanayii finanse etmek amacıyla "Savunma Sanayii Destekleme Fonu" adı altında bir fon kurulacak.

Gelir ve kurumlar vergisinin yüzde 2,5'i, tekel maddeleri ve petrol ürünlerinden alınacak yüzde 5,

silah sanayii üretimi gerçekleştirilen ABD'nin General Dynamics, ITT ve General Electric (tekel)lenenden sonra, ABD'nin büyük silah tekelilerinden Westinghouse firmasının da Türkiye'de faaliyete geçireceği açıklandı. Yapılan açıklamaya göre, Westinghouse tekel, Türkiye'de F-16 bombardıman uçaklarına katılacak radarların yapımının yanı sıra, Hava Kuvvetleri'ni destekleri bakımını ve yenilemesini yapacak, ayrıca yer radarları, savas uçakları ve mikrodalga radyolink sistemlerinin üretimini gerçekleştirecek.

Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun kurulumuyla birlikte, Özal hükümetine yabancı silah tekelileri yerli holdinglerin bavyurulanı yoğunluğu ve silah sanayii'nin değişik alanlarında kurulacak şirketlerin faaliyet konuları belirlemeye başladı. Örneğin, Alarko Holding'in başkanı Üzeyir Garip konuyla ilgili bir açıklamaya yaparak, "kurulacak silah sanayii'nin özel malzeme, yedek parça ve elektronik dallarına talid olduklarını ve konuyla ilgili olarak hükümetle banyuvadıklarını" belirtirken, savunma sanayii'nin yatarım kapasitesinin 10 yılda 10 milyar dolar olacağını söyledi.

Koç Holding tarafından yapılan açıklamada ise, bu kuruluşun savunma sanayii'nin füzeden elektro-niğe, radarları zırhlı araçlara kadar çok alanda faaliyet göstereceği belirtildi. "Bu girişimlerde Koç Holding 52 yıllık ortak ABD Ford firmasıyla birlikte hareket edecek" ifadesi de, Bunların yanısıra, Ermenistan, Profilo Holding, Beyma İnteks, Asil Nadir Şirketler Grubu, Sabancı Holding, OYAK ve benzeri büyük kuruluşların, silah sanayii'nin değişik kollarında faaliyet göstermek istedikleri ve bunun için, Özal hükümetine banyuvadıklarını belirtti.

Öte yandan, bu gelişmeler çerçevesinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Cahit Aral bir açıklamaya yaparak, ABD firmalarının yanısıra, Federal Almanya, Fransa, İngiltere ve İsveç firmalarının da silah sanayii'ne girmek istediklerini ve bu konuda banyuvuruda bulunduklarını belirterek, bu kuruluşların adlarını şimdilik açıklamayacağını söyledi. Bakan yaptığı açıklamada, Leopard tankları, askeri nakliye uçakları ve helikopter üretimine ilişkin olarak Kanada, Federal Almanya ve İtalyan firmalarıyla görüşmelerin sürdüğüünü belirtti.

İşçiler harç sorununu tartışıyor... Konsolosluklarda eylemler... Binlerce imza toplanıyor...

Pasaport soygununa karşı tepkiler artıyor

Konsolosluklarda alınan pasaport harçlarının yüksekliliği Batı Avrupa'daki Türkiye'li göçmen işçiler arasında büyük tepkilere yol açtı.

Federal Almanya'da FIDEF'in açtığı imza kampanyası başan ile sürüyor. Kendilerinin imza istenen, bildiri verilen işçiler konuyu ilmi ile karışıyor, sorular soruyorlar ve kendi çevrelerinde bildiri dağıtmak, imza toplamak işlerini yapıyorlar.

16 kasım günü Stuttgart Başkonsolosluğu önünde ve binada bildiri dağıtıldı. Konsolosluk görevlileri, işçilerle sohbet eden ve bir taraftan da bildiri dağıtmaları engel olmak istediler. Ancak konsolosluk işlerini takip etmek

işin gelen işçilerin itirazları ve bildiri dağıtmaları sahip çıkması nedeniyle bu istekleri sonuçsuz kaldı.

20 kasım günü Federal Almanya'da tatil günü olması nedeniyle konsolosluk işi takibi için gelenlerin sayısı azaldı. Tekrar Başkonsolosluğa gidilip bildiri dağıtmak, sohbet edildi. Konsolosluk görevlilerinin çağrıldıkları polis yine olaya müdahale edemedi. Çünkü yine işçiler bildiri dağıtmalarının yanında yere almışlardı. Bir taraftan bildiri dağıtılıp sohbet ediliyor, bir taraftan da Türkiye Postası satılıyor. Olayı yerinde izleyen Türkiye Postası gönüllü muhabiri izlenimlerini şöyle aktarıyor:

– Yıllarca altın yumurtlayan tavuk olarak görüldük...

Herkesin konuştugu tek konu pasaport harçları. Herkesin bir tepki geliyor.

– Hem saatlerce bekletip parayı alırlar, hem de bilmem ne kurumuna yardım diye bir başka haraç istiyorlar.

– Yeni yıl geldi, Özal'ı neye ni araba hediye edecek.

Ve bu sırada odaya girip çıkılanın suratları bir kaçış. İşlerini bitirenlerden bazıları bildirileri bir yerinde bırakıp tane işyerlerine götürmek için alıyorlar.

Konsolos yardımcısı yanında iki koruma görevlisi ile geliyor, kendisine bildiri uzatılıyor. Almiyor ve polis çağırmasını söylüyor. Bu si-

sinirli bir şekilde:

– Defolun buradan,

– Neden? Pasaport harçları çok sek demek şu mu?

– Siz vatandaşın kafasını bulandırıyorunuz, Türkiye aleyhine çalışıyorsunuz.

Bildiri dağıtmaları birlikte işçiler de itiraz ediyor:

– Bugüne kadar bize hiçbir şey vermemen T.C. hükümeti şimdi de pasaport dağıtmaya ad altında başka bir soygun gerçekleştiriyor. Biz bu paraları günde sekiz saat akord başında alımları dökersek kazanıyoruz. Sokaktan süpürmüyörüz.

Konsolos yardımcısı göreviye polis çağırmasını söylüyor. Bu si-

rada işçilerden biri sanki inanmış oldu ki yanımıza yaklaşıyor:

– Bir gazete de bana ver hemşerim, diyor. Sohbet arasında bir taraftan satılan Türkiye Postası'na bir istiyor. Artık oradaki herkesi hep bildiri dağıtmaları pevesini sarımsır. Bildiriler alıyorlar, sorular soruyorlar. Alman polisi geldi, birsey diemedi çok güttükler.

Bildiri dağıtmaları elleri boş, yüzleri heyecan, umut dolu geri dönerlerken konuşuyorlar:

– Çok bildiri dağıttım, bu bildiri gibiydi ve yüz almanın görmemişim. Kismet oldu onu da gördüm. Konsolos efendi işçilerin karışında mat oldu.

Hollanda'da tepkiler yükseliyor

Pasaport harçlarına tepkiler Hollanda'da da sürüyor. Türkiye Postası Hollanda temsilciliğinin konsolosluktan 8 kasım da aldığı bilgiye göre, Hollanda'da pasaport ücreti 119 gulden (HFL). Konsolosluk bir pasaportun toplam 250 gulden mal olduğuna bildiriyor. Arada fark pasaportun geçerliliği süresinin işlenmesi için alınıyor. Ancak bu konuda konsolosluk somut bir açıklama yapmadı. Ebbette ki bu 250 guldenin işçiler için yeri parası, o gün için işçilerin o zaman vb. yok. Aşağıda Hollanda temsilcimizin konuştuğu Türkiye

göçmenlerin bir kısmının bu konudaki düşüncelerini yayınıyoruz.

Fezyl: 10 sendir Hollanda'dayım. 5 çocuğum var. Pasaport başına 250 gulden istiyorlar. Alimin diğerlerini de sayarsak 13 kişiyiz. Bu kadar parayı ödeyemem.

Erol: Ben bu parayı çok buluyorum. Üstelik işsizim.

Musa: 7 sendir Hollanda'dayım. Şu anki pasaportumdan memnunuz. Bizi çok süit veren inek gibi sağmaya alıştılar. 250 gulden çok.

Osman: Demiryolu işçisiyim. Geniş bir aile için bu çok para. Döviz alabilmek için en sonunda bu yola başvururdular. Askerlik parası da duruyor. Ne yapacağımızı şaşırdık.

Caferoğlu: 45 yaşındayım. Yaşlı olduğum için iş bulamıyorum. 5 pasaport var. Bu kadar parayı ben için için bile zor biriktiriyorum. Avrupa'daki tüm işçiler birleşip bu paranın kaldırılmasını istemeller.

Alaattin Beyit: 35 yaşındayım. Askerliğimi işi kaybetme korkusuna ve bedeli ödeyecek para bulamadığım için yapamadım. Avrupa'da gördüğüm en büyük kışkırtanane bizim Türkiye Konsolosluğudur.

A.H.: Leynburg hastanesinde temizlik işçisiyim. Kocam işsiz, 3 çocuğumuz var. Durur dururken bu 1250 gulden yüreğimizi kararttı.

Pasaportlar yenilenirken

HASAN ÖZCAN
FIDEF Genel Başkanı

Pasaport yenilemesinde yurttaşlarımızdan haksız yere alınan yüksek ücretlere karşı büyük bir tepki var. Derneklerimizden gelen ilk bilgilerimiz ortak yasa pasaport harçlarının düşürülmesi kampanyasına gösterilen ilginin gerçekten çok yüksek olduğudur. Arkadaşlarımız bunu, yurttaşlarımızın kendilerinin "Bana biraz fazla bildiri ve imza formu verin, bunları çalıştırma fabrikada, mahallede dağıtmak istiyoruz. Federal Almanya'nın diğer şehirlerindeki akrabalarımıza göndermek istiyoruz." talepleriyle dile getirdiklerini söylüyorlar. Imza kampanyamıza gösterilen bu büyük ilginin kaynağı nedir?

Federal Almanya'da Kohl hükümeti'nin işbaşına gelmesiyle başlayan ve yakıtı yabancı tüm işçileri, kadınları, gençleri, emeklileri, sakatları ilgilendiren bir dizi kısıtlama gerçeğeleşmiştir. Eğitimi teşvik yardımının kısıtlanması, hastahane yatanların veya kur'a gidenlerin gün başına ödeme zorunda oldukları masrafların yükseltilmesi, hastalık halinde ödenen paranın ilk 9 haftadan sonra kesintiyi uğramasını ilk 6 haftadan sonra başlatılması, konut yardımında kısıtlama yapılarak, konut kirasının yükseltilmesi, işsizlik parasının son aylığın yüzde 68'ine göre hesaplanırken bunun yüzde 63'e düşürülmesi, aynı şekilde işsizlik yardımının yüzde 58'den yüzde 56'ya düşürülmesi, sosyal yardım alabilme koşullarının ağırlaştırılması, izin paralarında sosyal sigorta aldatı kesilmesi, yitmiş ikramiyelerin vergi dışı tutulan 600 DM'lik bölümünden de vergi alımları başlanması, analık yardım parasının 750 DM'den 510 DM'ye düşürülmesi vs.

Bilindiği gibi, daha önce Türkiye'deki çocuklarımızı ödenen çocuk paralarını karşılamak için 15 DM gibi gülünç bir ödeme yapmaya başlamıştık. Şimdi 1 Ocak 1985'den başlayarak Türkiye'deki çocuklarımızın vergi karnelerinde gösterilmesi önlenmektedir. Çeşitli kaynaklar 16 yağından küçük 150 bin çocuğumuzun Türkiye'de olduğuna göstermektedir. Böylece binlerce yurttaşımız 1986 yılında ortalama 1800 DM kayba uğrayacaktır. Kohl hükümeti ise bundan yolda 65 milyon mark kazanmayı hedeflemektedir.

Kohl hükümeti ve burjuva basınına yoğun propaganda ile ortaya atılan "Gerici dönuş prim'i"nden kazançlı çıkarılmak için olduğu şimdi daha iyi görülmektedir. FIDEF'in zorla geri göndermeye karşı çıkışının ne denli haklı olduğu ortaya çıkmıştır. Gerici dönuş yurttaşlarımızın önemli bir kesimi daha ilk yılda yanlış bir karar verdiklerini pratik yaşamda görmüşlerdir. Ama Kohl hükümeti, yalnız kendi ödediği sigorta primlerini alıp işveren paylarını brakan yurttaşlarımız sayesinde Sosyal Sigortalar Kurumu'nda 4 milyar mark bir kazanç sağlamıştır.

Yurttaşlarımızın cebine utanan soyguncu eller bunlarla da sınırlı değildir. Kohl hükümeti soyul ve Türkiye'deki yonetime durur mu? 12 Eylül'de silah zoruyla yonetime el koyan generallerin ilk işi, gençlerimizden "Bedel" ad altında 20 bin DM haraç almak oldu. Sonra gençlerimizden haklı tepkisiyle bunu 15 bin DM'ye düşürdü. FEBAĞ'da toplanan gençlerimiz bedeli 5 bin DM'ye düşürme mücadelesini sürdürüyorlar. İşçi sendikeleri propagandası ile soyulan yurttaşlarımızın sayısı 10 bindir. Her biri en az 250 milyon marklık 300 işçi şirketinin yüzde 94'ü holdinglerin eline geçmiştir. İşçilerimizin kayıplı maliyetleri ölçülmektedir. Şimdilerde yeni bir yasa ile konut tasarrufları 2 milyar DM ve bir e kadar da kredinin Türkiye'ye aktarılması için olanaklar yaratılmak isten-

İş hukukunun patronlardan yana değiştirilmek istenmesi

İşçiler grev hakkını savunuyor

Federal hükümet yetkililerinin ve Başbakan Kohl'un, uzun süredir tartışma konusu yapılan İş Teyrici Yasası'nın 116. maddesinde buyl bilmenden değişikliği yapılacağını açıklamaları üzerine sendikalar alarmna geçti. Bu maddeyle ve hükümetin planlarıyla ilgili sendikacıların yoğunlaştıkları. Sendikaların yürütme kurulu byeler bir araya geldi ve olağanüstü DGB Yürütme Kurulu toplantısı düzenlendi. IG Metall tüm maşah kadrosunu Frankfurt'ta topladı.

DGB Eylem Haftası çerçevesinde düzenlenen yürüyüş ve mitinglere 600 binden fazla emekçi katıldı. Ne var ki, bu eylemlerden sonra Çalışma Bakanı Hilum ve Başbakan Kohl'un yılbaşına kadar yasa da gereken değişikliğin yapılacağını açıklamaları sendikaları tekrar alarma geçirdi.

IG Metall sendikası Kuzey Almanya bölgesi başta olmak üzere konuyla ilgili sendikalar eğitimci-halardı. Bir eğitimlerin sonunda bölgesel eylemler başlatılacak. Sendikaların saldırımın yoğunluğu nedeniyle IG Metall tarihinde bir benzeri daha olmayan bir önleme başvurdu. Tüm maşah kadrosunu 20 Kasım günü Frankfurt'ta düzenlenen toplantıya çağırdı. Toplantıda DGB Yürütme Kurulu ve ona bağlı tüm sendikaların başkan ve yöneticileri de hazır bulundular. IG Metall kadroları hükümet-

İşçilerin sendikası, Almanya'da işçilerin pratik ortamda kaldırılması çabaları sonucu giderek alevlendi. Bilindiği gibi 1984 yılında sadece 55 bin işçi grev yaptığı halde 170 bin işçiye karşı lokavt ilan edilmişti. Ayrıca grevlerden etkilendiğini iddia eden işletmeler işveren örgütünün yönlendirmesine karşı 373 bin işçiye karşı soğuk lokavt uygulaması, yani kısa mesaiye gidilmesi. Soğuk lokavta uğrayanların 315 bin grev bölgesinin dışında olmasına rağmen Federal Çalışma Dairesi bu işçilere kısa mesai parası ödemeyi reddetmiş ve tarafsızlık ilkesini zedelemiş. Ancak sendikaların basıncı üzerine sosyal mahkemeler olayı inceleyip işçilere hak vermiştir. Ne varki çalışmaya daireleri bu paraları ödemesine yanaşmadı. 1984'de 35 saatlik çalışma süresi için verilen mücadelenin, bu istem tümüyle gerçekleştirilmediği de olsa, patronların yenilgisine sonuçlanmış olmasa sendikalar karşı saldırıların yoğunlaşmasına yol açtı. Hele 38,5 saatlik çalışma haftasının uygulanmasıyla birlikte işverenlerin sadece metal iş kolunda 100 bin civarında yeni işçi almak zorunda kalması ve bir o kadar işçinin çıkışının engellenmesi sendikalar ve grev hakkına

karşı Federal Almanya tarihinde görülmemiş bir saldırganın başlamasına neden oldu.

Bir taraftan özellikle Hessen eyaletinde grevlerden öcölük yapıp işçileri işçiler isten çikarılacak istenirken, diğer taraftan da işverenlerin çikarları doğrultusunda politika uygulayan Kohl hükümeti aracılığıyla iş hukukunu değiştirilmesine çalışıldı. Çalışma ve Sosyal Düzen Bakanı Bitum Federal İş Mahkemesi eski Başkanı Gerhard Müller'e bir rapor hazırlattı. Bu raporda lokavt, soğuk lokavt ve saldırgan lokavtın yasallaşması öngörüldü ve uyarı grevlerinin yasaklanması isteniyordu. Ayrıca "grev nedeneyle" kısa mesaiye uğrayan işçilere kısa mesai parası verilmesi de istemler arasında yer alıyordu. Bunun anlamı ise Bavaria eyaletindeki bir grev nedeneyle Hamburg'daki bir işletmenin işçilerine lokavt uygulanması ve lokavta uğrayan işçilerin çalışma dairesinden para alamamasıdır.

Grev hakları derinlemesine sınırlanmak ve aralarındaki dayanışmaları kırılmak istenen işçiler sendikalar ve sendikal haklara saldıran Kohl hükümetine sert bir yanıt verdiler. Ekim ayındaki

ona bağlı tüm sendikaların başkan ve yöneticileri de hazır bulundu. IG Metall kadroları hükümetin planları üzerine tartıştılar ve sendikaların en sert yanıtı vermesi konusunda kararlılıklarını dile getirdiler. Toplantının akabinde DGB Yönetim Kurulu hazırlanmış olarak toplandı ve tüm DGB sendikalarının bu mücadeleye katılması karar altına alındı. IG Metall Başkanı Hans Mayr konuyla ilgili yaptığı açıklamada şunları dile getirdi:

"Başbakan, dışı karşı henüz bu konuda bir karar vermemiş gibi bir tutum takınıyor. Sendikalar, Başbakanla konuşmaya hazır, ama gerekirse savaşına da hazır.

Çünkü sadece konuşma, görüşme ile grev hakkımıza yapılan saldırı püsürtilmez. Tüm emekçiler, grev haklarını ellerinden almamasına izin veremeyeceklerini göstermelidirler.

Grev hakkına karşı hazırlanmış olan bu saldırı, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana emekçilere yöneltilen en büyük meydan okumadır. Biz ancak savaşarak, varolabiliriz!"

Şimdi DGB salıncında örgütlü işçiler en önemli haklarından olan grev hakkını savunmak için yığılsın eylemlere hazırlanıyorlar.

Foto: Udo Hoffmann

DGB Gençliği'nin kurultayı toplandı

Alman Sendikalar Birliği DGB'nin gençlik örgütünü Federal Kongresi 20 kasımına sona erdi. Köln'deki kongreye 140 delege ve 90 konuk katıldı. Çeşitli ülkelerden sendika gençliği temsilcilerinin de hazır bulunduğu kongrede DGB Gençliği'nin politik yapı ve bağışıklık politikası tartışılmalarda damgası vuran konular oldu. DGB Yönetim Kurulu'nun gençlik çalışmaları sorumlu üyesi Ise Brusis yaptığı selamlama konuşmasında DGB Gençliği'nin sadece sendikaların geleceği olmadığını, aynı zamanda politika bir gençlik örgütü olduğu görüşünü vurguladı. Daha sonra konuşan delegeler eylemlere yönelik aktif bir politikanın kapını açtığı üzerinde durdular.

Sunulan 140 önerinin tartışılması sırasında DGB Gençliği'nin yabancı düşmanlığına karşı kampanyası da ele alındı.

konut tasarrufları tarafından 2 milyar DM ve bir o kadar da kredinin Türkiye'ye aktarılması için olanağın yaratılacak istenmektedir. Yurttaşlarımızın bir ev sahibi olabileceği istemleri, Kohl hükümeti tarafından geri düşünce zorlanmaya yöneltilmektedir. Özal ise, bu yolla elde edeceği 4-5 milyar markı düşünmektedir. Serbest dolaşım hakkının 1990 yılında mark karşısında ertelenmesi "her şey satılıktır" diyen Özal'ın yurtdışındaki işçilerinin haklarında satacaktığı geride kaldığını göstermektedir.

Soyguncular bununla da sınırlı kalmıyorlar. Görevleri yurtdışındaki yurttaşlarımızın sorunlarına yardımcı olmak olan konsolosluklar, bir yandan tüm ıleri, yurtsuvar, demokrat güçler üzerinde baskı uygulamanın diğer yandan yurttaşlarımızın soyulduğu yerler durguna sokulmuştur. Psikolojik baskı altında "donanmaya yardım" adında toplanan haraç, en küçük bir işleme istenen aşırı ücretler hem bir sorumsuzluk örneğidir. Alman nüfusu dairelerinde 3 DM olan bir DAVET BELGESİ hangi ölçülerde göre konsolosluklarda 140 DM'yi bulmaktadır? Türkiye'de 9 DM olan bir pasaport için burada hangi ölçülerde göre 102 DM istenmektedir?

İşte pasaport yenilenmesindeki bu haksızlığa karşı çıkmışta yurttaşlarımızın büyük ilgi göstermesinin nedeni budur. 14-15 aralık tarihlerinde toplanacak olan 12 Temsilciler Kurulumuz bu sorunları daha detaylı ele alacak ve yurttaşlarımızın haklarını savunma yönünde daha aktif görevler üstlenecektir. Yurttaşlarımızı ilgilendiren hiç bir sorun, bizim ilgi alanımızın dışında kalmaz. Pasaport yenilenmesindeki bu soygun derhal durdurulmalıdır. Yeni pasaportun değeri 15 DM'dir. Yurttaşlarımızın o hakki istemi desteklemeye ve başlamış olan imza kampanyamıza katılmaya çağırıyor.

Ümit KÖSEOĞLU

SENDİKACI GÖZÜLE

Görevlerimiz bitti mi ?

Ekim ayı ortalarında Federal Almanya'nın (FAC) çeşitli kentlerinde gerici Kohl hükümetinin planladığı yasa değişikliği ve kitlesel işsizliğe karşı yapılan DGB eylem haftası kapanış toplantılarında 600 bin kişi katıldı. Bu küçümsenmeyecek bir rakamdır. Fakat "Yeterli midir?" sorusuna "Evet" diymeyeceğiz. Son günlerdeki kendileri bizzat bu kanısını doğruluyor.

Gerici hükümet eylem haftasına rağmen işçi temsilciliği seçim yönetmenliğini kapısına alan İşyeri Teşkilatı Yasası (İTY) ile, grevler esasında, grev bölgeleri dışında kısa çalışma zorunda kalan işçilere, kısa çalışma parası ödenmesiyle ilgili Çalışmayı Tevrik Yasası (CTY) değiştirme çabalarını arttırarak sürdürüyor.

Hükümetin FDP kanadı ve özellikle parti başkanı Martin Bangemann, CTY'da yapılacak değişiklikler, grevlerden etkilenen küçük işletmeleri "Kurtarma" yoluyla, yaklaşıp sosyal ve federal seçimlerde onların destek umuyor.

CDU/CSU'nun ümitleri ise, İTY'nin de-

ğiştirilmesi kendilerine yakın grupçukların işyerlerinde ve işçi temsilciliği içerisinde güçlendirilmesi yolunda.

FAC'de yerli-yabancı tüm çalışanların günümüzde en yakıcı sorunlarından olan bu konu üzerinde görüşleri sorulan hükümetin başı ve işverenlerin başı taci Kohl, kendi sorumluluğunu sendikalar ve işverenlere yükledi. DGB'nin sert tepkisi ve taviz vermez tutumuna rağmen "Çözümü önce bizim ellerinde aramalı" diyor. Sendikalar ile işverenler arasında konu üzerinde herhangi bir anlaşmanın olanağına karşı daha baştan beri bilerle Kohl'un yanıtı şöyle: "Hükümet kararını yıl sonuna kadar verecektir". Bu kararın nasıl bir karar olacağına bilmek için müneccim olmaya hiç gerek yok.

Oynanan oyun nedir? Koalisyon hükümeti içerisinde yasa değişikliği konusunda görüş ayrılıklarında. Küçük de olsa bir grup, grevler esasında kısa çalışma parasının kesilmesiyle CDU/CSU'nun seçimlerde oy kaybedeceğini savunarak, yasa de-

ğişikliği ısrarla isteyen FDP'ye taviz verilmesini istemektedirler. Diğer bir grup CDU/CSU'nun İTY'deki değişikliği istemiyor, FDP'nin istemle değiş-tokuş yaparak, FDP'yi tanıtmadan koalisyonun ayakta kalmasına çalışmaktadır. Başbakan Kohl bunun için zaman kazandırmak istemektedir. Bu tür değiş-tokuş örneklerini geçmişte yaşamadık mı?

Şimdi bizlere düşen görev, DGB eylem haftasını sürdürmek, eylemleri günlük yaşamımızın bir parçası yapabilmek ve çevremizi bu eylemlere çekebilmek için kol kanavramak olmalıdır. Hâlâ olayı ve geçireceği sonuçları bilmeyenler vardır. Birtık sendikalarımızın sürdürdüğü yerel eylemlere çekilmeyenlerin sayısı, çekebildiklerimiz bir kaç katıdır.

"Adam sende, boş verciye, yok caminin hükümet bu yasaları çıkarmaz" diyenlere, IG Metall sendikasının bildiğinden aldığımız bir çift sözümüz var: "Hükümet sendikaları kapadı, bu hükümet haklarımızı seldiriyor"...

Foto: METAL

Avrupa Millî Görüş Teşkilatları Genel Sekreteri Ali Efendioğlu sorularımızı yanıtladı

"Haklı bir isteği kim ileri sürerse sürsün destekliyoruz"

Türkiye Postası: Anladığımız kadarıyla Millî Görüş Teşkilatı olarak bedel konusunda FEBAG'ın öne sürdüğü istekleri yerinde buluyorsunuz.

Ali Efendioğlu: Evet, tabii ki. Zaten onun için davetiyeyi kabul ettik. Ve burada görüşlerimizi belirten bildiriyi okuduk. Elbette orada da belirttiğimiz gibi, haklı olan bir isteği kim ileri sürerse sürsün, haklıdır, destekliyoruz.

Türkiye Postası: Bedel sorununun çözümü için gençlerimize ne önerirsiniz?

Ali Efendioğlu: Yeni gençlerin bu konuda başarılı olabilmeleri için nasil çalışmalar yapmaları gerekir diyorsunuz?

Türkiye Postası: Evet.

Ali Efendioğlu: Ben küçük olduğumdan her çeşitli cemiyet çalışmalarında bulundum. Tecrübelerime dayanarak şunu belirtmek isterim ki, her fikrin başıyara ulaşabilmesi için devamlı o fikir etrafında çalışmalar yapmak gerekir. Ve topluma bu fikrin mal olması gerekir. Biz bu konuda gerçekten şu ana kadar, FEBAG'ın bu daveti olmasından önce, bu mevzuyla tam adanmış olabilemiş değildik. Diğer sorunlarımız arasında bu konuya fazla zaman da ayırmadık, çalışmaya da yapmadık. Ama FEBAG'ın bu çağrısı neticesinde gençlerimizin haklı istemleri bizi de bu meseleyi düşünmeye, bu mesele etrafında gençlere yardımcı olmaya ve bundan sonraki programlarımızda da, cemiyet çalışmalarımızda da bu konuya yer ayırmaya sevkedecektir.

Türkiye Postası: Peki Millî Görüş Teşkilatı bu konuda ne yapmayı düşünüyor?

Ali Efendioğlu: Avrupa Millî Görüş Teşkilatı olarak Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ki büyükşehirlerde camilerimiz ve cemiyetlerimiz var. Toplumun en çok girip çıktıkları yerlerden bu

Ali Efendioğlu ile gazeteci Ali Söylemezoğlu'nun görüşme anı.

maların sağlamlık üzere çalışmalar yapması hance uygun olur. Bunu bildirilerle, bu tür toplantılarla çeşitli kimselere duyurmak, bu işin topluma mal olmasını sağlayacaktır. Şüphesiz ki toplumun çok yaptırıcı bir güçtür, iktidarlara yaptırıcı bir güçtür. Böyle bir çalışma yapılması başarılı olacak kamışındayım.

Türkiye Postası: FEBAG'daki gençler bu çalışmayı bir süredir sürdürüyorlar. Öte yandan gazetelerde sık sık Türkiye'deki ve özellikle yurtdışındaki gençler için "bunlar kaybolmuş bir nesildir, benliklerini kaybetmişlerdir" şeklinde birtakım görüşlere öne sürülüyor. Sizce bu görüşleri doğru olarak kabul etmek mümkün mü? Hele bu tür çalışmaların görüne.

Ali Efendioğlu: Eğer bu gençler kaybolmuş gençlerdir diye bir iddia yapıyor ise, bunun doğru olduğunu kabul etmek bile, herhalde bütün sorumluluğu en başta bu iddiayı ortaya atanlardır. Ellerinde iktidarı güçleri olan kişiler bu gençlere sahip çıkmaz ve onların sorunlarını ilgilendirmeyiz, elbette onlar da kaybolmaya mahkum olabilirler. Kaldı ki ben bu kanaatte değilim. Şüphesiz arzu ettiğimiz, toplumun her kesimine ulaşarak

gençler kaybolmuş bir gençlik değildir. Şüphesiz eksiklikleri olabilir, bazı yanlışları da olabilir, ki bizim de olabilir, herkesin de olabilir. Gördüğüm kadarıyla sorunlarına sahip çıkıyor ve o konuda medeni insanın, modern insanların yapabileceği bazı çalışmalar yapıyorlar.

ALİ EFENDİOĞLU

Demek ki bunlara yardım eli uzatılır ve onlarla işbirliği yapılır, memleketimizin, milletimizin ve insanlığın yararına çok şeyleri başarabilecek güçtedirler. Ben onu görürüm.

Türkiye Postası: Sempozyumda Alman kuruluslarının da temsilcileri görüşte. Bedel sorunu bizim sorunumuz olmadıkça herhalde Alman sendikalarının olma-

görüşünü veya bu görüşten diye bir ayrım yapılması doğru değildir. Eğer bir meselede hak varsa ona hangi milletin olursanız olsun, hangi dinden, hangi inançtan olursanız onun yardımcı olmak mecburiyetindeyiz. Yarn öbürğün aynı toplumdaki belli bir kesimini ilgilendiren haklı bir meselede de şüphesiz diğerleri sana sahip çıkacaktır. Böyle konularda onları yalnız bırakarak, yarin hakkı olduğunuza aklarda bir de yalnız kalınız. Aslında toplumsal yaşayışın bir gereğidir bu. Haklı noktalarla, ihtiyaç olan noktalarda birbirinin yardımına koşmak, desteklemek iyi bir şeydir. Ben şahsen Almanların da bu meseleye sahip çıkmasını çok olumlu bir netice görüyorum. Bizim böyle bir toplantıya çağınmazda da olumlu bir hareket görüyoruz. Bizim dışımızda olan da sorunlarla ilgili kuruluşların da çalışmalarını halinde çok daha iyi olacak kanaatimi de söyleyebilirim.

Türkiye Postası: Okuyucularımıza söyleyeceğiniz başka bir şey var mı?

Ali Efendioğlu: Gerçi mevzuyla fazla alakası yok ama organizasyon ve taşınmaz, kamayınan verildiği sevinçten dolayı içimden küçük bir meşale var, misalinden: Aynı milletin evladları, aynı vatanın insanları olarak bakıyoruz kimine sağcı, kimine solcu, kimine liberal, kimine gerici diye adlar takarak onları ayrı ayrı kamlara bölüp birbirleriyle çatıyıyorlar. Aslında bu emperyalist güçlerin bir takatidir. Bu oyuna düşmeyerek, bir birimizi başkalarından değil, karşı karşıya kendimiz tanımak mecburiyetindeyiz. Geliyor bazı görüşler bazı imkânlarla, basınıyla, yayınıyla, fısıltı gazetesiyle emfendinler söylerler, böyleler diye onları bir öçün gösteriyorlar. Tabii ki bu duyulamaz karışındadır, ama aklı, anti-natı duyuruyor.

HASAN ÖZDEMİR: 1939 doğumlu, evli ve 5 çocuk babası. Mannesman işçi temsilcisi. 1975'ten bu yana IG-Metall Yabancılar Komisyonu Başkanlığı ve Yabancılar Danışma Meclisi üyeliği yapıyor. (Duisburg güneyi ve Rheinhausen, Homburg ve Ruhrort için aday).

Dr. MÜNİM ÖZDEMİR: 1948 doğumlu ve evli. Hukuk fakültesinde doktora yaptı. 1978'den bu yana Türk-Danışma olarak çalışıyor ve ÖTV sendikasının İyleri temsilcisi. Danışma Meclisi üyesi. (Rheinhausen, Homburg ve Ruhrort için aday).

RAMAZAN DİKİLİTAŞ: 1954 doğumlu. Evli ve iki çocuk babası. Thyssen çelik iş-tetmelerinde sendika ve işçi temsilciliği görevlerinde bulunuyor. Beckerswerth'teki Kaltwalzwerk'de sendikal çalışmaya yapıyor. (Kuzey 1. Hamborn ve Walsum adayı).

HÜSEYİN AYDIN: 1962 doğumlu evli ve bir çocuk babası. 1982 yılından beri işçi temsilciliği ve IG-Metall Yabancılar Komisyonu üyeliği yapıyor. Su anda Yabancılar Meclisi üyesi. İşçi temsilciliği yedek üyesi. (Kuzey 11. Meiderich ve Laar adayı).

Duisburg'da seçim hazırlığı

8 Aralık 1985 günü Duisburg'da oturan yurttaşlarımız ve öteki yabancılar danışma meclisi için oy kullanacaklar. Seçimlere birçok kişi aday olarak katılacak, dört liste de seçmenlerin oylarını kazanmak için uğraşacak. Her ne kadar, seçimlerle oluşsa bile, yabancılar meclisi yabancıların seçim hakkının yerini tutmasında, bu yolda atılmış bir adım ve sorunlarımızın yetkili merdivne iletilmesinde önemli bir rolün olarak değerlendiriliyor.

Bu nedenle kimin seçileceği sorusu sıradan bir sorun olmaktan çıkıyor. Bazı adaylar kişisel çıkarlarını düşünürken ve ileride Türkiye'de milletvekili olmak için "yatırım" yapıyor.

Kimisi ise yıllardır yurttaşlarımızın sorunlarının çözümünü yolunda sessiz ama etkili bir hizmet veriyor. Gazetemiz ise bu "sessiz" mücadele verenlerden biriyse, Türk-Danışma Dr. Münim Özdemir'le görüşti. Özdemir, Alman Sendikalar Birliği (DGB) ve Arbeiterwohlfahrt'ın desteklediği Demokratik Sosyal Seçmenler Grubu (DSSG) listesinden yer alıyor. Kendisine seçimlerle, geçmişte yapılan çalışmalara ve geleceğe yönelik istemleriyle ilgili sorular sorduk.

Türkiye Postası: Yabancılar danışma meclisi bugüne kadar atama yoluyla oluşuyordu. Şimdi ise seçimler yapılıyor. Bunda ne gibi bir yarar görüyorsunuz?

Münim Özdemir: Amacımız yabancıların yerel seçimlerin de öle-

Türkiye Postası: Yabancılar meclisinin seçimlerle oluştuğundan öte hak yetkilerinde başka değişiklikler çok konusu mu?

Münim Özdemir: Şimdiye kadar yabancılar meclisi sosyal encümenin altında bir çalışma grubu olarak faaliyet gösteriyordu. Burada alınan kararlar önce sosyal encümende görüşülüyor ve orada alınan karara göre belediye meclisine aktarılıyor. Şimdi yabancılar danışma meclisi kendisi bir birliktir encümen haline dönüşüyor. Yabancılarla ilgili sosyal, ekonomik, politik her konu önce yabancılar meclisinde görüşülecek. Burada alınan kararlar tavsiye niteliğinde belediye meclisine gelecektir. Örneğin Duisburg kenti bütçesi belirlenirken yabancılarla ilgili harcamalar önce yabancılar meclisinde görüşülecek ve belediye meclisine somut öneriler götürülebilir. Aynıca yabancılar meclisi kendi üyelerinden istediği bir kişiyi başkanlık görevine getirebilecek.

Türkiye Postası: Yeni seçilecek yabancılar meclisinin oluşumu hakkında biraz bilgi verir misiniz?

Münim Özdemir: Yabancılar meclisi 32 kişiden oluşacak. Bunların 16'sı Alman partisi ve örgütlerinden (AWO, Caritas, DGB ve iğveren örgütleri gibi) atanacak. 16'sının sekizi Yugoslav, Yunan, İtalyan ve İspanyollar arasında, diğer sekizi ise Türkler arasında seçilecek.

Duisburg kenti seçimleri için

Türkiye Postası: Demokrat adayların ortak bir liste oluşturabilmesi için çalışmalar yapıldı mı?

Münim Özdemir: Aylarca önce Yeşiller'in çağrısı üzerine çeşitli demokratik kuruluşlara bir araya geldi, ancak ortak bir listede anlaşamadık. Daha sonra SPD'nin girişimiyle DGB ve Arbeiterwohlfahrt'ın desteklediği DSSG oluştu. Bu liste HDF tarafından da destekleniyor.

Türkiye Postası: Yabancılar danışma meclisinin oluşturulması yabancıların seçim hakkına kavuşması istemini zayıflattı mı görüşüne ne diyorsunuz?

Münim Özdemir: Bu konuda iki seçenek var. Birincisi yabancılar meclisini gözardı etmeden yerel ve eyalet seçimlerine katılma hakkı için uğraşmak, ikincisi ise yabancılar meclisine karşı durarak tam mücadeleye tek kanallı sürdürmek. Önemli olan yabancılar meclisinin sağladığı olanaklardan yararlanarak bir istemi daha güçlü savunabilmek. Seçim hakkı konusunda sonuçta karar verecek kişiler bu çalışmalar sırasında sürekli karşı karşıya gelecekken onlara bu istemini gerçekleştirmenin zorunluluğu anlaşılmadık. Belediye meclisinin bu konuda alacağı olumlu bir karar diğer belediyelerde de etkileyecek ve çeşitli kentlerde oluşan yabancılar meclislerinin ortak çalışması sonunda eyalet parlamentosundaki etkinliği artırarak.

Türkiye Postası: Peki, yerel seçimlere katılma hakkını elde edinceye kadar yabancılar danışma

yetenekleri var. Toplumun en çok gırp caktıkları yerlerden bir camilerimiz. Şimdiden sonraki programlarımızda, konuşmalarımızda, konferanslarımızda, seminerlerimizde gençlerin bu hakkı isteğine yer ayıracak ve toplumun bu konuda bu gençlere yardımcı olması yönünde yönelmesini sağlamaya çalışacağız. Gençlerin de sadece bizimle değil, diğer teşkilatlarla da ilişki kurup onların da meseceli benimsesini ve yardımcı ol-

İçinde çalışmak gerek, o'na üye olmak, güç vermek, destek vermek gerek..

“Afrika! Vatanım benim”

Serap TAŞER
Batı Berlin

Çocukken kurban bayramlarını anı sevmediğim yanı, kurbanı kesilmesiydi. Kurban evimizin bahçesinde kesilirdi. Bayramdan iki-üç gün önce alınan kurbanla oynardım, hayvana bayığı ısırırdım. Bayram günü de onun kesilişini seyredirdim. Seyredirdim diyorum ama bakamazdım. Ağladım, bağırırdım. “Öldürmeyin” diye.

Bir iki ay oluyor televizyonda haberleri seyrederdim. Güney Afrika'da bir yürüyüşü gösteriyordu. “Hangi yürüyüşü?” dedem. Neyrüyüşü hatırlıyordum, ne haberin içergini. Akhmda yalnız beyaz bir pabuç kaldı.

Evet bu yürüyüşü de göstericilerin üstüne ateş açıldı, polis kesildi saldırdı ve ortalgı toza dumanla

ri konuya “karaderili insan dıydı”, “o da allahın kuludur” şeklinde bir yaklaşım gösteriyorlar. İrkçilik yalnızca karaderili insanı sevmemek, beğenmemek midir? Böylesi bir yaklaşımın ABD destekli, ırkçılığın güçlü bir kaleisi olan Pretorya diktatörlüğü işin sekin vızlıtı olacak ortadadır. Hayır, ırkçılık yalnızca karaderili insanı sevmemek, beğenmemek değildir. Karaderili insana duyulan bu kin, bu nefret emperyalizmin kanlı, iğrenç, saldırgan özülü yakından ilgilidir.

Karaderili Afrikanın üç yüz yıl önce altın vurgunculuğuna kim olmağa başlayan tarihi yününkü çiyüzüldä de tek tellerinin insanlık dışı emek sömürsünün, ezişilisin, işkencenin, şiddetin getirdiği acılarına sürüyor. Güney Afrika'daki ırkçı rejimin saldırganlığı ile sinirlenmiş asarak kıtanın güneyinde, kıtanın güneyinde, kıtanın güneyinde...

çok ucuza Güney Afrika'dan alıyor. Güney Afrika beyaz ordusu ise ABD'den aldığı milyonlarca dolarlık yardımlarla tekellerin bu büyük vurgununun bekliliğini yapıyorlar.

Üç yüzyıldır süren sömürünün kurbanları bugün daha örgütlü, daha dirençli, daha bilinci baş kaldırmıyor. Karaderili Afrikanın direnişinin bugün ulaşığı düzey Pretorya rejimini bunalımının içine itiyor, rejim kıvrıyor. Nebeti gelince saldırıyor, öldürüyor. Ötenlerin cemaze törenleri tekrar rejime karşı gösterilere dönüyor. Yorum. Botha'nın kuş uçurmadığı zindanlardaki yurşevrelerle ilşkiler kuruyorlar. Afrika kurtuluş hareketinin zindandaki savagıları ile ilgili uluslararası kampanyalar düzenleniyor. Öldürmeler, tutuklamalar, işkenceler... Afrikanın insan direniyor. Kendine özgü, özü yüzyıllık kara tarihine özü bir se-

Istanbul Topkapı'da kurulu Birleşik Alman İlaç Fabrikası'nın 440 işçisi 17 Eylül 1985'ten beri greve bulunuyor. Başbakan Özal'ın “grev yapmayın da görelim” diye kühhanbeylik yaptığı, Türk Metal Sendikası'nın faşist başkanı Mustafa Özбек'in “bu koşullarda grev yapmak enayiliktir” diye alay ettiği koşullarda, Birleşik Alman İlaç Fabrikası'nın 440 işçisi greve sürdüler. Hem de sendikalarının aktif desteğinde ve herşeyi göze alarak!

Ancak bu grev faşist rejimi oldukça korkutuyor. Grevi kırmak için hükümet-işveren-polis cephesi elindeki bütün olanakları kullanıyor. İlaç fabrikası patronunun grevi kırmak çabalarında hükümet ve İlaç İşverenleri Sendikası da katıldı. 12 Eylül'e getirilen grev yasasındaki tüm kısıtlamalar yetmediğinden olacak, hükümet fabrika patronuna ilaç ihhali izni verdi. Anavatan Partisi'nin MHP'li bilinen Genel Sekreteri Mustafa Tasar “halkın sağlığına” dem vurup grevciilere saldırırken, İlaç İşverenleri Sendikası Kinci Başkanı Kaya Turgut da “grevi kırmaktan daha doğal bir davranış olmaz” dedi. Kaya Turgut sözlerini işleyi sürdürdü: “Zaten fabrikadaki grev ilumsuz. Çünkü grev parasal konulardaki anlaşmazlıklardan çıkmadı. 1980 öncesinde işçi ama, toplu sözleşmelerle disiplin kurullarının ittifakı kararnmış, yani patron rahatça işçi atamıyor, atama kararı disiplin kuruluna ait. Biz bu maddeyi kaldırmak istedik, grev buyüzden çıktı.”

Bu sözler de gösteriyor ki, Birleşik Alman İlaç Fabrikası işçileri hükümet-sermaye cephesinin toplu bir saldırısına karşı karşıydı. Pekli bu sözleri söyleyen, “grevi kırmaktan doğal olduğundan”, “rahatça işçi atabilmek” sözeden Kaya Turgut kimdir?

● Kaya Turgut, Türkiye'nin büyük ilaç tedariklerini Turgut Holding'in sahibidir. Halem Fakö, Squib ve Abfar ilaç fabrikalarıyla, bir kozmetik fabrikası ve ilaç pazarla-

ma şirketi kendisine aittir. Fakö ilaç fabrikası tarafından üretilen Afilaslin adlı antibiyotik, Türkiye'de tüketilen tüm ilaçların yüzde 3'ünü oluşturuyor ve 1984 yılında yüzde 100'ün üzerinde zam gören ilaçlar listesinde ilk sırada yer alıyor.

● Kaya Turgut sahibi bulunduğu ve İstanbul Levent'te kurulu Fakö İlaç Fabrikası yanı sıra, 1976 yılında Squib ilaç fabrikasını da satın aldı. O günlerde Amerikalı patrona karşı grev uygulayan işçilerin haklarını tanımak zorunda kalan Kaya Turgut, greve önderlik yapan işçi temsilcilerini ve bilinci işçileri topluca işten atmakla işe girişti. Daha sonraki yıllar, zor durumdaki Abfar ilaç fabrikasını da ele geçiren Kaya Turgut, bir de kozmetik fabrikası kurdu. Turgut Holding ilaç işkolunda söz sahibi olan büyük bir tekel haline geldi.

● Kaya Turgut ayrıca, 12 Eylül öncesi terörün sorumlusu faşist Milliyetçi Hareket Partisi'ne yaptığı büyük bağışlarla da tanınıyor. Bu parayadımından biri, 1000 sayfa da satın aldı. O günlerde Amerikalı patrona karşı grev uygulayan işçilerin haklarını tanımak zorunda kalan Kaya Turgut, greve önderlik yapan işçi temsilcilerini ve bilinci işçileri topluca işten atmakla işe girişti. Daha sonraki yıllar, zor durumdaki Abfar ilaç fabrikasını da ele geçiren Kaya Turgut, bir de kozmetik fabrikası kurdu. Turgut Holding ilaç işkolunda söz sahibi olan büyük bir tekel haline geldi.

● Kendisine ait fabrikalardan sık sık toplu işçi çıkarma uygulamalarını girişmekte de tanınan Kaya Turgut, 1976 yılında Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne karşı 16 Eylül'de yürütülen Genel Direniş'in ardından Fakö

ilaç fabrikasından, aralarında baş temsilcisi ve temsilcilerin de yer aldığı 60 işçiyi işten attı.

● 12 Eylül darbesinin Kaya Turgut'un olağanüstü yürüklendirildiği ise biliniyor. Fakö'da olsun, Squib ve Abfar'da olsun işçi ücretleri grev ödeniyor, ikramiyeler veriliyor, sözleşmeyle alınan sosyal haklar keyfi olarak ortadan kaldırılıyor. Baskılara teslim olmayarak, yemek boykotundan işi yavaşlatmaya kadar bir dizi eylemi gerçekleştirilen Fakö ve Squib işçileri ise sıkıyönetim, polis birliklerinin kuşatmasıyla tehditleriyle karşılaştılar.

● 1982 yılı ortalarında Squib ilaç fabrikasında çalışan 250 işçi topluca işten çıkarılma tehditiyle karşılaştı. Aynı günlerde fabrikada üretim büyük ölçüde arttı ve stoklar büyümeye başladı. Yine aynı günlerde Fakö'da üretilen Afilaslin adlı antibiyotigin Squib'te de üretimi başladı. İki fabrika geçeli gündüzüldü çalışarak, ambalajında “Sıllah Küvelere Mahsusat-Parasızdır” yazan bu ilacı üretiliyordu. 1982 yılının son aylarında ise zamanın çatlağı hükümetinin başkanı Bülend Uslu, Kaya Turgut'a ait Fakö ilaç fabrikasını ziyaret etti. Olay TRT Televizyonu ekranlarında da geniş olarak duyuruldu. Ve 1983 yılı başında gerekli makamlar, yani başbakanlık ile sıkıyönetim, 250 işçinin işten çıkarılmasına izin vermişti. 1983 yılı ocak ayında 250 işçi topluca sökağa atıldılar. Bunla Fakö ve Abfar'dan toplu işçi çıkarmalar izledi.

Bütün bunlar Kaya Turgut denen adamın, neden azlı bir işçi dışıman olduğunu ve grev kırıcılığın savunmasını açıklatmakla ilgili. Şimdi sadece 1984 yılı içinde en çok tüketilen 10 ilaca yarayan keyfi zamlarla ortalama yüzde 100 oranında ek kor sağlayarak, 25 milyar lirayı kasalarına aktaran ilaç tedarikçisi arasında Kaya Turgut, halkın sağlığını kirli ve iğrenç bir kar kaynağı haline getirmiş bir tekel patronudur. Bu adamı iyi tanımak gerekmiyor mu?

CTP Genel Başkanı Özker Özgür Batı Berlin'de bir söyleşi yaptı

Özgür: “KKTC'nin adı bağımsız ama...”

Kasım ayının ikinci haftasında Batı Berlin'de bulunan Künye Kıbrıs'ta muhalefet partisi olan Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin (CTP) Genel Başkanı Özker Özgür, 14 Kasım günü Türk Merkezinde düzenlenen bir sohbet toplantısında katıldı. Büyük bir ilgi ile düzenlenen toplantının ardından Özgür, kaulaolan Kıbrıs sorununun cesitli

halinde Denktaş'a oy verdi, \$5 bin oyun 21 binini bunlar sağladı. Kendilerine “Yeni Doğuş” adlı bir parti kuruldu. Sağcı bir parti bu seçimlere katıldı ve dört milletvekili çıkardı. 150 bin kişilik yasada Künye Kıbrıs'ta bulunan yüzde 10 oy potansiyeli hiç de küçümsenemez. Türkiye büyük ölçüleri tarafından yönetilmiyor.

olunca askere bağlarlar. Bizde ise sürekli bağladılar. Ve şimdi biz, bu anlamda sürekli sıkıyönetim altında. Yani, “yavru” bir türlü bilyimiyor, koskoca adam oldu, bırıktı terletti, ağızda hâlâ emzik ve elinden tutuluyor. Bu yavru bilyime...”

CTP neyi savunuyor?

Yüzölçümü: 9251 kilometrekare
Türkiye'ye uzaklığı: 44 ml
Toplam nüfus: 640 bin
Nüfus dağılımı: % 78,9; Kıbrıs Rum % 18,4; Kıbrıs Türk % 2,7; Diğer azınlıklar (Ermeni, Maronik gibi...) İletler sevgisiyle alınan çıkamaması vurgulanıyor, şimdiye dek

...Etiler'de yarıya açıldı, polisler üstüne ateş açıldı, polis çapşalardı veortalığı toza dumana katan bir kaçışma başladı. Polisler iriyen gencecik bir zenciya'yıkala-
dılar. Tekinin gücü yetmezdi, üç polisbirden ollandılar. Yokken-
na çekip boyunu boyunca uzattı-
na. Gençin spor boyaz pabuğu
ayakları kaldırdıdan aşağı kaydı,
dikledi bükülü bükü. Polislerden
birinin başının görüşmesini
engelliyor. Üçü birden yerde
yanar gövdenin üzerine eğilip kal-
ıyorlardı. Öne vuruyorlar zan-
nettim. Ama vurmuyorlardı. Vur-
salara havaya kalkıp inen copu gö-
rürdüm. Bir süre ne yaptıklarını
çıkaramadım. Sonra zencinin ki-
nıtmış olan dizlerini dümdüz uza-
tıp gerilediğini, ardından tıpkı kesil-
en bir koyun gibi beyaz pabuğu
ayaklarının istem dışı titremelede
kaldığını gördüm.

Delikanlı öldü mü, kaldı mı,
bilmiyorum. Bu gencecik karade-
riliye yapıları bana, Güney Afri-
ka'lı şair Ingaopole Madingoane'
nın söylediği gibi Güney Afrika'
daki insanın acısını duyurdu.

Acısını duyudum insanın
nasıl insan binek havaym
yaptığını
görünce gözlerime

Pretorya! Bu yerin isminin ken-
disi atık doğrudan insan kıyımı
hatırlatıyor. Pretorya insanı sağ-
layan, insanı bir hayvan düzeyine
indireyen rejimin addır. Ama
Güney Afrika, ellerinden toprak-
ları alınmış, göz zorlanmış, dile-
ri unutturulmaya çalışılmış in-
sanların, canı elinde direnen in-
sanların vatanıdır.

Güney Afrika'da ırkçılığın 1960
Sharpeville'de taranan 69 insan,
69 silahsız insan, 1976'da Soweto'
da ırkçılığın protesto eden onbin-
lerce öğrencinin gösterisinde öl-
dürülen yüzlerce ve artık her
saat başı cinayetlere, işkencelere,
tutuklamalara verilen kurbanlar-
la kabank kanları bir dosyası vardır.

Bu kanlı rejim her geçen gün
daha etkin bir uluslararası protes-
toyla karşılaşıyor. Güney Afrika'
nın kurtuluşu için savaşanlar her
geçen gün daha etkin bir uluslar-
arası dayanışmayı yanlarına al-
yorlar. Dünyanın apartheid kar-
şındaki uluslararası eylemi git-
tikçe genişliyor. Ama batılı, yani
kapitalist ülkeler ve kilise çevrele-

ka'daki ırkçı rejimin saldırıları ül-
ke sınırlarını aşarak kitaniyi ülke-
nindeki tüm bağımsız ülkelere
Angola'ya, Namibiya'ya, Mozam-
bik'e, Zimbabve'ye kadar uzan-
ıyor. Rejimin içte ve dışta sürdü-
rduğu bu saldırgan politikanın
en büyük destekçisi ABD'dir. Beyaz
Saray yönetimi Güney Afrika'daki
ırkçı rejimin sürmesini yönünde
elinden gelen her çabayı gösteri-
yor. Önceki Güney Afrika'yı
bağımsız Afrika ülkelerine bir sal-
dırı üssü olarak görüyor. Bu ülke-
lerin ordularından, hükümetleri-
ne kadar CIA ajanlarının yerleş-
tirilmesi ve bu ülkelere içlerden
denetlenmesini Güney Afrika hü-
kümeti ile birlikte yürütüyor.
İkincisi, Güney Afrika'de Ameri-
kan tekellerinin istihvan açan çen-
genimden yatakları ve ucuz işgü-
cü olan bir ülke. Burada iş yapan
440 Amerikan firması büyük kâr-
lar vuruyorlar. ABD'nin buradaki
yatırımı 3 milyar doların buluyor.
ABD, diğer batılı kapitalist ülke-
ler ve uluslararası para kuruluşla-
rı Güney Afrika topraklarında
gerçekleştirilen her türlü projeyi
milyarlarca dolarlık kredilerle
destekliyorlar. Öte yandan ABD
özellikle askeri sanayi için gerekli
madenlerin önemli bir bölümünü

tutuklamalar, işkenceler... Atıkları
insan drieriyor. Kendine özgü bir
yüzylük kara tarihine bizzat bir ge-
kilde, ölümü bir gölge gibi arka-
sında dayarak direniyor.

23 yıldır zindandaki Afrika Ulu-
sal Kongresi lideri Mandela'nın
eşi "Uzlaşmak aklımdan bile ge-
med" diyor, "Kurbanlar verildiği-
miz bu kaygıda benim mütevazi
bedenimin ne önemli olabilir," 28
yaşında asılarak öldürülen şair Mo-
loize'nin ölümüne giderken yazdığı
şirrin dizelerinde "dinlecin, övü-
nüyorum ben/ yurdumun özgürlü-
ğün/ veremle hayatımı" diyor.

Botha'nın katlettiği savaşçıla-
rın cenaze törenlerini hiç izledi-
ni mi televizyonda? Kendi dille-
rinde bir ağıt tutturuyorlar. Anla-
şmıyor, Afrika dilinde mi söy-
yorlar? Belki de bir başkası. Çok
ana dilt var Güney Afrikalının.
Önce yumruklar sıkılı havaya kal-
ıyor. Sonra derinden bir uğultu
gibi baylıyor türkü. Ağır ritimle-
re, bir zenci kıvraklığıyla türküyü
eşlik ediyor bedenler. Seslerin
yükselediği yerde ne diyorlar bil-
mek istiyorum. Ama türkünün bir
yerlerinde mutlaka şöyle diyor
olmalılar: "Afrika! Vatanım be-
nim".

kabildi. Büyük bir ilgi ile izlenen
toplamlardan ardından Özgür, tut-
kulanları Kibns sorununun çözü-
şü yönlerine ilişkin sorularına da yanı-
tı verdi.

Konusmasında 1955'terden bu
yana Birleşmiş Milletler'in günde-
minden imzemen Kibns sorununa
niçin yalvarır bir çözüm buluna-
madığı konusuna aslında getiren
Özgür, adanın her iki kesimindeki
ilenci ve demokrat insanları ta-
leplerinin neler olduğunu anlattı.
"Kibns sorunu vardır" diyor
Özgür, "çünkü Kibns asla Ade-
niz'de emperyalizm için stratejik
bir konumdadır. Adada emperya-
lizmin çıkarlarını koruması ve
sürdürülmesi için iki toplumu
birbirleriyle çatıştırmaları gerek-
miştir. Adadaki Türkler ve Rumlar
sürekli birbirleriyle uğraşmış, di-
şmek durumunda bırakıldıkları
için emperyalizme karşı güçlerini
birleştirmekmekte ve adada kurtu-
laş savaşını tamamlanmamakta-
dır."

Daha sonra Kibns'taki tarihsel
gelişmelerin özetleyen Özgür, to-
plamların her çatışmasında NATO'
nun devreye girdiğini ve sözümna
iki toplumu barıştırmak için adaya
asker çıkartmak istediğini anlattı.
Yunanistan'daki askeri cuntanın
Makarios'a karşı düzenlediği 15
Temmuz 1974 darbesinin de Ame-
rican desteğiyle gerçekleştiğini,
adanan NATO'laştırılmasının he-
deflendiğini söyledi.

Kim kimi katletti?
Toplantıya katılanların kendisi-
ne yönelttiği toplu katliamlar ve
Türkiye başında özellikle darbe
srasında yervelenmiş olan kanlı ki-
min olaylarına ilişkin sorulan ya-
nıtlarken Özgür, Denktas'tan
da berzaman öse sürülen,
"Rumlur Türkleri katletti" görü-
şüne karşı çıktı. Katliamlar Rumlardan
değil, Rum faşistlerinin yaptığı
söyleyerek, "faşistler yalnızca
Türkleri değil, darbe sırasında
2000 civarında Rum ilercisi ve de-
mokrat da katlettiler" dedi.

Türkiye'nin 1974'de adaya asker
çıkarmasının ardından küçüm-
senmeyecek oranda bir Türkiye'li
nüfus da Kuzey Kibns'a aktarılmış-
tı. Bunların niteleklerine ilişkin so-
ruları Özgür şöyle yanıtladı: "Tür-
kiye'den aktarılan nüfusun işgüclü
başlığını dolduracağı söylendi.
Ancak bunun böyle olmadı. İşgü-
cü başlığını değil başka başlıklar
doldurdular görüldü. Başkanlık
çeşimlerinde bu topluluk blok

ların yüzde 10'u potansiyel hiç
de küçümsemez. Türkiye büyük
eliçliği tarafından yönlendirilme
müslai bir kitledir. Ve ne garip
rastlantılar ki aralarında ilaç için
bir tane ilercisi bulunuyor, çiksa da
orada barınması için herşey yapı-
lıyor."

Yavruya anasına benzeme cabaları

Özker Özgür, CTP'nin gücü, ge-
lişimi ve hedeflerine ilişkin soruları
anayasa'ya karşı yürüttükleri kam-
panyadan başlayarak anlattı. Bilin-
diği gibi 15 Kasım 1983'de Kibns'
in kuzey kesiminde ayrı bir Türk
devletinin (KKTC) ilan edilmesin-
den sonra yeni bir anayasa yapı-
ması gündeme gelmiş, bu konuda-

"Ana vatan, yavru
vatan diyorlar,
Yavrumun anasına
benzemesi lazım.
Anası gibi dans
olması lazım. Bizim
anayasası da, 12
Eylül Anayasasına
benzettiler. Polisi,
adadaki Türk
askerine
bağladılar. Yavru
bir türlü
büyüyemiyor, hep
elinden tutuluyor."

Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür'ün söyleşişi ilayle izlendi
tişi en çok oyu almakla birlikte,
CTP'nin adayı Özker Özgür,
Denktas'tan sonra en fazla oyu
alan kişi olmuştur. (Toplam oyları
yüzde 18,35'i). Parlamento seçi-
mlerinde ise CTP, oyları yüzde 23'
ünü alarak en güçlü muhalefet par-
tisi konumuna yükselmiş, meclis-
teki millerleklisi sayısı 6'dan 12'ye
çıkması.

CTP, Kibns sorununun çözü-
münde Kibns'lıların kendilerini,
de baskılandan uzak, Birleşmiş
Milletler gözetiminde ve doruk an-
laşmalarına yarıncı (iki toplum lide-
ri arasında yapılmış olan 1977 ve
1979 doruk anlaşmaları) görüme-
lerinin sürdürülmesini öngörüyor-
du. Çözüm, bütün adaya hakim
olacak merkezi federal bir yöneti-
min kurulmasını, yani bağımsız,
bağımsızlığı iki bölgeci federal bir
cumhuriyet içermeliydi. Özgür,
Kibns sorununun Birleşmiş Mil-

liyetler genişliği alından çıkması-
nın vurgulanır, şimdiye dek
Denktas ve Kipriyani'nun birbir-
lerini ödüen vermeye yarıncıma-
sının her zaman emperyalizme
ödüen vermek anlamına geldiğini,
onların işine yaradığını belirtiyor-
du.

Öte yanda ABD'nin adayı silahlan-
dama girişimleri sürmekteydi.
Kibns'nin kuzeyinde yapılan, ve
ABD'nin "Çevik Güçler" için kul-
lanmayı planladığı söylenen Geçit-
kale'deki modern havayalan inşaatı
bitmek üzereydi. KKTC'de yayın-
lanan "Yeni Dürzen" gazetesinde
yer alan haberlere göre, 1986 mali
yılı bütçe tasanısında bu havayalan
inş 3 milyar 300 milyon TL'lik
bir fon ayrılmıştı. Arınca ABD'nin
Kuzey Kibns'ta radyo istasyonları
ve casusluk tesisleri kurmayı plan-
ladığı yabancı basında yeralmaktay-
dı. Reagan yönetimi, adadaki aske-
ri olanakları garantiye almak için
KKTC'yi resmen tanıyacak mıydı,
yoksa yeni bir formül geliştirecek
iki taraf da geniş özgürlük tanı-
yan, yaza bir federe devlet önerisini
mi destekleyecekti? Hangi alterna-
ti desteklene desteklenince, Kibns
sorunun kendi askersel çıkarlarını
bozmadan bir çözüm getirmek ise-
yeceği ortadaydı.

Güneydeki seçimler
ne getirebilir?
Özgür'e 8 aralıkta Kibns'nin Rum
kesiminde yapılacak seçimler ko-
nusundaki beklentiler de soruldu.
17 Ocak zirvesindeki olumsuz tav-
ır Kipriyani'ya karşı sağdan ve sol-
dan muhalefetin gelişmesine yol-
açmış, erken seçime gidilme ka-
rarı alınmıştı. Güney'de seçime-
re işçi sınıfının partisi AKEL,
NATO'cu bir parti olan DISI,
PASOK'un uzantısı sayılabilecek
EDEK ve Kipriyani'nun partisi
DİKO katılacaklardı. Ö. Özgür,
"iki toplumun görüşmesinden,
barışmasından yana olanmayanlar
yeniliye uğrayacaktır. Biz böyle
olsun istiyoruz. Adanın her iki ke-
siminde de barıştan yana olan
emekçi insanlar daha çok söz sahi-
bi olmalı," diyor. Eğer tersi so-
nuçlar alınırsa o zaman emperya-
lizmin işi kolaylaşacaktır. Birleşmiş
Milletler Genel Sekreteri Perez de
Cuellar, iki toplum liderini yeni-
den biraraya getirmek için yeni bir
taslak hazırlamaktaydı. Güney'de
değişim sonuçları, iki toplum
lideri arasındakı yeni bir görüşme-
nin koptuğunu hiç kuşkusuz etki-
leyecekti.

Enflasyonun belini bukenler

Yıl	Enflasyon (%)	Enflasyon (%)	Enflasyon (%)
1980	100	100	100
1981	100	100	100
1982	100	100	100
1983	100	100	100
1984	100	100	100
1985	100	100	100

Zam şampiyonları: Zeytin, kurufasulye ve un

Fiyatlar ağlatıyor

Enflasyonun belini bukenler

Ekim ayında yüzde 7,4'lük fiyat artışı çok yarattı

Enflasyon canavar gibi

● Özal hükümeti, 1985 yılında enflasyon oranının yüzde 25'e çekileceğini söyledi. Oysa, ekim ayında yüzde 7,4'lük fiyat patlaması ile 10 aylık enflasyon yüzde 41,2 olarak gerçekleşirken, yıllık enflasyon oranı da yüzde 45,7'ye tırmandı.

● Emekçiler ilk plan da gerek duyulacak temel maddelerin fiyatlarındaki artışları ise, enflasyon oranının çok daha üstünde seyrediyor. Örneğin, 1985 yılının ilk 10 ayında enflasyon oranının yüzde 41,2 olması karşılık, gıda maddeleri ve giyim eşyalarındaki fiyat artışları yüzde 52 ile yüzde 101 arasında değişiyor.

İstanbul Ticaret Odası'nın (İTO) derlediği tüketici fiyatları endeksinde göre, ekim ayında fiyatların yüzde 7,4 oranında artması çok tesiri yarayan ve basını, olayı "enflasyon çıldırdı", "fiyatlar ağlatıyor", "dişiti, düşecek diyenler yine yanlış", "enflasyon şoku" ve benzeri başlıklarla verdi. İTO'nun verilerine göre, ekim ayında gerçekleşen 7,4'lük fiyat artışları sonucu, ocak-ekim döneminin kapsayıcı 10 aylık sürede enflasyon oranı yüzde 41,2'ye ve yıllık enflasyon oranı da yüzde 45,7'ye tırmandı.

Başbakan Turgut Özal, fiyatların da patlama karşısında, basın mensuplarına alışılmış üslubuyla "Bu rakamlarda yanlışlık olabilir. Bu bana biraz yüksek geldi. Simdiden birşey söyleyemem, öteki endeksler beklemek lazım" şeklinde

Enstitüsü (DİE) ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın endeksleri yayınlanıyordu.

DİE'nin tüketici fiyatları endeksinde göre, ekim ayında fiyatlar yüzde 6,3 oranında arttı ve böylece, 1985'in ilk on ayında enflasyon oranı yüzde 35,6 ve yıllık enflasyon oranı da yüzde 46 olarak gerçekleşti. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın tüketici fiyatları endeksinde göre ise, ekim ayında fiyatları yüzde 5,8 oranında arttı ve böylece, on aylık enflasyon oranı da yüzde 44,4 oldu.

Değişik kuruluşlara ait endeksler, gerek ekim ayına ilişkin gerekse, yıllık enflasyon oranına ilişkin sonuçlar üzere, birbirine çok yakın sonuçlar vermesine ve fiyatlarda, yeni bir tırmanmanın başladığını göstermesine rağmen Başbakan Turgut Özal, önce yine hiç yüzü kızmazdan "buyrun bakalım, rakamlar karıştı" şeklinde konuştu ve ancak, gazetecilerin enflasyon konusunda sordukları her sorunu Özal'ın çok sinirinden olduğu gözden kaçmadı. Kamuoyunun, muhalefet partilerinin ve basının, is-

yükselemesi kontrolde zorlandık, enflasyon oldu" demek zorunda kaldı.

Öte yandan tüketici fiyat endekslerinde göre, içinde bulunduğumuz yılın ilk on ayında, temel gıda maddeleri ile giyim eşyalarındaki fiyat artışları, enflasyon oranının da çok üzerine çıkarak, yüzde 52 ile yüzde 101 arasında artış gösterdi.

Hesap uzmanlarının raporunda,

Milli kelimesi de sakıncalı

TBMM'nde "Savunma Sanayii Destekleme Fonu" yasa tasarı görüldükçe, SHP milletvekilleri bir önerge vererek, "Savunma Sanayii" deyimini "Milli Savunma Sanayii" olarak değiştirmesi isterler. ANAP milletvekilleri, bu isteme giddetle ve hiddetle karşı çıkıyor ve SHP'nin önergesi, ANAP oylarıyla reddedildi.

NE kadar işbirlikçi, ne kadar NATO'cu ve Amerikalı olursa olsun, bir hükümetin ve hükümet partisinin, "milli" kelimesine bu denli alerji duyduğu bir başka ilke örneği göremek, gerçekten de kolay değildir. Eskiden bazı işler cavarlıklar ve sözcükleri, işbirlikçilerin aradık ve yönetsimlerine bir bir ve sinif sinif, teslim edildikçe, bunları üstününü örtülmesi ve yığınlardan saklı tutulması için, büyük çabalar harcanır ve boyası işler, elaitinden yürütülürdü.

ÖRNEKİN, Türkiye'ye göre çoklukla emperyalist tükellerin tümünün adının önüne, "Türk" kelimesinin eklenmesi bile, hiç mi hiç imhal edilmeyiz. Demek ki, şimdi artık hiçbir şeyin saklanması gerek duyuluyor; süngerinin göğsinden, herşey açtıkça yapıyor ve bu üslupla, halka "yiyen yer, yemeyenin kafasını kuraz" deniliyor.

SON tekel zamlarına tepki halinde, Özal ve çevresinin, açtıkları halka alay eden ve küllanbeyi bir tavırla, efraza tehdit savuran sözleri, bu üslupun parçısı bir örneği değil midir?

"HAYALI DIŞSATIM" olayının iyizü, bütün boyutlarıyla açıklik kazanmış, bu işi beceren firmalar bir bir belirlenmiş ve bu kanalla, holdinglerin devletten yasadışı olarak yüz milyarlarca lira "teşvik" aldıkları, müttefik raporlarıyla ortaya konulmuş. Hayalî dışsatım ögütünü, "öz ve vergi yasalarındaki" açık adı kapakçılık, sahtekarlık, sahte evrak düzenleyerek resmi makamları aldatmak ve yasadışı yollarla kazanç sağlamak. Bu eylemler için, yine yasalarla teşviklerin geri alınmasının yanı sıra, ağır hapis ve para cezaları yazıldı. DEVLETİN müttefikleri, hayalî dışsatımı holding patronlarını bir bir ortaya çıkardı, bir yarı aykırı bir süredir hükümet rapor üstüne rapor veriyorlar. Hayalî hükümetinden, bu eylemler becerenler hakkında yasal işlem yapılmaması istiyorlar.

Resmi rapor: Sekiz hayalî dışsatımcıya ödenen yasadışı teşvik 400 milyar lira

"Hayalî dışsatım" olayı ayyuka çıktı

Hesap dışsatım olayında başı Türkiye'nin en büyük sekiz holdinginin çektiği belirtildi ve raporda, hayalî dışsatımında en önde gelen dış ticaret şirketleri hakkında, "Türkiye'nin büyük çapta iş yapan ve temel müesseselerinden olan büyük holdinglerin dış ticaret ünitesi olduğu görüldü" deyimi kullanıldı. Ayrıca, raporda 18'i büyük ve 21'i daha küçük 39 kuruluşun hayalî dışsatımında bulunarak, devletten yasadışı olarak teşvik aldıkları belirtildi ve bunlar hakkında, yasal işlem yapılması istendi.

Hesap uzmanlarının raporunda, hayalî dışsatım konusunda hükümetin yasal işlemlemediği belirtildi.

Her konuyla ilgili olarak "Bakanlar Kurulu ve Yürütme Organı, Yasama ve Yargı Organlarının yerine geçemez" ifadesi kullanıldı ve "Sadecce yurisdiktsiyon getirilen dövizler resmîleştirilmesinden ötürü, buna kadaran teşvik olan ihracattan artık ne kazanıyor, gerek ne kademaların gerek dışı olduğuna itibar ettirmeye gerek yoktur, çünkü tabii caizse, artık bu ihracat teşvikte la-yak değildir" denildi.

Bu arada, 2 milyar lira tutarında büyük boyutlu yeni bir hayalî dışsatım olayı yaşandı ve Federal Almanya'ya dışsatımı yapılan porcelen eşyaların tenekede olduğu ortaya çıktı. Bir ibhar üzerine Haydarpaşa

Gümrüğü'nde yapılan kontrolde, yeni hayalî dışsatım olayını, Haluk Naci Şirketler Grubu'nun gerçekleştirilmek istediği anlaşıldı. Ayrıca, Haluk Naci Ezgi Şirketler Grubu'nun, daha önce de 17 milyar liralık hayalî dışsatım yaptığı bu yölla, devletten yasadışı olarak 3 milyar lira tutarında teşvik aldığı belirlendi.

İSO'ya göre 1985 en kötü yıl

Özal hükümeti, ekonomideki gidişatı mümkün olan kadar nitelendirirken, İstanbul Sanayi Odası (İSO) ekonomisi açısından, 1985'in son dört yılın en kötü olduğu uyarıya kapıldı ve hükümetin, 1985 yılı için öngördüğü ekonomik hedeflerin hiçbirine ulaşamayacağı kaydedildi. İSO'nun "1985 Yılı İlk Yarısında Türkiye Ekonomisi" başlıklı taysan raporda, oralamla fiyat artışlarının yüzde 45'i bulacağı, tam ve sanayi sektörlerinin üretim artışlarının ve büyüme hızının gerileyeceği, dışsatım hedeflerine varamayacağı belirtildi ve "Dış borçlar artışı gibi vade yapısı da değişiyor. Kasa vade borçlarının oranı sürekli yükseliyor. Dış borç ve faiz ödemelerinin döviz gelirlerine oranı yüzde 25'in üzerine çıkmıştır. Bu oranlar Türkiye'nin dış borçlarının giderek artmasıyla ortaya koyuyor" denildi. İSO'nun raporunda, 1985 yılında ekonomide gözlenen gelişmeler, şu ana başlıklar halinde değerlendirildi:

● 1985 yılı içinde öngörülen yüzde 5,5'lik ekonomik büyüme yüzde 3,9'da kaldı.

● Gecen yıl yüzde 3,4 olan tarım kesimi büyüme hızı, 1985'de yüzde 2,6'ya düşücekti.

Geçtiğimiz yıl yüzde 9,3 olan sanayi kesiminin büyüme hızı, 1985'de yüzde 3,2'ye gerileyecekti.

● 1985'in ilk yarısında 500 milyar lira olan bütçe açığı, yıl sonunda 1 trilyon liraya ulaşacaktı. Enflasyon oranı yüzde 45'i bulacaktı.

● 1985 yılında yaralı emişen hacmi değil, tüm parasal büyüklükler hızla bir artış göstermekteydi. Bunun etkileri, önümüzdeki

Özlem ÖZGÜR

samî son raporunda, açıkça "Bakanlar Kurulu ve Yürütme Organı, Yasama ve Yargı Organlarının yerine geçemez" denilerek, Özal hükümetinin "yasa tanımayacağı" ve ülkenin, yasalarla değil, "buyruk"larla yönetildiği dile getiriliyor. Bütün bu olup bitenler karşısında, Evren-Özal cetselinin kılı bile kıpırdamıyor. Hayalî dışsatım olayının ayyuka çıkması karşısında, yasal işlem yapmak bir yana, hükümetin başı, bunların işlemlerinin açıklanmasına bile razı olmuyor. TÜRKİYE'Yİ yönetenler, bu cibilileyle olurlar da, onların destekli holding patronları başka türlü mü davranır? Türkiye tekeli sormayışının en perici kesimi, yani MESS patronlarının son yedikleri halt, yenilip yutulur cinisten birşey midir?

MESS patronları, "10 altın ögütü" adı altında, kalıplaşmış işlere, "amirlerimize yorulduğunuz söyleyelim, çok çalşın ve yorulmayan biri bulunabilir" diyorluyor. MESS'in para-babaları, neredeyse işçilerin yatak odasına kadar girip, "üst kademedeki kişilerle ailevi ilişkiler kurmayın" ögütünü veriyorlar. Ve daha, neler neler...

BOYLE şeyler, bir başka ülkede olsa kıyametler kopmaz mı? Kopardı. Ama, şimdi Türkiye'de, bu ve benzeri şeyler, "boy-yalı basın" için haber değeri bile taşıyor.

SİMİDİ Türkiye'de; gerçekten duyulması ve görülmesi boyyatı olaylar yaşanıyor: Cumhuriyet tarihinin bütününde sığdırmayacak ve her biri, azıcık bir demokratik ortamda "hükümet düşürecek" nitelikte olan "ekandalılar" bile, artık toplum yaşamının bir-iki hafta gibi kısa bir kesitine sığdırılabiliyor.

EVET, artık Türkiye'de "millî" kelimesi bile, "sakıncalı" ilan edilmiş ve "sakıncalı"lar kitlesine, yeni ve ilginç bir halka daha eklenmiştir. Kalıp bir aklı-avvel diyebilir ki, Türkiye'de "millî", "ulusal", "Türkiye" ve "Türk" adlarıyla başlayan, ama tümü de "gayri millî" olan o kadar çok şey var ki. Sanki, kurulması kararlaştırılan "Pentagon" patenti savunma sanayii deyiminin önüne bir "millî" kelimesi ekleniyorsa, ne değişirdi ki? Öyle demeyin, ulusal hiçbir yanı olmayan "Sığaço Oğlanları'nın, "ulusal" ve "millî" gibi kelimelerin sa-

den birsey söyleyem, öteki en-
dekleri beklemek lazım" şeklinde
konuşuyor ve bu konuşmadan bir-
kaç gün sonra da, Devlet İstatistik

rapor üstüne rapor veriyorlar. Özal hükümetinde, bu eylem
beceriler hakkında yasal işlem yapmasını istiyorlar.
"HESAP Uzmanları Kurulu"nun başına sözdürden geniş kap-

değirdir ki? Öyle demeyin, ulusal bir şey olmayan "Si-
kago Öglanları"nın, "ulusal" ve "milli" gibi kelimelerin şa-
kasına bile tahammülleri yoktur ki...

lükler hasta ağız göstermek-
dir. Bunun etkileri, önümüzdeki
aylarda daha somut şekilde görüle-
cektir.

"Tercüman" dosyasını açıklıyoruz

2 Ne dediler, nasıl kandırıldılar?

Abdullah Sezer'in evinde bu-
luşuyorduk. Çocukları dışarda.
Eşi Münire Sezer'den isten yeni
dönüşü. O da VDO fabrikasın-
da işçi. Bizim insanlarımız. Her
zaman olduğu gibi, konuşaveer,
sıcak. Kaynasıveriyoruz hemen.
Çocukların geleceği söyleşimi-
zin odası oluyor. Tercüman'ın
suç dosyasını açmadan Münire
baci soruyor:

Ağlımız var mı? Çay kahve
getirmeden söyleşim lütfen.
Biz de çekimiyorduk:

Açız baci, diyoruz. Sonra
asılı söyleşim başlıyor.

Öylesine ilanlar verdiler ki,
diyor Abdullah Sezer, vallahi
kurtuluyoruz sandık. Biriktir-
diğimiz 5 bin kadar markız vardı.
O zaman paramız değerli. 20 bin
TL, tuttu. Meriç Tekstil'e vererek
ortak olduk.

Münire baci mutfaktan sesle-
niyor:

Yalnız Meriç Tekstil olsa ge-
ne iyi. Kaç yere ortak olduk. Hep-
si battı.

Kaç şirkete ortak oldukuz?
HAS-TAŞ'a da girmişti, iki
yıl boyunca tam 16 bin Alman
Markı yattırdık. Sonra sesleri so-
sukları kesildi. Mektup mektup
üstüne yazdık, yanı yok. Yetkili
devlet dairelerine yazdık, cevap
yok. Hele bir de Hürriyet Gaze-
tesine yazabım dedik. Aylar sonra
onlar cevap verdiler: "Adi geçen
firma iflas etmiş, olay mahkeme-
ye intikal etmiştir."

Getirip gösteriyor kısacık mektu-
bu.
Daha başkalarını da sayıyor.
Hepsi iflas!

Yine Meriç Tekstil'e döne-
lim, diyoruz. Epeydir araştırıyor-
r. Kemal İlcak'ın ortaklarını
yazdık mektupların birçoğunu
bulduk. Birkok ortak son derece
şıkayetçi. Fakat açtıkları konuş-
maya çekiniyorlar.

Sözümüzü kesiyor Abdullah

Sezer:

Neden çekinecekmiz? Ne
dediler, ne yaptılar? Hepsi orta-
da.

Kalkıp getiriyor belge, ortak-
lık senetleri, mektup, makbuz
dolu klasörleri. Başlıyoruz bir
bir araştırmaya...

Ne dediler, ne yaptılar?

Bir yılın Tercüman önümüz-
de, Çekiyorum 29 Ağustos 1973
tarihli olan. "...Meriç Tekstil
fabrikası 1974 yılı sonunda fa-
aliyete geçecek" diyor. Oysa Ke-
mal İlcak'ın ortaklarına yazdığı
26 Mayıs 1976 tarihli mektupta:
"Fabrika 17 Mayıs 75'de açıldı"
diye yazılı. Yine aynı tarihle ga-
zetesin 3. sayfasında kapı kadar
bir ilanın orta yerinde şöyle di-
yor: "...Meriç Tekstil'de 100 bin
işin ikmalinde 1010 işçi, dokuma,
boya, agra ve konfeksiyon fa-
brikalarının ikmalinde 5 bin işçi ça-
lışacaktır..."

Oysa, 14.4.77 tarihli mektup-
ta: "...30 kişilik memur kadrosu,
235'i erkek ve 161'i kadın olmak
üzere toplam 396 işçimiz mevcut-
tur" deniliyor. İşçi sayısını artır-
mak şöyle dursun, 18.5.79 tarih-
li mektupta ise: "Fabrika ve Mer-
kez teşkilatımızda yapılan çabı-
malar neticesi ile işliklerin temin
edilmiş ve bir önceki yılı nazaran
yüzde 13 eleman tasarrufu sağ-
lanmış, ...toplam 345 işçi oluşturu-
mştur" denilmektedir. Bu sayı da
artmamıştır. Gösterdikleri
dağdan çaka çaka bir fare doğ-
muştur.

Yine gözleri kamaştıran ilan-
larında: "...Büyük bir kısmı ih-
naç edilmek üzere, ilk kademedeki
4.400 ton, ikinci kademedeki 8 bin
800 ton, ...dördüncü kademedeki 17
bin 600 ton pamuk ipliği üretilme-
ktir." denilmiş, sırasıyla Ke-
mal İlcak'ın mektuplarına bak-
tığımızda: "...1975'de 255 ton,

...1979'da 2277 ton, ve en yükse-
ği 1983'de ancak 3518 ton iplik
üretilemiş, kuruluşun onuncu yı-
lında bile hedeflediği birinci
yıl üretimi olan 4400 tona ulaş-
lamamıştır.

Gelelim şimdi ağızları sulandı-
ran şu kar meselesine. 1973 yıl-
ı boyunca yapıtları ilanları
tümünde şöyle deniliyor:

"...Uzmanlarımız yaptıkları
uzun ve titiz hesapların kesin so-
nuçlarına göre Meriç Tekstil'in
hisse senetleri her yıl brüt olarak
yüzde 35-40 kar getirebilecek-
tir..." Ve detaylandırıyor: "...
5000 TL ile ortak olanlar yılda

brüt yüzde beş oranında kar dağı-
lacaklar..."

Bir ertesi yıl 14 Nisan 1977 ta-
rihli mektup: "...Ortaklarımızda
dağıtılacak kar miktarı brüt ola-
rak yüzde 8,05, net olarak yüzde
6,44 olmaktadır..." Yani bin lira
ile ortak olunmuşsa 64 TL, on-
bin TL ile ortak olunmuşsa 640
TL alınacak demektir. Bay Ke-
mal İlcak, sanki A grubu ortak-
ların hepsi bu işçi şirketinde ot-
lanıyorlarmış gibi aynı mektup-
ta: "...A grubu hissedarlarına
1976 kademında herhangi bir pay
verilemeyecektir" diyor. Sözüm-
ona onların işçilere karşı özveri-

Yine de umudun var mı Abdullah Sezer?

1750-2000 TL...100 bin TL ile
ortak olanlar 35-40 bin TL kar
alabileceklerdir..."

Soruyoruz Abdullah Sezer'e:
"Şimdi ahyor musunuz bu ka-
dar kar?"

Gülüyor:
Neredede?.. Halep oradaysa,
arşın burada. İşte makasları,
Yüzde kaç verdikleri ortada.

Açıyoruz mektupları bir bir...
26 Mayıs 1976 tarihli mektup
göyle diyor: "...Şirket sermaye-
sinin 8 grubuna teşkil eden kılıçtı
tasarruf sahibi ortaklarımızda...

li olduklarını karıtlamaya çalışı-
yor. Oysa bu A grubu ortakların
tek pifin bile yatırmadan fabri-
kanın yönetimini ele geçirilecek-
ri yine Kemal İlcak'ın mektup-
larında anlaşılacaktır.

Gelelim 28 Mart 1978'e. Kar
yerine genel kurul karar bildiril-
iyor: "...S850 ortaklarımızda dağıtıl-
mış bulunan şirket hisselemlerin
çokluğu sebebi ile beher hisseye
düşecek temettü (kar) pek cüz'i
(az) olacaktır. Bu itibarla... mek-
tur meblağın tevkalede itibarıyla
ayrılması hususunu tensip ve ka-

rarlarımızı arz ederim. Genel Kul-
ul bu karar onayla ilgili ile kabul
etmiştir..." Yani kar yok.

Yıl bitmeden 10 Kasım 1978'
deyeni bir mektup. Konu: "Özel
bayram tebrikimize yeni müde-
leriniz." Çetin ekonomik kriz-
den yakınıyor bay İlcak. Ama
"bu krizin kapitalizmin bünye-
sinden kaynaklandığını yazmı-
yor. Bir müjde veriyor: Bandır-
ma Gübre Sanayi AŞ ortaklı-
ğında kurulan 200 milyon ser-
mayelik İŞKUR'A (İşçi-İşveren
Kimya Sanayi AŞ) 40 milyon
TL ile Meriç Tekstil'in, 60 mil-
yon TL ile de Meriç Dokuma
AŞ'nin ortak olduğudur. Ve göy-
le diyor: Bu şirketlerde 21 gelir-
lidir. Yani yüzde 35-40 kar, bir
yıl sonra yüzde 55-60'a çıkacak-
tır.

Şimdi gelelim bay Kemal İl-
cak'ın 1979 mektubuna: "...Top-
lu sözleşme esaslarının bütün bu
ağır şartlar içinde günün koşulla-
rına göre ayarlanmasının maddi
sorunları gibi, gerçekten çok ağır
şartlar altında geçirmemiz nede-
niley, elde edilen 1978 yılı kârı-
nın 5850 kişilik oluşan ortaklar-
ımıza dağıtıldığında hisselerine
pek cüz'i (az) pay isabet edece-
ği ve bunun da ortaklarımızı tat-
min edici olmayacağını..." di-
le getirenler kar dağıtılmayaca-
ğının belirtir ve bunun nedeni-
ni de toplu sözleşmelere bağla-
yor, buradaki işçiyi Türkiye'deki
işçiyi düşman etmeye çalışıyor.

4 Nisan 1980 tarihli mektu-
bunda ise fabrikanın karı geçti-
ğini yazıyor, yüzde 28 kar vere-
ceklerini diye getiriyor. Değil
yüzde 55-60, 1973'de verdiği
yüzde 35-40'lık kar sözünü bile
yerine getiremiyor. Bu arada ise
paramızın değeri hızla düşmek-
te. Kar artışı gibi görülen raka-
mı kaynağı, aslında paramın de-
ğeri yitirmesi.

1981'e gelince iş biraz de-
ğişiyor. Cuntanın hükümeti devral-
ıp Özal'ın 24 Ocak kararlarını
uygulamasıyla paranın değeri
alabildiğince düşüyor. Üretim
1979'da 2277 ton iken, 1980'de
2135 tona düştüğü halde kâr ora-
nı yükselmis görünüyor. Ve or-
taklarına yüzde 35 kar veriyor.
1982-83 yıllarında da bu rakamı
tutuyorlar... Tutturuyorlar
ama... İşin aması var: 1974 yıl-
ında 1 DM 5 TL iken, 1983'de 1
DM, 125 TL olmuş, paranın de-
ğeri 25 kat düşmüştür. Paranın
değeri düşünce, pamuk ipliği fi-
yatları da o oranda yükselmisti.
Bay Kemal İlcak'ın verdiği fi-
fe kârın toplamını hesaptığımız-
da aslında yüzde birbucuk bile
değildir. İşçilerin işçi parala-
rını mark olarak tutmuş olsalar-
dı, bin mark Türkiye'de 125 bin
TL edecektir. Bankaya yatırmış
olsalardı, Türkiye'de yılda 60
bin, Federal Almanya'da on yıl
vadeli enaz 700 DM faiz getirer-
cekti. Oysa Kemal İlcak'ın ver-
diği kar: 5 bin mark yatırmış
olan Abdullah Sezer'e sadece 6
bin TL veriyor. Abdullah Sezer
5 bin markını burada bir banka-
da tutmuş 3500 DM faiz alacak-
tı. Bu da TL çevrilirse: 612 bin
500 TL veriyor. İlcak'ın verdiği
kar ise, geçmişimiz on yılda 30
bin TL ni bile tutuyor.

Nasıl bu kar oranından hoş-
nut musunuz? diyoruz.

Hoşnutuz, diyor Abdullah
Sezer, Yolda 2 ayaz tıplı alacak
kadar büyük (1) bir patron oluk.

Yine bir umudunuz var mı?
Başını eğip düşünüyör. Mün-

re baci yemek getiriyor. Lezzet-
li mi lezzetli. Aştırıyoruz bir
yandan.

İşte görüyorsunuz, diye söze
başlıyor A. Sezer, 45 yaşında ye-
niden meslek öğreniyoruz. Tür-
kiye'de Sanat Enstitüsünü bitir-
dim. Tesfiye oldum. 9 yıl Tür-
kiye'de frezece olarak çalıştım.
Borada, uzun demir rubuklara
delik açma makinesine öğren-
dim. Kaynakçılık, televizyon ta-
miriçliği ve elektronik meslekleri
nâğrendim.

Derken içeri samimi arkadaş
Talat Kaplan geliyor. Hemen
elini uzatarak:

Hah işte, diyor A. Sezer, Bu
ne öğrendiye de, ben de onu öğren-
dim. Yalnız o benden bir fazla.
O flaş üstüne de usta.

Ne var mı? diye araya gi-
riyor Talat Kaplan.

Arkadaş geçedim. Şirketler-
den umudun var mı diyor da, ben
de ekmeğinizi çıkarmak için öğ-
rendiğimiz ve de öğrenmekle
olduğumuz meslekleri sayıyorum.

Talat Kaplan gülerlek yaklaşı-
yor. El sıkışıyoruz.

Abdullah'ın şirketleri bitmez
arkadaş. Kendisine yaşamıyodu
didisecek iş bulmuş. Arkı o bura-
yor, fakat onu birkok yor. Tercüman
gene mektup yazmı-
yor. Eşer. Eşer. Eşer. Eşer. Eşer. Eşer.
mezsiz hisselerinin sıfıra ine-
cek diyor.

Gelecek sayı: Çöküş baş-
lıyor. Tercüman 1078 orta-
ğı nasıl Meriç Tekstil'den
çıkardığını açıklamak zo-
rundaydı!

Reagan-Gorbaçov zirvesinde somut bir anlaşmaya varılmadı, ancak iki liderin biraraya gelip görüşmüş olmaları dünyaya rahat bir nefes aldırdı

Gerçekten hazır mısınız Mr. Reagan?

Filiz KARDAM

Reagan-Gorbaçov Zirvesi'ni dünya kamuoyu olağanüstü büyük bir dikkatle izledi. Tüm yorumcular şu noktada birleştiler: Savaş sonrasında dünya kamuoyunun bu denli ilgilendiği, birseyler beklediği bir zirve daha olmamıştı.

Bir milyar kişinin açık çektiği, 500 milyonun işsiz olduğu dünyamızda, silah harcamalarına hergün iki milyar dolar gitmekteydi. Dünyamızdaki silah depoları küçükçü gezegenimizi 20 kez yokedecek kadar büyümüştü. Ama yine duyuyorduk Pentagon. Savaş çılgınları gözlerini uzağa dikmişlerdi.

İki büyük ülke liderinin görüşmelerini "Yıldızlar Savaşı" projesini engelleyebilecek miydi? Uluslararası ilişkileri, özellikle de ABD-Sovyet ilişkilerini iyileştirebilecek miydi? Dünyamızda bir atom savaş tehlikesini azaltmanın başlangıcı olabilecek miydi? Bu sorulara bir cevap "evet" yanıtı vermek, hele ki son birkaç ay içinde ABD yönetiminin silahlanma alanında, atom denemelerini sürdürme, yeni uyduşavar sistemlerinin denemesini yapma gibi adımlarını izleyenler için, hiç mümkün değildi.

Bunların yanısıra Reagan, Sovyet yönetiminin gelen somut silahsızlanma önerilerini bir kenara iterek, "Yıldızlar Savaşı" projesinin vazgeçilemeyeceğini açıklaması, zirvenin gündeminde ise ağırın "bölgesel çatışma alanları", ve Sovyetler Birliği'nde insan hakları konularına verilmesini istemişti.

Bölgesel çatışma alanlarını belirlerken de Reagan, özellikle Afganistan, Etyopya, Kamboçya ve Nikaragua gibi ülkeler üzerinde durmuş. Sovyetler Birliği'nin bu ülkelere yasal yönetimleri yaptığı yardımları, içişlerine karışma, işgal ve yayılmacılık olarak nitelendirilmiş, bunlardan "acı gerçekler" olarak söz etmişti. Reagan kendine bu "acı gerçekler" arasında boğazına dek silahlandırılmış ve hala desteği sürdürdüğü Güney Afrika'daki ırkçı rejimden, Ortadoğu'daki İsrail teröründen, 19. yüzyılın sonundan beri defalarca ABD askerlerinin cizmeleyle çiğnenen Orta Amerika ülkelerinden hiç söz etmemiştir ABD'nin başka ülkeleri hegemonyası altına almayı asla istemediğini ısrarla savunmuş Reagan, "bizim yurtdışında işgal ettiğimiz yegane topraklar şehitlerimiz yatdığı mezarlıklar" demektedir. Eğer böyle ise, yurtdışındaki 534 bin Amerikan askerinin, 32 ülkedeki 1500 kadar Amerikan üssünün işlevi neydi? Bunlar şehitlerin mezarlarına bekçilik mi yapmaktaydılar?

Reagan yönetimi, zirvede bölgesel çatışma alanlarını öncelikle görüşelim derken, bir dizi ülkenin içişlerini gündeme getirmeyi, ve bu arada Sovyetler Birliği'nin ulusal kurtuluş savaşlarına verdiği desteğin önüne geçmeyi amaçlamıştı. Sovyetler Birliği'nin bağımsızlık mücadelelerini verdiği destek konusunda ise zirvede bir anlaşma sağlanamayacağı baştan belliydi. Dolayısıyla, Amerikan yönetiminin zirve için çizdiği bu çerçeve gerçekçi ve sonuç alıcı olmadı. İki, bu ikili görüşmeden somut sonuçlar bekleyenlerde karamsarlık doğurmuştu.

Buna karşılık Sovyetler Birliği zirveye, tüm insanlığı ilgilendiren

Dünya barışı açısından umut verici bir başlangıç

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Gorbaçov ile ABD Devlet Başkanı Reagan arasında 19-20 kasım günleri Cenevre'de yapılan zirve görüşleri 21 kasım sabahı iki liderin sonuçları konusunda yaptıkları kısa açıklamaları ve kamuoyuna duyurulan ortak bir deklarasyon ile sona erdi.

İki liderin, buluşmalarından tam 48 saat sonra Cenevre'nin Uluslararası Konferans Merkezi'nde yapılan kapanış seremonisinde bitiminde Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Şewardnadze ve ABD Dışişleri Bakanı Shultz, sonuç açıklamaları ile bilimsel ve kültürel çalışmalar alanında bir anlaşmayı imzaladılar. Kapanış toplantısı çeşitli uluslardan 300 gazeteci tarafından izlendi. ABD, Sovyetler Birliği ve Avrupa'da televizyon yayınlarından naklen verildi.

Kapanış toplantısında iki liderin yaptığı açıklamalar zirve sürecinde görüşmelerle ilişkin verilen ilk resmi bilgiler oldu. Daha ilk buluştuğuları gün iki lider, görüşmeler sürecine basına bilgi veril-

Kapanış toplantısında ilk açıklamayı yapan SBKP MK Genel Sekreteri Gorbaçov, "zor ancak amaca uygun, açık ve samimi" bir çalışma yürüttüklerini söyleyerek görüşmeler süresinde silahlanma yarış, uzayın silahlandırılması, bölgesel çatışmalar, ikili ilişkiler gibi dünyayı ilgilendiren tüm sorunlarda görüştüklerini belirtti. "Realist olup gereği söylemeliyim" dedi Gorbaçov, "aramızda birçok konuda temel farklılıklar vardır ve sürmektedir". Ancak iki lider bu farklılıklara rağmen, silahsızlanma alanında somut adımlar atılması için iki ülkenin Cenevre'deki delegasyonlarının sürdürdüğü çalışmaların hızlandırılması, sonuç almak üzere pratik yeni yolların araştırılması konusunda anlaşmışlardır.

Ortak açıklamada yer aldığı, ve Gorbaçov'un aynı gün yaptığı basın toplantısında da belirttiği gibi, her iki ülke de stratejik atom silahları alanında yüzde 50 indirim sağlanmış, orta menzilli silahlara ilişkin anlaşmaya varılmış, kimyasal silahların yasaklanması

yerek devam ettirmek istiyordu. Gorbaçov'a göre ise bu programı sürdürürken atom silahları alanında sınırlamaya gitmek çelişkiydi; SDI'nin ardından verimli silahsızlanma görüşmeleri sürdürmek olanaksızdı.

Kapanış konuşmasında Gorbaçov, zirvede görüşülen ve kararlaştırılanların sözde kalmaması, işe yansması gerektiğini de söyleyerek, Sovyetler Birliği'nin bu konuda ABD ile birlikte üzerine düşeni yapmaya hazır olduğunu vurguladı.

Reagan da yaptığı kısa kapanış konuşmasında Sovyetler Birliği ile ABD arasında yeni bir başlangıç için, güvni geliştirmek için Cenevre'ye geldiğini vurguladıktan sonra nükleer silahların ve gerginliğin azaltılması alanında yapılacak birçok iş olduğunu ve ABD'nin de bunları yapmaya hazır olduğunu belirtti.

Aynı gün içinde Reagan, Brüksel'de NATO müteffeklerine zirve sonuçlarını açıklarken, Gorbaçov da Prag'da Varşova Paktı üyesi ülkelerin yönetimlerini sonuçları konusunda bilgilendirdi. Zirve, NATO müteffekleri tarafından da "Doğu-Batı ilişkilerinde yeni bir başlangıç" olarak değerlendirildi ve özellikle iki liderin önmündeki ilk iki yıl içinde Washington ve Moskova'da tekrar buluşmaya karar vermiş olmaları, diyalogun sürmesi açısından olumlu karşılandı.

Weinberger'den sert bir mektup

Zirvenin başlamasına iki gün kala basına sızdırılan ve 16 kasım tarihli "New York Times" ile "Washington Post" gazetelerinde yayınlanan Weinberger'in Reagan'a yazdığı mektup, bir taraftan ABD yönetimi içinde, en azından Sovyetler Birliğiyle yaklaşım açısından kimi önemli farklılıklar olduğunu

19-21 kasım günlerinde Cenevre'de biraraya gelen iki lider görüşmeler sırasında basına bilgi verilmemesi konusunda ortak tavır aldılar. Zirve boyunca tüm dünyanın gözü kulağı Cenevre'deydi. Zirveyi izlemek üzere 4000 gazeteci gelmişti

GORBAÇOV: Bugünün koşullarında seçiminiz birlikte yaşamak ya da yok olmak arasında. Bu nedenle dünyada ve uzaıda barışın sürmesi için pratik çözüm yollarının bulunmasında ABD ile birlikte çaba göstermeye. Bunu kendi halkımıza ve dünya halklarına karşı bir sorumluluk olarak görüyoruz.

REAGAN: Cenevre'ye, ABD ile Sovyetler Birliği ilişkilerinde yeni bir başlangıç için geldim. Burada ikimiz de barışı geliştirme konusunda anlaşıyor. ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri yoğunlaştıracağız.

uyarmaktaydı. İki ülke arasında 1979 yılında imzalanan, ancak bir türlü ABD kongresi tarafından onaylanmamış olan stratejik silahların sınırlandırılması anlaşmasının (SALT II) gelecek ay içinde bir yıl daha uzatılması gerektiğini, ABD Savunma Bakanı bu konuda ve uyduşavar füzelerinin (ABM) sınırlandırılması protokolleri konusunda hiçbir taahhütte bulunulmamasını istiyordu. Silahlanma tutkunu ve bu alandaki sabit fikirleriyle ünlü Weinberger, bu tür taahhütlerin SDI programının engellenmesine yol açacağından çekinmekteydi. Kendisi Cenevre'ye gitmekle birlikte Weinberger'in ekibinin Reagan'ın

teydi. "Newsweek" dergisinin yaptığı bir kamuoyu yoklaması sonuçları halkın yüzde 74'ünün zirvede nükleer silahların sınırlandırılması yönünde bir anlaşmaya varılmasını desteklediğini göstermişti. Ve yine halkın yüzde 88'i silahlanmanın kontrolü konusunda zirvede konuşulacak en önemli sorunun olduğunu belirtmişti.

Cenevre zirvesinin ilk gününde ise ABD'deki son başkanlık seçimlerinde adaylığını koymuş olan insan hakları savunucusu zenci rahip Jesse Jackson, ABD barış hareketi liderlerinden bir delegasyonla birlikte Gorbaçov ile

Geçtiğimiz ABD başkanlık seçimlerinde aday olan barış yanlısı Jesse Jackson'la yaptığı görüşmede Gorbaçov'a ABD'de barış yanlısı imzaları verildi memesi konusunda ortak bir tavır üzerinde anlaşılmıştı. Bu kadar görüşmelerinin başlatılması gibi konularda uzlaşma sağlanabil-

Buna karşılık Sovyetler Birliği zirveye, tüm insanlığı ağırladıkları bir alanda, silahsızlanma alanında yapıcı önerilerle, sonuç alıyorsa yönelik ciddi bir hazırlık gitti. Hedef gerçeklikleri yuma-yatmak, silahlanma yarışının uzağa doğru tramsını engellemek, "dünyada iyice doğru bir dönüşüm" sağlanmak. Sovyetler Birliği zirve hazırlıkları sırasında yalnızca önerilerle bulunmakla yetinmedi. Otonom denemeleri durdurarak, Avrupa'daki orta menzilli füzelemlerin sayısını azaltarak çokları niyetlerini somut adımlarla besledi. Zirveye giderken dünyanın dört bir yanında yalnızca komünistlere, sosyalistlere değil, barışseverlere, gerçekçi bütün insanlara umut veren de işte bu ciddi öneriler ve yapıcı adımlar oldu. ABD ve NATO ülkeleri de içinde olmak üzere birçok ülkede çeşitli yasalardan politikaların Sovyet önerilerini ciddiyetle incelemeye değer buldular.

Boylece iki devlet adamı daha karşı karşıya gelmeden tikanlık noktaları, sıyahlar ve beyazlar belli olmuştu. Bu nedenle de zirvede silahsızlanma konusunda bir anlaşmaya varılması beklentisi pekçok kışkırdı yoktu. Farklı toplumsal sistemlerden gelen, dünyaya bakışları farklı ve zirveden farklı şeyler bekleyen iki liderin engin uluslararası sorunları seçti saatlik bir görüşmeyle halledilemeyecek, somut çalışmalar başlatılmalı mümkün görünmüyordu. Kaldı ki iki ülke lideri altı yıldır süren bir gerginlik ortamından sonra biraraya gelmekteydiler. Dolayısıyla, yalnızca görüşmeler ve bu görüşmeden, yeniden biraraya gelmek üzere ayrılmaları bile başlangıça bir olay olacaktı. Yani zirve, somut uzlaşma noktaları bulunmasa bile, ikili ilişkilerde bir iyileşmenin yolunu açıyor, ciddi silahsızlanma önlemlerinin görüşüleceği bir diyalog ortamının başlangıcı olmalıydı. Gergin uluslararası koşullarda alıp başını uzağı boylayan silahlanma yarışını, bu denli denetimsiz sürüp gitmemeliydi.

Cenevre'de iki gün süren tarihsel görüşme, dünya halklarının bu yönde ki umutlarını boşa çıkarmadı. Somut sorunlar üzerinde daha az gergin bir ortamda görüşülebilenin, silahsızlanma görüşmelerine hız kazandırmışın, ABD-Sovyet ilişkilerinde karşılıklı bir güven ortamı yaratmanın yolları açıldı.

Şimdi sıra güzel sözlerin eyleme, somut işe dönüşmesine geldi. Ve hiç kuşkusuz dünya halkları bu konuda Amerikan Devlet Başkanı'ndan da artık somut adımlar atmasını bekliyor. **Reagan**, zirvenin kapanış konuşmasında, gerginliklerin azaltılmasını "**çok geç yapmaya hazır olduğunu**" göstermektedir. Dünyanın dört bir yanında televizyon ekranları başında Reagan'ın mesajını dinlemiş olan milyonlarca kişi, bu sözleri kendisine sık sık hatırlatacaklardır. **Mr. Reagan** gerçekten hazır ise bunu göstermelidir.

Şu noktaya da hemen eklemekte yarar var. Zirve iki büyük devletin ideri arasında oldu. Ancak onun bu şekilde olumu bir atmosfer ile sonuçlanmasında, Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkelerin büyük çabalarının yanı sıra dünyanın dört bir yanında barış için uğraşan insanların payı da yadsınmaz. ABD şahinlerinin, savaşçı gıcılının bütün provokasyonlarına karşın bu olumu sonuca dünya barışseverlerinin katkısıyla varılmıştır. Şimdi de zirvenin yarattığı olanakları değerlendirmek, zirvede verilen taahhütlerin yerine getirilmesi için uğraşmak, barış ve güvenlik ortamının yaratılmasına katkıda bulunmak, yalnızca ABD ve Sovyetler Birliği yönetimlerince değil, birçok küçük tüm devletlerin, çabının ve geleceğinin sorumluluğuna taşıyan herkesin işidir. Zirve sonuçları tüm barışseverlerin önüne yeni görevler koyuyor. Zirve "**nefes alırdı**". Ama nefes alıp oturmak değil, nefes alıp daha hızla koşmak gerekiyor.

İki yapıcı görüşme, görüşme, görüşme... Karanlık doğrudur. Herkesi memnuniyetle karşılayan, tüm insanlığı ağırladıkları bir alanda, silahsızlanma alanında yapıcı önerilerle, sonuç alıyorsa yönelik ciddi bir hazırlık gitti. Hedef gerçeklikleri yuma-yatmak, silahlanma yarışının uzağa doğru tramsını engellemek, "dünyada iyice doğru bir dönüşüm" sağlanmak. Sovyetler Birliği zirve hazırlıkları sırasında yalnızca önerilerle bulunmakla yetinmedi. Otonom denemeleri durdurarak, Avrupa'daki orta menzilli füzelemlerin sayısını azaltarak çokları niyetlerini somut adımlarla besledi. Zirveye giderken dünyanın dört bir yanında yalnızca komünistlere, sosyalistlere değil, barışseverlere, gerçekçi bütün insanlara umut veren de işte bu ciddi öneriler ve yapıcı adımlar oldu. ABD ve NATO ülkeleri de içinde olmak üzere birçok ülkede çeşitli yasalardan politikaların Sovyet önerilerini ciddiyetle incelemeye değer buldular.

14 Kasım 1985: Yunan emekçi halkı için önemli bir gün

Yunanistan'da genel greve işçilerin yüzde 80'i katıldı

Rallis SARANTIS

14 Kasım 1985'in Yunan sendikalar hareketi, aynı ayın zamanda tüm Yunan emekçi halkı için önemli bir gün olduğu söylenebilir. Kamu sektöründe ve özel sektörde çalışan tüm işçi ve menzillerin yüzde 80'inden fazlası bu savaş gününe aktif olarak katıldılar PASOK hükümetinin ve kapitalistlerin işçileri korkutarak greve katılmalarını engellemeye girişimlerinin tümü boşa çıktı.

Bu büyük ve etkili eylem, PASOK hükümetinin Uluslararası Para Fonu (IMF) ve AET direktifleri yönünde aldığı tasarruf politikası kararlarına Yunanistan işçi sınıfının bir yanısırdı. Yunanistan Komünist Partisi (YKP), parlamentolar çalışmaları sırasında (YKP'nin parlamentoda 12 temsilcisi vardı) bu halk dışı ekonomik politikayı çok sert bir biçimde eleştirmiş ve işçi sınıfının bu politikayı asla kabul etmeyeceğini söyleyerek hükümeti uyarmıştı.

Karara bağlanmış olan tasarruf politikası, kabaca şöylece, tüm ücretlerin derhal dondurulmasını, AET sisteminin (ücretlerin enflasyonu göre otomatik olarak ayarlanmasını sağlayan sistem) kaldırılmasını ve tüm ücretlerin önümüzdeki yıl bu yıl içinde yüzde 25 oranında düşürülmesini öngörüyordu. Kusa bir süre önce Başbakan Andreas Papandreu Yunan ekonomisinin iflas ettiğini ve ekonominin yeni tasarruf önlemleriyle canlandırılacağını açıklamıştı. Ancak bu politika, sonuç olarak kapitalist

görüştürmelerinin başlatılması gibi konularda uzlaşma sağlayabilmek için çabalarını yoğunlaştıracaktı. Temel anlaşmazlık konularından biri olan "Yıldızlar Savaşı" projesi (SDI) konusunda ise bir görüş birliği sağlanmadığı ortadaydı. ABD, SDI programının savunma programı olduğunu söyle-

yeller Birliği'ne yaklaşıp, ABD'ye karşı bir görüş birliği sağlanmadığı ortadaydı. ABD, SDI programının savunma programı olduğunu söyle-

Mektupta Weinberger, Reagan'ın Sovyetler Birliği'ne gerek SALT II ve gerekse ABM anlaşmaları konusunda ödün vermemesi için

Yunanistan Sendikalar Konfederasyonu'nun aldığı bu karar hükümet dikkate almak istemedi. Kararları mahkeme kararıyla iptal etmek ve hükümeti bağlı bir yönetim kurulu oluşturmak gibi girişimler oldu. Sendikacılar, işten çıkarma tehditleriyle baskı yapılarak, greve katılmaları engellenmeye çalışıldı.

Ancak bütün bu çabalar boşa çıktı. Genel grev tüm karışıklara rağmen tam başarıyla gerçekleşti. Ve uygulayan sığınlar da olsa, kendin "**soyyalist**" olarak adlandırılan da olsa sağ politikalarla geçit verilmeyeceğini gösterdi.

Polis operasyonları, sendikacıların hastaneye kaldırılmasını gerektirecek ölçüde ağır yaralanmalar ve hemen greve öncesi yapılan tınakmalar, hükümeti hiçbir şey kazandırmadığı gibi, sadece yalız kalmasına yol açtı.

gönderen çekimlemedi. Kendisi Cenevre'ye gitmemekle birlikte Weinberger'in ekibinin Reagan'ın silahlanma alanındaki görüşleri üzerinde büyük etki sahibi olduğu bilinmektedir.

ABD halkından birbircuk milyon imza

Öte yanda Amerikan halkı zirveden somut sonuçlar beklemekte-

zenci hamp dersi Jackson, ABD'ye karşı bir görüşme, görüşme... Karanlık doğrudur. Herkesi memnuniyetle karşılayan, tüm insanlığı ağırladıkları bir alanda, silahsızlanma alanında yapıcı önerilerle, sonuç alıyorsa yönelik ciddi bir hazırlık gitti. Hedef gerçeklikleri yuma-yatmak, silahlanma yarışının uzağa doğru tramsını engellemek, "dünyada iyice doğru bir dönüşüm" sağlanmak. Sovyetler Birliği zirve hazırlıkları sırasında yalnızca önerilerle bulunmakla yetinmedi. Otonom denemeleri durdurarak, Avrupa'daki orta menzilli füzelemlerin sayısını azaltarak çokları niyetlerini somut adımlarla besledi. Zirveye giderken dünyanın dört bir yanında yalnızca komünistlere, sosyalistlere değil, barışseverlere, gerçekçi bütün insanlara umut veren de işte bu ciddi öneriler ve yapıcı adımlar oldu. ABD ve NATO ülkeleri de içinde olmak üzere birçok ülkede çeşitli yasalardan politikaların Sovyet önerilerini ciddiyetle incelemeye değer buldular.

KISA...KISA...KISA...KISA...KIS

"Yıldızlar Savaşı" projesine hangi firmalar katılacak?

ABD'nin SDI projesine olumlu tepki göstermiş olan Kohl hükümeti yetkilileri ile proje yöneticileri arasındaki temaslar halen sürüyor. Bonn'a nâsıl bir katkıda bulunacak, zirvenin ardından daha kesin olarak belirlenecek. Ancak daha şimdiden Federal Almanya'nın bazı tekelileri projenin ihaleleri almış durumdadır ve bu almak üzere hazırlanıyorlar.

Uzayda pilgınca savaş planlarına katkıda bulunarak, dev boyutlu kârlar elde etmeye hazırlanan firmalar, teknik alandaki yarışın gerisinde kalmamak için projeye katıldıklarını belirtiyorlar. Bu firmalar arasında şunlar yer alıyor: Messerschmidt-Böhm-Bölkow, Dornier, Rheinmetall, Krupp-Atlas Elektronik, Siemens, AEG, Carl Zeiss, Leitz, Dynamit Nobel, SEL, Diehl, Technologiezentrum Nord, MTU.

SDI projesi dengeyi bozacak

Eski ABD Savunma Bakanı Robert Mc Namara ve ABD'nin stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinde eski heyet başkanlarından Gerard Smith, uzayın silahlandırılması projesinin askeri stratejik dengeyi bozmayacağı olduğunu söylüyor

"İspanya NATO'dan çekilmeli"

Kasım ayının 10'unda İspanya'nın büyük kentlerinde yapılan milyonlarca kişinin katıldığı barış gösterilerinde NATO'dan çıkılması talebi di getirildi İspanya Barış Komitesi Egüdinm Kurulu'nun çağrısı üzerine gerçekleştirilen ve değişik görüşlerden 35 grüptün temsilcilerinin katıldığı bu gösterilerin ardından gerçekleştirilen de, İspanya'da 350 tanınmış kişi bir barış manifestosu imzalayarak İspanya'nın NATO'dan çıkmasını istedi. İmzalar arasında entelektüeller, sanatçılar, sporcular ve sendika liderlerinin yanı sıra iktidardaki İspanyol Sosyalist İşçi Partisi'nin milletvekilleri de yer alıyordu.

30 eski hükümet ve devlet başkanı: "Atom silahları azaltılsın"

Çeşitli ülkelerden 30 eski hükümet ve devlet başkanının oluşturduğu eylem komitesi 11 kasımında ABD ve Sovyetler Birliği liderlerine sundukları bir mesaj ile atom silahlarının azaltılması, füzevar savaş sistemlerin sınırlandırılması anlaşmasına uyulması ve bu anlaşmanın uygulanmasını istedi. ABM anlaşmasında, iki tarafın da kabul edileceği biçimde bir açıklık getirilmeliydi. Mesajı imzalayanlar arasında eski Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Takeo Fukuda (Japonya) Malcolm Fraser (Avustralya), Manes Manescu (Romanya) da yer alıyordu.

Bu yılın Nobel Barış Ödülünü IPPNW'nin kazanması nedeniyle Dr. med. Serol TEBER ile bir söyleşi yaptık

“Tek tek bağırarak yetmiyor, birlikte şarkı söylemek gerekli”

Uzun yıllardan beri çeşitli barış hareketlerinde ve IPPNW'nin Federal Almanya Seksiyonu içinde etkinlik gösteren Dr. med. Serol Teber, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöro-Psikiyatri Kliniğinden Sinir ve Ruh hastalıkları uzmanı olarak ayırdıktan sonra, bir süre Federal Almanya'da Nöro-Psikiyatri olarak çalışmıştır...

Türkiye Postası: Bu yıl Nobel Barış Ödülünü IPPNW kazandı. Bu kuruluş hakkında okurlarımıza genel bir bilgi vermeniz mümkün mü?

Dr. Teber: IPPNW (Uluslararası Nükleer Savaş Önleme Hekimler Birliği) ilk kuruluş girişimlerinin geçmiş 1962 yılına kadar uzanmaktadır. Bu tarihte, ilk kez, Amerika Birleşik Devletlerinde, Boston kentinde PSR (Physicians for Social Responsibility) “Hekimlerin toplumsal sorumluluğu” ad altında bir örgütlenme oluşturulmuş ve özellikle ABD’de yapılan atom bombası denemelerinin yasaklanması, nükleer silahların durdurulması isteminde bulunulması başlanmıştır... Yine aynı yıllarda, sonradan IPPNW’nin temelini atacak olan Prof. Dr. med. Bernhard Löw, çeşitli yayın organlarında “Termonükleer savaş sonrası hekimlik” başlığı altında seri yazılar yazmaya başlamıştır...

Bu girişim etkinliğini bir süre sonra çeşitli nedenlerle yavaşlatmış ve daha çok, genel olarak nükleer savaşların ve silahların önlenmesi eylemleriyle birlikte çalışmaya başlamıştır... Ancak, Fransızların Güney Pasifik Adalarındaki atom bombası denemelerinin yoğunlaşması üzerine Avustralya’ya çocuk hastalıkları uzmanı Dr. Helena Caldwell, nükleer silahların denemelerine karşı yeni bir girişim ve güçlü bir kampanya başlamıştır...

oyunu, hastaları, olası bir nükleer savaş karşı bilgilendirmek, ayrıca bu arada hükümetlerin ortaya attıkları “Nükleer Savaşlardan Korunma Önlemlerinin” asılsızlarını ve ne denli gerçek dışı olduklarını yine kamuoyuna duyurmak oluşturmaktadır...

Bu amaçla, sürekli toplantılar düzenlenmekte, yürüyüşler yapmak ve çok sayıda yayın, kitap, broşür üretmekte, sergiler açılmaktadır... Bugün bu konudaki çalışmaların başanlı süresini söylemek olasıdır. Ayrıca, bu çalışmalar, hemen her zaman diğer barış hareketleriyle birlikte gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Gerçekten de IPPNW’nin içinde çalışanların hemen tümü aynı zamanda diğer barış hareketlerinde de aktif etkinlik göstermektedirler...

Türkiye Postası: Bu kuruluşu isteyen üye olabilir mi? Dili, ırk, politik görüş farkı gözletilir mi?

Dr. Teber: IPPNW’e üye olabilir için hiçbir kısıtlama söz konusu değil. Burada, dil, ırk, etnis, politik görüş farkı gözletilmez söz konusu değil. Tipki, nükleer bir bombanın da tüm bu ayrıcalıklı göstermeden tüm gezegeni ve insanları yok edebileceği gibi... Burada çalışmak isteyenler de aranan tek koşul barışsever ve nükleer savaşa karşı olması...

Türkiye Postası: IPPNW’de

sorumluluklar yüklediğinin bilincinde olduklarını ve bundan sonra çok daha yoğun ve umutlu çalışmalarını söylediler... Dr. Bastian, konuşmasının doruk noktasında, barışı en geniş anlamda kavramaya çalışan bir insan olarak bir noktadan itibaren çizmeden çekemeyeceğini vurguladı ve sözlerine devamla, “IPPNW, Nobel Barış Ödülü kazandıktan sonra pek çok kutlama mesajı geldi. Ancak bizlerden bir taneсі bizi derinden etkiledi. Bu, kötü bir kağıda, titrek bir el yazısı ile fakat mükemmel bir Almanca’yla ve dostça sözlerle yazılmış bir kutlama mektubuydu. Bunun yazarı, Prof. Dr. Metin Özek’li. Prof. Özek, Freiburg, Heidelberg, Tübingen, Zürich Üniversitelerinde çalışmıştır. Ve Federal Almanya’da pek çok Psikiyatri ve Psikiyatrik Derneğinin üyesi ve İstanbul Üniversitesinde Tıp Fak. Psikiyatri bölümünün yöneticisiydi... Savaş karşıtı bir hekimdi. Ve, 12 Eylül 1980 tarihinde yaşanan Türkiye Barış Derneğinin üye

ce karşılaştıkları yurttaşlara, olası bir nükleer savaş durumunda, bir hekim olarak, kendilerine yardım edebilme olanığının bulunmadığı anlatılmaya çalışıldı...

Kongrede hemen tüm dünya sorunları tartışıldı. Örneğin, “Üçüncü Dünya Ülkeleri ve Savaş” anaslonu açık oturumda konuşan Afrika Ulusal Kongre üyesi kadın hekim Assisa Sedat “kalıcı bir barışın sağlanması için, dünyanın neresinde olursa olsun, ırkçılığı, sömürüyü ve faşizme karşı savaş verilmesinin” önemini bir kez daha vurguladı...

Konuk Kongre üyesi ABD’li Dr. med. Scott Mills, yaptığı konuşma dolu konuşmasında “yapama evet diyebilmek için, nükleer terörün yadsınması gereğini” vurguladı ve bu alanda ABD’de yapılan çalışmaların örnekler verdi...

Nükleer savaşa karşı hekimler, kongrenin son gününde, Federal hükümet tarafından yeni hazırlanan “Sivil Korunma” yasası üzerine tartışmalı bir toplantı düzenlemeyi amaçladılar. Ancak, bu yasaların hazırlayıcı kurumları bu toplantıya katılmadılar. Bunun üzerine yapılan basın açıklamasında olay alabildiğince eleştirildi ve kınandı...

...

Biz, bu toplantı süresince, gazeteci-fotoğraf sanatçısı arkadaşımız Mehmet Ünal ile birlikte, IPPNW’nin Federal Almanya Seksiyonu Genel Sekreteri Dr. Tili Bastian, IPPNW’nin uluslararası düzeyde örgütleyicilerinden Prof. Dr. Eberhard Richter ve özellikle Batı Avrupa barış hareketlerinin önde gelen yöneticilerinin emekli generali, federal parlamento üyesi Gerd Bastian ile uzun söyleşi yaptık... Bu söyleşilerin bazı bölümlerini burada bize avianlar sunuyoruz...

Programından” söz ediyorum. ABD daha başlangıçta, “Yıldızlar Savaşı” sorununun tartışılmaz olduğunu açıkladı... Cenevre görüşmelerinin boyası bir yükün altında başlayacağını düşünürsek akılcı bir sonuca nasıl varılacağını belirttilerini çıkarsamak oldukça zor...

Fakat, Cenevre zirvesi nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın -ki biz bunların olumlu bir sonucu bağlanmasını umut ediyoruz- bizim çalışmalarımızda büyük bir değişiklik olmayacak. Biz insanların bilgilendirici çalışmalarını sürdürüyoruz... Silahlanma sorunumun yalnızca bu durumu kabul ederek önlenemeyeceğini, aynı zamanda sürekli çalışmalarıyla insanları, hastalarını bekmeden usanmadan anlatacağı...

IPPNW’nin uluslararası düzeyde yöneticilerinden, F.Almanya Seksiyonu Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Horst Eberhard Richter ile söyleşi:

düşündüklerini yapmalarını engelleyemeyebilir...

Soru: Toplantının bazı kesimlerinin nükleer savaş konusunda beklenen ya da istenilen düzeylerde ilgi göstermedikleri vurgulandı. Bir rubhullimci olarak bunu nasıl değerlendiriyorsunuz...

E. Richter: Bunun kesinlikle pek çok nedeni var. Bunlardan birincisi, insanlar bu tehlikeli kâfalarından canlandıramıyorlar. Aklı, atom savaşının getireceği etkileri tahmin etmeye bile yetmiyor...

İkinci neden, birçok insan, hiçbir kimsenin bu ölüme bir kötülük yapılabilecek kadar akılsız olmadığını düşünüyor... Mantık üstün gelecektir deniliyor... Hiçbir politikacının, devletin adamının savaş yapamayacağı düşünülüyor. Bu umut büyük rol oynuyor. Başka bir deyişle, bu umut, birçok insanı pasif konum almaya itiyor. Biz rubhullimcilerin bildiği başka bir tepki de, insanların korkularını başka yöne kanalizasyon ediyorlar. Atom savaşının korkusuna karşı koymadıkları için, korkularını başka olaylara aktarıyorlar... Örneğin, hisrişık korkusuna karşı aşırı bir derecede spor yapmak gibi, ya da sigorta salıgı diye adlandıracağımız herşeye karşı kendilerini sigorta ettirmek gibi, kendilerini başka konulara kanalizasyon ediyorlar... Bir başka tepki de şöyle: “Bizim rubhullimciyi işin onlar varınca savunma için kullanılsak,

arkası edemeyebilirler. Cenevre toplantısının olmasını bir anlamda, barış hareketlerinin başarısı olarak nitelendirmek olasıdır... ABD başkanı ile SBKP genel sekreterlerinin buluşmaları kendidilgen olmadı. Sayın Şansölye Başbakan Kohl’un söylediği gibi “Orta menzilli roketlerin Federal Almanya’ya yerleştirilmesinin sonucu” değildir bu buluşma. Bana göre tam tersi. Silahlanma politikasına karşı yeryüzünde artan protestoların sonucudur Cenevre buluşması...

Soru: Bu kongrede de pek çok kereler söylendiği gibi genel olarak barış hareketlerinde bir gerilemenin söz ediliyor. Sizce Cenevre görüşmelerinin sonucu bu duruma nasıl bir etki edebilir?

G. Bastian: Son günlerde herkes bu “teslimiyetçilikten” sözüyor. Nedenini de, geçen yılın barış yürüyüşlerine 1981-82-83 yıllarında olduğu gibi milyonlar katılmaması gösteriyor... Yürüyüşlere çok insanın katılmadığı doğru, ancak bunu da gözardı etmemek gerek. Diğer ülkelerde de, örneğin, Hollanda’da, Londra’da, Avusturya’da, Amerika Birleşik Devletleri’nde büyük yürüyüşler yapıldı. Bu yürüyüşlere üzerine kimse konuşmak istemiyor... Biz, Federal Almanya’da yürüyüşlere istenildiği kadar insanın katılmamasını “teslimiyetçilik” olarak nitelendiremeyiz. İnsanlar yürüyüşlere

Bu yıl Nobel Barış Ödülü'nü alan IPPNW'nin (Uluslararası Nükleer Savaş Ölemleri Hekimler Birliği) Mainz'de yapılan kongresinin üçüncü günü toplantıya katılan hekimler Wiesbaden'de bir genel yürüyüş ve miting yaptılar. Hekimler yürüyüşte nükleer savaş sırasında hekim olarak insancılara yardımcı olamayacaklarını anlatmaya çalıştılar.

Bu arada, 1979 yılında, Prof. Dr. Lown, Sovyetler Birliğinden Prof. Dr. Jewgeni Tschasow ile ilişkisi geçmiş ve arada oluşan dostça ilişkiler uzantısında IPPNW'nin ilk ön kuruluş çalışmaları başlamıştır. (*)

Bu arada 1980 yılında ABD'nin Boston kentinde içlerinde 4 Nobel Ödülü sahibi hekimin de bulunduğu 700 kadar hekim-sağlık emekçisi büyük bir toplantı düzenlemişler ve kapanış bildirgesini "İnsanlığın Karşılaşacağı Son Salgın (Epidemi)" olarak, hem ABD Başkanı J. Carter'e hem de SBKP Genel Sekreteri L. Brejnev'e göndermişlerdir.

1980 yılının aralık ayında, İsviçre'nin Cenevre (Genf) kentinde yapılan yeni bir uluslararası toplantıda IPPNW'nin temeli atılmış ve ABD'nin, B. Lown, E. Chivian, J. Müller ile Sovyetler Birliğinden, J. Tschasow, L. İljin ve M. Kusin bu kuruluşun başkan ve başkan yardımcılığına getirilmişlerdir...

Bugün tüm dünyadan ellinin üzerinde ükese, ve 150.000 dolayında üyesi bulunmaktadır... IPPNW'nin Federal Almanya Seksiyonu 1982 yılında ünlü Frankfurt toplantısıyla kuruldu. Ve BRD'nin hemen tüm kent ve sağlık kuruluşlarında görev yapan 4000'nin üzerinde üyesi var.

Çalışmalar temel olarak, tıbbi, başta hekimlerin bizzat kendileri olmak üzere, kamu-

laşkan Türküyle hekimler ne durumda?

Dr. Teber: IPPNW içinde, gerçekten çok az sayıda Türk hekim çalışmaktadır... Bunun nedenini sanırım bizlerin genel evrim ve bilinç düzeyimizde aramak gerekir...

Türkiye Postası: IPPNW'nin Federal Almanya Seksiyonunun 5. Kongresi geçtiğimiz günlerde toplandı. Bu kongreye ilgilili izlenimleriniz nelerdir?

Dr. Teber: Bu kongre, herşeyden önce IPPNW'nin Nobel Barış ödülünü kazanmasından sonra Federal Almanya'da yapılacak ilk büyük toplantıydı. Bir anlamda kutlama, bir anlamda da kamuoyu önünde hesap verme niteliği içeriyordu. Toplantılara 4000 dolaylarında hekim ve sağlık emekçisinin katıldığı belirtildi.

"Bilmek yetmez uygulamak gerekir. İstemek yetmez, yapmak gerekir"

Büyük Alman ozanı Goethe'nin "Bilmek Yetmez Uygulamak Gerekir. İstemek Yetmez, Yapmak Gerekir" özdeyişi altında başlayan toplantılarda, IPPNW'nin Federal Almanya Seksiyonu Genel Sekreteri Dr. Med. Tili Bastian, yaptığı açılış konuşmasında, "Nobel Barış Ödülü almanın kendilerine ne denli ağır

şeydi. Prof. Özek şimdiki şubat 1985 tarihinden beri tutuklu bulunmaktadır...

IPPNW'nin Federal Almanya Seksiyonu 1.6.1985 tarihinde yaptığı toplantısında, Prof. Özek'in onur üyesi olmasına oybirliğiyle karar verdi. Ve, Prof. Özek'in konunun düzeltilmesi için çek gücün girişimde bulundu (...)

Dr. Bastian, Kongreyi açış konuşmasına devamla, kalıcı bir barış sağlamak ve toplantıyı gerçek amaçına oturtmak için sorunları çok yönlü indirmek gerektiğini vurguladı ve şu anda tüm dünyada her bir saniyede 80.000 DM silahlanma için harcanırken, her iki saniyede bir çocuğun açlıktan ödüldüğünü söylemek isterim dedi ve, bunu bir metronomun "Tık Tak, Tık Tak..." sesleriyle somutlaştırdı.

"Barışı amaçlayan başkaldırı kutsaldır"

Kırkı aşkın çalışma ve tartışma gruplarıyla çalışmalarını sürdüren kongre boyunca hekimler, sivil toplum, Federal hükümet ABD'nin "Yıldızlar Savaşı" projesine katılmamasını istedikler. Kongrenin 3. günü toplantıya katılan hekimler, sağlık emekçileri Mainz'in komşu kent Wiesbaden'de "Ahlakımız bizi öldürüyor" belgisi altında bir genel yürüyüş ve miting yaptılar. Yürüyüş ve miting süresin-

IPPNW'nin F.Almanya Seksiyonu Genel Sekreteri Dr. Tili Bastian ile şöylece:

Soru: IPPNW'nin Nobel Barış Ödülünü kazanmasının Cenevre görüşmelerine ve sonraki uluslararası ilişkilere olası katkılarını ne boyutlarda tartışmak olasıdır?

Tili Bastian: Ödül veren komitenin karar Cenevre görüşmelerinin bir yansıması olarak yorumlanabilir. Bu nokta, ödül verilmesine karar verildiğinde altı çizilecek söylenmelidir...

Gerek doğu blokundaki, gerekse batı ülkelerindeki hekimler bu denli dostça ilişkiler içindeyseler ve iyi anlaşabiliyorlarsa, birbirlerinin kafalarını kırmadan aynı masaya oturabiliyorlarsa, hatta sorunları doğrudan tartışabiliyorlarsa, neden aynı şeyi politikacılar yapmasınlar?.. IPPNW'nin bu örnek tavırna dikkat çekmek istedik. Bu olay, Cenevre görüşmelerinin arifesinde kesinlikle bilinci olarak yapıldı...

Ancak şu anda Cenevre görüşmelerinin nasıl sonuçlanacağı tahmin edemiyoruz (Bu söylediği Tili Bastian ile Cenevre zinesinden önce yapıldı). Fakat, gerek ben, gerekse IPPNW içerisindeki birçok meslektaşım bu konuya birleşmiş kuşkuyla yanaşıyoruz. Bu buluşmadaki zor taraf, bir tarafın, açıkça söylesek ABD'nin çok önemli bir silahlanma programı hazırlıyorlar görüşmelerine katılması... SDI diye adlandırılan "Stratejik Savunma

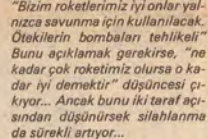

Soru: Sayın Richter, yönetim kurulu üyesi olduğunuz IPPNW'nin Nobel Barış Ödülü alması bundan sonraki barış hareketlerini ne boyutlarda etkileyebilir...

E. Richter: IPPNW'nin şu anda alicaye yakın ülkede örgütlenildiğini düşünürsek; şimdiki daha güçlü bir politik çalışma yapabileceğimiz düşüncesindeyim... Bu ödülle, manevi bir dayanak kazandık. Ancak, hekimlerin de neler yapabileceklerini yanlış değerlendirmemek gerekir. Aynı zamanda bazı politikacılar arasında şu tür konuşmalar geçiyor: "Manevi olarak ödüllendirilirdir. Bununla yetinilir... Ama cansıkıcı da olmasınlar..."

Benim inancım göre, şimdiki deha da cansıkıcı olmalıdır. Yalnızca bu yoldan amacımıza ulaşabiliriz. Bana göre, temel umudumuz ve sansızımız insanda yatıyor... İnsanların daha çok bilgilendirilmesi için uğraşmalıyız. Halklar tarafından yapılacak baskı, politik düşüncelere değişikliği tavır getirecektir... Ancak, bir noktayı da görmemizden geçemeyiz, kısa bir zaman içinde, gerek barış hareketlerinin çalışması, gerekse hekimlerin barış çalışmalarını politikacıların

Emekli General, Federal Parlamento sayılı Gerd Bastian ile şöylece:

Soru: Sayın Bastian, IPPNW'nin Nobel Barış Ödülünü kazanması sizce, başta Cenevre görüşmelerine olmak üzere, genel olarak barış yanlılarına önemli bir destek ve güç kazandırabilir mi?

G. Bastian: Toplam olarak EVET olarak yanıtlayabilirim. Hekimlerin Nobel Barış Ödülü alması, barış girişimlerinin çalışmalarına üstün değer verilmesinin bir göstergesidir... Bu durum, ödülü veren komite için de önemli bir aşama olarak değerlendirilmelidir. Bundan bir iki yıl önce böyle bir davranış gösteremediler. Ayrıca, bu barış hareketleri, yakın olan herkes için umut verir, destekleyici bir olay. Ve şimdiye değin, barış hareketleri ne karşı kuşku olan insanları da, barış hareketlerine katılmak için yöretilendirilirdi olacaktır...

Bu anlamda anlaşarak, çok önemli bir adım olarak değerlendirebiliriz. Bunun, Cenevre görüşmelerine belki doğrudan bir etkisi olmayacaktır. Ancak dolaylı olarak, dünya kamuoyu ve çok doğal olarak hükümetler, yöneticiler yükselen savaş tehlikesine karşı, bu ödülle daha bir anlamı yansıtmak zorunda kalacaklardır. Dünya çapında gelişen barış hareketlerini artık kolayca kulak

"teslimiyetçilik" olarak nitelendirilebilir. İnsanlar yüzyıllardır hükümetin politikasını değiştiremeyeceklerini anladılar. O kadar çok insanın yürümesine karşın orta menzilli roketler veriletilirdi... Yurttaşlarımız şimdi protestolarını "oy pusulaları" ile dile getiriyorlar... Silahlanma yarışına karşı barış güçleri ülkemizde azalmadı, tersine daha da arttı...

Soru: Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

G. Bastian: Sonuç olarak bir noktanın altını bir kez daha vurgulamak isterim. Özellikle bizler, gerek bu kongrenin, gerekse de genel olarak barış hareketlerinin ve de IPPNW'nin etkinliklerinin özünü, içeriğini çeşitli boyutlarda ve ayrıntılarıyla indirmemizin büyük bir önemi var.

Bu kongrenin de açıkça gösterdiği gibi, her bir şeyin ötesinde, artık insanlarımız ilişkilerde yeni, yepyeni boyutlarda gelişiyor. Bu tür toplantılarda, herşeyden önce, büyük büyük savlar, kocaman kocaman tezler, gerekse ajantasyonlar yerine, yanlış sapmalarla olmak üzere, gelişen yanlıtların, doğru betimlemeler, sağlıklı saptamalar yapıyor... Kullanılan dil, son kerte insancıl ve her türlü tartışmaya alabildiğince açık... Konuşmalar kesin yargılardan çok, sorularla dolu... Bu tür barış toplantılarında, yeni ahlaklar, yeni kişiler gelişiyor...

Bu olgu, kuşkusuz tüm dünya için yeni. Bizler için çok çok yeni. Ve kanımca bunun doğum tarihi yigirmi altı barış hareketleriyle eş zamanlı... Ve tüm bu nedenlerin uzantısında, barış hareketleri, dünyayı olası bir nükleer savaş tehlikesinden kurtarmakla kalmayacak, aynı zamanda, yarının dünyasının güzel insanlarını da üretecek. Tüm çirkinciliklerini yadsıyacak güzel insanları...

(*) Dr. Lown ile Dr. Tschasow arasındaki yazışmaları bir bölümünü daha yakından izleyebilmek için, Jewgeni Tschasow, Leonid İljin, Angelina Guskowa'nın birlikte hazırladıkları, Nükleerleşme: Medizinisch-Biologische Folgen, APN Verlag 1984 adlı yapıta başvurabilir...

(**) Sek sayılı aygıtları saptanan bu sözleşmelerin tümünü daha yakından izleyebilmek için, Jewgeni Tschasow, Leonid İljin, Angelina Guskowa'nın birlikte hazırladıkları, Nükleerleşme: Medizinisch-Biologische Folgen, APN Verlag 1984 adlı yapıta başvurabilir...

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK ...

DEDİLER Kİ...

"Filipinler'de eğer herhangi bir değişikli olacaksa, bu komünist gerillalar yoketmemizin veya onların teslim olmalarının sonucunda gerçekleşecektir." **Filipin Devlet Başkanı Ferdinand Marcos'dan ABD'ye**

"Tam mevsimin değiştiği sırada fiyatlar arttığı gibi hava kirliliği de artar." **Başbakan Turgut Özal**

"Eğer sayın Özal'ı güç duruma bırakırsam üzgünüm. Ancak bunda bu kadar büyücek bir şey göremiyorum." **Bilgen Pakşad - Ünlü lüks giyim mağazasının sahibi**

"İlkokulda bile kravatsız okula gittiğimi hatırlamıyorum. Plaja gittiğimde bile cebimde kravat bulurdum. Kravatsız kitap bile okuyamam. Pijamayı giyinceye kadar kravatla doydum." **MDP BİTİS milletvekili Kâman İnan**

"Benim sanatım isim başka... Ben film çevirmek emek parası kazanıyorum... AIDS'i Merteza ile ilişkili olanlar düşünün. İbrahim Tahşes'le artık film yapmıyorum" **Si-**

Kurt İdris (Ortada) eşitliği barış toplantısında bir anı. Ertan (Sağda) Kurt İdris'in (Ortada) bir anı. Ertan (Sağda) Kurt İdris'in (Ortada) bir anı.

Kürt İdris büyük çatışmayı önledi

Mafya babasıysan Kürt olmak serbest

Geçtiğimiz günlerde gazetelerde manşetlerin bir haber yer aldı. Habere göre 3 yıldan beri analarında patışma olan iki Türk mafya ailesini Kürt İdris törenle barıştırmış. Antepi Çapan ailesi ile Öz ailesi arasında 1983 yılında Kürt İdris tarafından zorla imzalatılan bir senet meselesi yüzünden çatışma varmış. Bu iki aile üç yıldır birbirlerini öldürdükleri yerde kurşunluyorlardı. Gazetelerin haberine göre, çok zengin ve de güçlü olan bu iki ailenin 200'er adamı varmış. Tabii bu zenginliğin ve gücün nereden kaynaklandığına değinilmemiş. Barıştım toplantısında iki ailenin Antep, Kilis, Ankara, İzmir ve Malatya'da gelen büyükbaşları da hazır bulunmuşlar. Mafya babaları biraraya gelmişler, boy boy fo-

toğnaflar çekirmişler. Efendim, tokalaşırken flaşlar patlamış, öpüşken fonda Kürt İdris'le birlikte flaşlar patlamış.

Türkiye'de anarşi yoktur, kaçaklığın önünü kestik diye demeler veren "Sayın Evren"e ve "Sayın Özal"a sormak lazım. Bu adamlar birbirlerini kurşunluyorlar, sonra atışkesi de kendileri ilan ediyorlar. Ayrıca mafya babası olduklarını da gazeteler manşetlen veriyor. Siz necisiniz?

İşin bir de öbür yanı var. Mamelekette Kürtçe okumak, konuşmak yasak. Kürtüm diyeni böğürttüktü yarıyor. Barıştım diye hapislere atıyorlar. Ama mafya babası oldum mu Kürt olduğumu söylemek serbest.

İşte Evren-Özal çetesinin Türkiye'si...

Şükür bugünleri de gördük !

Müjdelere olsun! Nihayet dünyanın en büyük kozmetik şirketi Estée Lauder de Türkiye'de. Bundan böyle Lauder'in cilt bakımı maykay, koku koleksiyonlarının satıldığı 108 ilde arasında ülkemiz de katılıyor. Üstelik yalnızca sık bayanlarımız için değil sık baylar için de 100'ün üstünde ürün pazarlayan Aramis müstahzarları da lüks mağazalarda satılacak. Şükür bu günleri de gördük!

Sular akmadığı için yıkamayı, en mübrem ihtiyaçlarımızı gideremiyorsanız, ev, üst baş yağdan geçilmiyorsa, tam yıkanırken sular kesiliyorsa banyodan sabunlu çıkmak zorunda kalıyorsanız, çağışınız işyerinde uzun çalışma saatlerini terini ve kirini atacak bir duşunuz bile yoksa, okullarda bit kırma yarışları yapıyorlarsa, sokak ortalarından akan lağım kokularından rahatsız oluyorsanız artık üzülmene gerek kalmadı. Bir aylık maaşınızı yatıp bir Lauder parfüm alın. Ailece misler gibi kokun. Yöneticilerimiz her şeyi ne güzel akl

ediyorlar. Tabii adamlar boş durmuyor ki... Okuyor, araştırıyor, sorup soruşturuyorlar. Belki de bu çözümlü Özal son Fransa gezisinde bulmuştur. Belki de adamcağız bir yandan silah tüccarlarıyla pazarlık yapıpken bir yandan da Fransa tarihini araştırması ve eskilerde Fransız evlerinde tuvalet ve banyo olmadığını ünlü Versay sarayında tuvalet olmadığını insanların ihtiyaçlarını lazımlıklarda görüp sonra da pencereden döktüklerini kötü kokulardan ötmek için esansa bulduğünü bu yüzden de esans sanayinin bu ülkede geliştiğini öğrenmiştir.

Kel başa şimşir tarak demeyin. İşbitiren başbakanımız gördüğünüz gibi her sorunumuzu çözüveriyor.

Reagan'ın uçağının eşi Türkiye'de

Her fırsatta yazmak çizmek mümkün. Türkiye'de her şey tepeden tomana Amerika'nın taklididir. Politikacılar ABD'ye yetiştirilir. Ekonomik model oradan dayatılır. Dış politika önce ABD'nin ağzından içine bakanız. Acaba ne diyecek diye. Daha sonra Türk Dışişleri konuşur. Amerikan tipi gençlik, Amerikan tipi toplum vb.

"1) Amirleriniz çok çağıştığını ve yorulduğunu söylemeyiniz. Çok çağışıp yorulmanın birini bulabiliriz. 2) İş saati biter bitmez yerinizden ok gibi sırlanayın. 5 dakika fazla mesai size olan güveni artırır. 3) Masanızın üstü temiz olsun, ama boş kalmamasına dikkat ediniz. 4) Kendi yapabileceğiniz bir iş için başkasından yardım istemeyiniz. 5) İş arkadaşlarınızın yanlışlarını onu kırmadan, yardımcı ederek düzeltiniz. Yanlışsız çok olamaz. 6) Üst kademedeki kişilerle alevli ilişkiler kurmayınız. Hanımların rekabeti işinizi bozar. 7) Yaptığınız hatayı gizlemeyin. Bir hatayı örtmek için

Türkiye Postası

ESTÉE LAUDER
108'inci şubasını açıyor
"Bayan"
Parfüm "Türkiye'de"
Dünyanın en büyük kozmetik şirketi Estée Lauder, 28 Kasım'dan itibaren Türkiye piyasasına giriyor.
Parfüm kullanmak, esmek gibidir" diyen Estée Lauder, bugün dünyada koku tonlarını ayırtabilen kadınlar, erkekler ve çocuklar için

10 altın öğüt ve rejimin yüzü

Şu MESS olmasaydı ülkemizin hele hele işçilerin hali perisandı! Sorunlardan kurtulmak için getirdikleri çözümler, daha doğrusu "ALTIN ÖĞÜTLER" bir harika. Eğer işyerinde sorunlarınız varsa, aldığınız ücret yaşamınızı sürdürmenize yetmiyor, hayat pahalılığı ile yansamıyorsanız, her an işten atılma korkusu ile yaşıyor, akşam yorgunluktan yattığınız yeri bilemiyorsanız, sosyal haklarınız turpanlanıyor, çalışma koşullarınız dayanılmaz bir hal almışsa sakın grev-mrev yapmayın kalkmayın! Hemen Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası MESS'in 1 Kasım 1985 tarihli sayısını alın. On altın öğüdü uygulamaya başlayın.

"1) Amirleriniz çok çağıştığını ve yorulduğunu söylemeyiniz. Çok çağışıp yorulmanın birini bulabiliriz. 2) İş saati biter bitmez yerinizden ok gibi sırlanayın. 5 dakika fazla mesai size olan güveni artırır. 3) Masanızın üstü temiz olsun, ama boş kalmamasına dikkat ediniz. 4) Kendi yapabileceğiniz bir iş için başkasından yardım istemeyiniz. 5) İş arkadaşlarınızın yanlışlarını onu kırmadan, yardımcı ederek düzeltiniz. Yanlışsız çok olamaz. 6) Üst kademedeki kişilerle alevli ilişkiler kurmayınız. Hanımların rekabeti işinizi bozar. 7) Yaptığınız hatayı gizlemeyin. Bir hatayı örtmek için

"Sigara içenleri köpek ısır-maz, çünkü bastonla gezerler, evlerine hırsız giremez, çünkü sürekli öksürürler, yaşlan-mazlar, çünkü genç ölürler." Sigara Sempozyumu'nda sı-ralanan sigaranın faydaları

"Pazarlarda resmi arabanın ne işi var? Günümüzde bürokratlarımız gücünü bilgisinden değil, tefristen alıyor. Hükümetin önce çuvalladığı kendisine batırması gerekir. Tasarrufu başbakanlıktan başlatalım ve otomobil alımları için öngörülen 620 milyonı çıkaralım." Başbakanlık 1986 yılı bütçesi görüşmeleri sırasında ANAP'lı Fevzi Yaman

"Diyebilirim ki, bugün Türkiye'de dünya üniversitelerini bilen, uygulamaları yakından tanıyan bir ya da iki kişiden biriyim. YÖK sistemi Türkiye'ye gerekiyordu. Böyle bir sistemi kurmakla başımı ankovanına soktuğumu bildiğim halde kurdum. Herhalde çok akılsız olmahyım." **YÖK Başkanı İhsan Doğramacı**

"Türkiye İslâm dünyasının en güçlü devleti olmaya devam edecektir. Türkiye, İslâm dünyasının kaleisi olarak kalmaya devam edecek. Bundan emin olunuz." Evren, Birleşik Arap Emirlikleri'nde yaptığı konuşmadan

Pahalılığa çare bulundu

Antalya'da domatesin kilosu 500 liraya yükselince, tur-
 anda sebze ve meyveler için Arap tüccarlar komisyoncuları
 protesto etmiş ve bu fiyatlarla alışveriş yapamayız demişler.
 Araplar tüm ısrarlarla rağmen alınmama yaşımayınca ve
 sebzeler de halde yığılı kalınca bizim komisyoncular doma-
 tesin kilosunu bir günde 500 liradan 125 liraya düşürü-
 vermişler.

Demek ki ciendiler istediklerinde fiyatları düşürebiliyorlar. Bu durumda elimizdeki şans iyi kullanmamız gerekiyor. Çıkan sonuç o ki, büyük kentlerde kiralık ev bulabilmek için nasıl Arap turist olmak gerekiyorsa, ucuz sebze meyva yemek için de Arap tacir kılığına girmek şart.

geni alıp, doğru hesabı da yapmıyor, vatandaş da önce faturaları ödeyin, sonra doğru hesap yapar artanı iade ederiz, deniliyordu. Gelen itirazlar ve bakanın olayın üzerine gitmesi sonucu bu açıklamalardan geri dönüş yapıldı. Gerçi vatandaşlar bürokrasinin küf kokulu odalarını ellerinde faturalarınla epeyce arınlandırı ama sonuçta milyonları ödemekten kurtulmadılar. Şimdiki faturalar ise bilgisayar hatası fanatı değil, düpedüz doğru. İSKİ yeterli kadro olmadığından üç aylık hesaba sayıpta okuyor, üstüne üç aylık da kafadan harcıya-çağı suyun hesabını koyuyor ve 6 aylık su parası istiyor.

Şimdi vatandaş ne yapsın? Bir yandan sular akıyor, ona mı yansın, yoksa bu hayat pahalılığında ISKI memurunun 4 milyarlık açığı kapatmak için dayadığı kafadan hesapladığı üç aylık su parasını mı ödesin?

yolu' salonu da bulunuyor. Yani Evren'ya da Özal'ın eki-bi dışında 165 kişi de yolu taşıyor. Bu uçağın fiyatının yaklaşık 9 milyon dolar (5 milyar lira) olduğunu yazarı, gazete-ler. İş uçağı da bitmiyor. Ay-nıca iki adet Lincoln makam arabası da satın alınması için Dişçileri ve Ulaştırma Bakan-lığı yetkilileri temasları tamamlamışlar. Uçak ve arabalar şub-ate veya mart ayında geliyor-muş.

Son günlerde Meclis'te Bütçe Komisyonu'nda Başbakanlık bütçesi görüşülüyor. Eh bir yandan da bu bütçeye gelir sağlamak gerek. Ne yapabiliriz? Bastır zamları. Vatandaşsı soyup soğana çevirdikleri yetmiyor muş gibi, Reagan'ın uçağınan, bilmemkimin arabasından, paftosundan vatandaşın parasıyla al bakalım. Ne demişler? Devletin malı deniz, yemeyen domuz!

6) Üst kademedeki kişilerin alevi nişkiler kurmaları.
Hammaların rekabeti içindeki zaboliler.
7) Yaptırızın hatayla gizlemeyin. Bir hatayı örtmek için yeni hatalar yapılabilsiniz.
8) Zam için gerekçe göstermeyiniz. Hak ettiyseniz zaten alırsınız.
9) Bir üst kademeyle varmak için merdivene gerek yoktur.
10) Şahsi problemlerinizi işe getirmeyin. İş problemlerinizi de eve götürmeyin.”
İşte her derde deva 10 altın öğüt. Öğütleri tutanlar var mı bilemeyiz ama, çalışanlar sessiz köleler halinde getirmeyi amaçlayan bu öğütler rejimin gerçek yüzünü bir kere daha sergilemiş aşkımdan tarihî değerde.

Herkeste çeşit çeşit sıkıntı

Türkiye'de son günlerde çok önemli bir yiyecek maddesinin önemlisi çekiliyor! Herkes seferber olmuş ama bir tane ancak bulunabilmiş, onu da İstanbul'un tanınmış restoranlarından biri 10 bin lira ödeyerek (tanesine) "seçkin konuklarına" sunmak üzere satın almış. Bu yiyecek maddesi üzerine basılan demec verenler, köşe yazısı yazarları boy boy. Nedir bu diye meraklandınız.

Efendim son günlerde Türkiye'de sıkıntısı pekilen şey *istakoz*. Evet bu istakoz sıkıntısının çıkış noktası da Kocayuncular'ın düğününden kaynaklanıyor. Ünlü zenginlerimizden Kocayuncular ailesi önümüzdeki günlerde yapacakları düğünleri için Divan Oteli'ne 200 adet istakoz ismarlaklınsa ama ne yazık ki, Divan Oteli İkrâm Müdürlüğü'ne tane aramaları rameti bir tane bile istakoz bulamazmış. Şimdi düğün sahipleri istakozlarını kendileri bulacaklar. İkrâm Müdürü Orhan beye göre böyle karışık sıkıntı görüyorlar.

memiş: Efendim "Türkiye'de herkesin istakoz yeme hakkı varmış" Görüyor musunuz şu Türkiye'yi? İnsanın istakoz yeme hakkını bile elinden atıyorlar. İnsan parasıyla rezil oluyor yani. Bulsalar tanesi 30 bin liradan (Halde irice bir istakozun bulunduğu zamanki fiyatı bu, bazen 50 bine kadar da çıkı-

SAYIN ÖZAL,
YİNE MEMLERET
YOKLAR İLKİSİ OLMASIN.
HE DE, GELEYİM!

sıkıntısını anlayamamışlar, ama "İsterseniz bize balık getiren uçakları önce memleketinize uğratar, her çeşit balık ve istakozu İstanbul'a indiririz," demişler.

Şimdi istakoz tartışmasına TUSİAD Başkanı Şahap Koca-
toppu da katıldı. Şahap Koca-
toppu aç sefil halktan biraz
utanmış görünüyor. İşadamları-
mıza ufak yolkı kendine ce-
ki düzen verin, herşeyi ortaya
döküntün diyor. Şöyle söylüyor
basına verdiği demecinde:
"Ortadirek bugün sıkıntıda-
r. Önümüzdeki dönemde sıkıntı
daha da artacaktır. Bunun
yanında aynı sıkıntı ve sancılar
özel sektörün de paylaş-
ması gerekir. Bugünlerde istak-
oz yeme rutkusunda ısrar
edilmemelidir".

Herkesin sıkıntısı kendine göre. Emekçisi geçim sıkıntısı çeker, öğrencisi öğretmen, okul sıkıntısı, zengini de istakoz sıkıntısı... Ne yapalım işte, dünya sıkıntı dünyası.

Çocuk olmaya hakkı yok

Çalışan çocuklar, daha bir yaşını doldurmadan ölen çocuklar, aç çocuklar, dayak yiyenler, köprü altlarında uyuyanlar, kacakları bizim çocuklarımız... Ve yukarıda fotoğrafını gördüğünüz sigara tüttüren çocuk. Henüz üç yaşını bile doldurmamış. Üstelik gizli de içmiyor, yanında yetişkinler var. Annenin zehirlenmesiyle de pek ilgili görünmüyorlar. Acaba bu işsizlikleri nedeniyle suçluları mı diye sorabiliriz.

Resim İtalya'nın güneyinde çekilmiş. Ama yeri hiç de önem değil. Brezilya'da, Güney Afrika'da, Amerika'da, Şili'de veya Türkiye'de, kapitalizmin egemen olduğu sömürünün, açlığın, işsizliğin yoksulluğun kolgeziği herhangi bir başka ülkede de çekilmiş olabilir. Peki ama o zaman suçlu kim?